

**T.C.
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
ESKİ TÜRK EDEBİYATI BİLİM DALI**

YÜKSEK LİSANS

**MECMÛ'A-İ EŞ'ÂR
(06 MİL YZ A 863)**

EMRAH GÜZEL

NİĞDE, 2014

**T.C.
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
ESKİ TÜRK EDEBİYATI BİLİM DALI**

YÜKSEK LİSANS

**MECMÛ'A-İ EŞ'ÂR
(06 Mil Yz A 863)**

EMRAH GÜZEL

DANIŞMAN

Prof. Dr. Ziya AVŞAR

**NİĞDE
Haziran, 2014**

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum "**MECMŪ'A-İ EŐ'ÂR (06 Mil Yz A 863)**" başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ve akademik kurallar çerçevesinde tez yazım kılavuzuna uygun olarak tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmamın içinde kullanıldıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

20/06/2014

EMRAH GÜZEL

ONAY SAYFASI

ZİYA AVŞAR danışmanlığında **EMRAH GÜZEL** tarafından hazırlanan "**MECMÛ'A-İ EŞ'ÂR (06 Mîl Yz A 863)**" adlı bu çalışma jürimiz tarafından Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI Anabilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tarih: 10/09/2014

JÜRİ :

Danışman : PROF. DR. ZİYA AVŞAR

Üye : DOÇ. DR. BEKİR ÇINAR

Üye : DOÇ. DR. HİKMET KORAŞ

ONAY :

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulu'nun ..... Tarih ve ..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Doç. Dr. Ömer İSKENDER OĞLU
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Mecmû'a kelimesi "toplanmış, bir araya getirilmiş" anlamına gelir.Kütüphanecilik literatüründe ise "derleme" anlamına gelir.Bu anlamda mecmû'ayı; farklı kişilere ait metinlerin / metin parçalarının bir araya getirildiği eserler olarak tanımlamak mümkündür.

Mecmualar genel olarak farklı türde ve biçimde eserler içerirken aynı türde eserleri içeren mecmualar da mevcuttur.Bu yüzden mecmualar içeriklerine göre farklı isimler alır.Örneğin, şiir mecmuaları (Mecmû'a-i Eş'âr), hadis mecmuaları (Mecmû'atü'l-ehâdîs), tarih mecmuaları (Mecmû'a-i Tevârih), letaif mecmuaları (Mecmû'atü'l-letâ'if), fevaid mecmuaları (Mecmû'a-i Fevâid), münşeât mecmuaları (Mecmû'a-i Münşeât), mektup mecmuaları (Mecmû'a-i Mekatip) ve benzeri birçok mecmua çeşidi bulunmaktadır.Bu mecmualar farklı türde konular içerebildiği gibi farklı biçimdeki metinleri de içerebilir.Örneğin, tarih mecmuaları genel olarak tarih manzumelerini içerirken şiir mecmuaları genel olarak gazel, kaside, şarkı ve benzeri metinleri içerir. Bunun yanında yanında tek bir nazım şekline ilişkin şiirleri içeren mecmualar da bulunur. Bu tür mecmualar da kendi içerisinde gazel mecmuaları (Mecmû'a-i Gazaliyât), kaside mecmuaları (Mecmû'atü'l-kasâid) gibi adlar alır.

Şiir mecmuaları edebiyat tarihimize ışık tutmakta ve edebiyatımızın gelişmesine çok büyük katkıda bulunmaktadır.Bu mecmualar sayesinde divanlarda bulunmayan şiirler ortaya çıkarılabilir hatta edebiyat dünyasında henüz keşfedilmemiş şairlerin isimlerine rastlanabilir.Böylece edebiyatımızdaki eksiklikler tamamlanmakta ve yani çalışmalar için kaynaklar oluşmaktadır.Biz de bu amaçlar doğrultusunda Milli Kütüphanede bulunan "06 Mil Yz A 863" numaralı Mecmû'a-i Eş'âr adlı şiir mecmuasını inceleyerek bilim dünyasına kazandırmak için elimizden gelenin en iyisini yapma gayretini gösterdik.

Bu çalışmayı oluştururken imla ikiliklerinden kurtulmak için en temel kaynağımız danışman hocam sayın Prof. Dr. Ziya AVŞAR'ın "**Tenkitli Metin Neşrinde İmlâ Sorunu Üzerine Düşünce ve Öneriler**" adlı makalesi oldu.Bu makaleden hareketle "tahlilî imlâ" yöntemini değil, "terkibî imlâ" yöntemini kullandık.Kullandığımız imlâ kurallarını maddeler halinde şöyle sıralayabiliriz;

1) Bütün ek ve edatları kendinden sonra gelen kelimelerden kısa çizgi ile ayırmadık, bitişik yazdık. (Örneğin: Nil-veş değil , Nilveş şeklinde yazdık.)

2) Tekrarlanan iki kelime arasına giren ek ve edatları bitişik yazdık. (Örneğin: Ser.-â-ser değil, Serâser şeklinde yazdık.)

3) Farsça kelimelerin sonuna gelen yapım eklerini bitişik yazdık.(Örneğin: Müj-gân şeklinde değil, Müjgân şeklinde yazdık.)

4) Birleşik sıfatları bitişik yazdık. (Örneğin: Dil-Rübâ şeklinde değil, Dilrübâ şeklinde yazdık.)

5) İlk kelimesi ünlü ile biten tamlamaların arasında "y" sesini kullandık. (Örneğin: Bâğçe-i Cennet şeklinde değil, Bâğçe-yi Cennet şeklinde oluşturduk.)

6) Atıf terkipleri ayrı yazdık. (Örneğin: Bergübâr şeklinde değil, Berg ü bâr şeklinde yazdık.)

7) İkinci kelimesinin ilk harfi "m"ye dönüşen atıf terkipleri bitişik yazdık. (Örneğin: Herc ü merc şeklinde değil, Hercümerc şeklinde yazdık.)

8) Sayıların imlâsında ise sayı sıfatlarını ayrı yazdık.(Örneğin:Çâr gûşe)

9) Yeni bir kelime oluşturan sayıları bitişik yazdık.(Örneğin: Yekâvâz, Şeşper)

10) Türkçe kelimelerdeki "durur" bildirme eklerini bitişik yazdık. (Örneğin:Gelmişdürür, olmuşdurur.)

Bu çalışma sürecinde her türlü yardım ve fedakarlığı sağlayan, bilgi tecrübe ve güler yüzü ile çalışmama ışık tutan ayrıca bana bu çalışmayı vererek kendimi geliştirmemi sağlayan, çalışmamın yöneticisi sayın hocam **Prof. Dr. Ziya AVŞAR** 'a teşekkür eder en içten saygılarımı sunarım.Diğer edebiyat hocalarına da ayrı ayrı teşekkür ederim.

Ayrıca eğitimimde maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen aileme de teşekkürü bir borç bilirim.

Emrah GÜZEL

NİĞDE, 2013

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MECMÛ'A-YI EŞ'ÂR (06 Mil Yz A 863)

GÜZEL, EMRAH

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

Tez Danışmanı:Prof. Dr. Ziya AVŞAR

Haziran, 2014

Şiir mecmuaları şairlerin şiir anlayışları, üslupları ve edebi anlayışları hakkında birçok bilgi verir.Bu eserlerin çevirileri edebiyat dünyasına gözle görülür bir katkıda bulunur. Bu yolla hiç okunmamış şiirler gün yüzüne çıkabilir ve hatta belki yeni şairlerin isimlerine rastlanabilir.Biz bu çalışmada Millî Kütüphanede "06 Mil Yz A 863 " numarada kayıtlı "Mecmû'a-yı Eş'âr" adlı şiir mecmuasının metnini ortaya koyarak incelemesini yaptık.Öncelikle mecmuanın tanımını yaptık. Daha sonra mecmuada imla ikiliklerine düşmemek için imla kurallarına ilişkin incelemeler yaptık.Ardından mecmuada şiiri yer alan şairler, kullanılan şiir türleri, aruz vezinleri ve mecmuanın genel özellikleri hakkında bilgi verdik.

Anahtar Sözcükler:Mecmua, Şiir Mecmuası,

ABSTRACT

MASTER'S THESIS

COLLECTION POEMS (06 Mil Yz A 863)

GÜZEL, EMRAH

DEPARTMENT OF TURKISH LANGUAGE AND LITERATURE

Thesis Advisor:Ziya AVŞAR

June, 2014

Journals of poetry give a lot of information about poets' understanding of poem, style and literary understanding. Translation of these works contribute to largely literary world.By this way may be unread poems could come to light and even we can come across with new poets' names. In this study ,we have made the observation by putting the text of "Mecmû'a-yı Eş'âr" stored in the number of "06 Mil Yz A 863 " in National library.First of all, we made the identification of collection.After that we made researches on spelling rules not to fall in spelling binaries in the collection.Then we gave information about poets whose poems are in the collection, types of poetry used, prosody meters and general features of collection.

Keywords:Collection,Poem Collection

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	I
ÖZET.....	III
ABSTRACT.....	IV
İÇİNDEKİLER.....	5
GİRİŞ.....	6
TRANSKRİPSİYON HARFLERİ.....	9
ÇEVİRİ METİN.....	10
KAYNAKÇA.....	87
TIPKIBASIM.....	90

GİRİŞ

Her mecmû'ada bir araya getirilen metinlerin ortak yönleri vardır.Bu mecmû'adaki metinlerin ortak yönü şiiirlerden oluşmasıdır. Bu nedenle eser "Mecmû'a-yı Eş'âr" adını almıştır.Bu mecmuada sırasıyla Fevzî, Mümtâz, Zekâî, Şem'î, Vecdî, Vasıf, Ruhî, Fuzûlî, Dertli, Escâd, Hilmî, Behçet, Figânî, Hâkî ve Emrâh' ait birçok gazel, şarkı, koşma, güfte, münacaat ve semai yer almaktadır.

Eser Milli Kütüphanede "06 Mil Yz A 863" arşiv numarasıyla Mecmû'a-i Eş'âr adıyla kayıtlıdır.Eserin Dvd numarası ise 926'dır.Eser 81+XIII sayfadan oluşmaktadır.Kırk sekiz varaktan oluşan eserin ilk varağında sayılı simgeler bulunurken son altı varağı boş bırakılmıştır. Rika yazı türüyle yazılan eser çizgili deftere düzensiz satırlarla yazılmıştır.Şiiirlerin çoğu siyah mürekkepli kalemle yazılırken içinde yer yer kırmızı mürekkepli kalemle yazılan şiiirlere de rastlamak mümkündür.

Eserde şiiiri yer alan şiiirler genel olarak farklı yüzyıllarda yaşamış şiiirlerdir. Örneğin, Fuzûlî, Şem'î, Ruhî, Figânî 16. yüzyıl ; Vecdî ve Fevzî 17. yüzyıl ; Dertli ve Vasıf 18. yüzyıl ; Hilmî ise 19. yüzyıl şiiirlerindedir.Eserdeki şiiirler daha çok Divân şiiiri geleneğiyle yetişmiş şiiirler tarafından yazılırken Emrâh ve Dertlî gibi Halk edebiyatı geleneğiyle yetişmiş fakat Divân edebiyatı geleneğine de hakim olan şiiirlerden de şiiirler yer almaktadır. Böylelikle eser daha renkli bir kimliğe bürünmüştür.Bu yönüyle Divân edebiyatı nazım şekilleri olan gazel, şarkı, güfte, münacaat gibi şekillerin yanında Halk edebiyatı nazım şekilleri olan koşma ve semaîler de eserde yer almaktadır.Ancak eserdeki şiiirlerin tamamı aruz vezniyle yazılmıştır.Eserde en çok kullanılan aruz vezni "fâ'ilâtün/ fâ'ilâtün/ fâ'ilâtün/ fâ'ilün" vezni olmuştur.Bunun dışında kullanılan diğier vezinleri de şöyle sıralayabiliriz;

Fe'ilâtün/ fe'ilâtün/ fe'ilâtün/ fe'ilün

Fe'ilâtün/ fe'ilâtün/ fe'ilün

Fâ'ilâtün/ fâ'ilâtün/ fâ'ilün

Mefâ'ilün/ mefâ'ilün/ mefâ'ilün/ mefâ'ilün/

Mefâ'ilün/ mefâ'ilün/ fe'ülün

Mef'ülü/ mefâ'ilü/ mefâ'ilü/ fe'ülün

Mef'ülü/ fâ'ilâtü/ mefâ'ilü/ fâ'ilün

Bu vezinler çoğu zaman başarılı kullanılırken kimi yerlerde veznin gerektirdiği hece sayısının dışına çıkıldığı görülür.Özellikle Mümtâz'ın "seyr it sevdigüm" redifli gazelinde bu açıkça görülmektedir.Mümtaz şiirinde normal veznin üzerine bir "fâ'ilün" tefilesi fazladan eklemiştir.Ancak bunun bir aruz kusuru olmadığı özellikle mütekerrir dizelerde yapılmış bilinçli bir hareket olduğu açıkça görülmektedir. Bunun yanında en çok kullanılan nazım şekli "gazel" iken mecmû'ada en fazla şiiri bulunan şairler; Fevzi, Mümtâz, Zekâyî ve Vasif'tir.Ayrıca mecmû'ada yer alan en bilindik şiir ise Fuzûlî'ye ait olan "olmasun yârab" redifli gazeldir.Mecmuadaki şiirlere ilişkin istatistikler aşağıda tablo şeklinde verilmiştir.

ŞAİRLER, ŞİİR TÜRLERİ VE ŞİİR SAYILARINA İLİŞKİN TABLO

	GAZEL	ŞARKI	GÜFTE	MÜNACÂT	SEMAÎ
FEVZÎ	14	12	-	-	-
MÜMTÂZ	8	9	3	1	-
ZEKÂYÎ	14	-	-	-	-
ŞEM'Î	6	-	-	-	-
VECDÎ	1	-	-	-	-
VASIF	27	-	-	-	-
HİLMÎ	4	-	-	-	-
RUHÎ	1	-	-	-	-
FİGÂNÎ	1	-	-	-	-
FUZÛLÎ	6	-	-	-	-
DERTLÎ	-	-	-	-	1
BEHÇET	-	1	-	-	-
ESCÂD	1	-	-	-	-
EMRAH	1	-	-	-	-
HAKÎ	1	-	-	-	-
TOPLAM	85	21	3	1	1

Bunun dışında genellikle sayfa sonlarında yer alan ve içerisinde mahlas bulunmayan her biri birbirinden ayrı 13 dörtlük, 14 adet de beyit bulunmaktadır.

Şiirler söz sanatları bakımından oldukça zengin ve süslüdür.Bu sanatlardan teşbih sanatına neredeyse her şiirde rastlamak mümkündür.Daha çok sevgili üzerinden yürütülen teşbihlerde kaşlar yaya, kirpikler oka, bakışlar cellada, boy serviye benzetilmiştir.Bunun

yanında telmih sanatlarına da sıkça yer verilmiştir.Leylâ ve Mecnûn, Ferhat ile Şîrîn, Hallacı Mansûr, Hz. Süleyman, Hz. İsa, Hz. Musa ve hükümdar İskender'e sık sık telmihte bulunulmuştur.Nidâ sanatı ise daha çok sevgiliye "ey" hitabıyla yapılırken zaman zaman şairler kendi isimlerini kullanarak "Vasîfâ,Feyziyâ,Mümtâzyâ" şeklinde oluşturmuşlardır.Kimi zaman da "şehâ,cânâ" şeklindeki nidâlara da rastlamak mümkündür.

Divân edebiyatının vazgeçilmez unsurlarından olan tarih düşme sanatı da mecmû'aya ayrı bir lezzet katmıştır.Aşağıdaki dizelerde görüldüğü gibi tarih düşen şair hem eserini zenginleştirmiş hem de oldukça hareketlilik katmıştır.

Bu gün bir nevcivân-ı tâzeterle hemnişin oldum
Kemâlin añladım bildüm dönüp de ismini şordum
Didi 'afv it bu bâbda ismimi söyleyemem ammâ
Eger maħlaşım isterseñ iki yüz dört ile buldum

Divân şairleri bununla da kalmamış kendi şiirlerine ayrıcalık kazandırmak için kahve ısmarlamayı ihmal etmemişlerdir.Aşağıdaki dizelerde de görüldüğü gibi şair kendi şiirini tahmis edecek olan şaire güzel bir kahve ısmarlayacağını müjdesini vermektedir.

Caba bir kâhve-yi taħsîn aña benden Vâşif
Kim uyub keyfe bu beş beytim iderse taħmîs

Yukarıda kısaca bilgi verdiğimiz mecmua buna benzer birçok özelliği içerisinde barındırmaktadır. Metnin tamamı transkripsiyonlu ve tıpkı basım olarak aşağıda verilmiştir.

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

ا (ā)	a, ā	ص	ṣ
ا (ā)	a, e, ı, i, u, ü	ض	ẓ, ḍ
ب	b, p	ط	ṭ
پ*	p	ظ	ẓ
ت	t	ث	ṯ
ث	ṯ	غ	ğ
ع	e, ɸ	ف	f
ع	ɸ	ق	q
ح	ḥ	ك	k, g, (ñ)
ح	ḥ	ك	ñ
د	d	ل	l
ذ	ẓ, ḍ	م	m
ر	r	ن	n
ز	z	و	v, u, ū, ü, o, ö
ج	j	ه	h, a, e
س	s	لا	la, lā
ش	ṣ	ي	y, ı, i, ī
		ء	ʾ

ÇEVİRİ METİN

1b

1 Ğazel

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Ol ŧeh-i iklīm-i nāzım pür celāl oldu baña
Bir kuşūr mı eyledüm bilmem ne hāl oldu baña

Derd-i hicrān ile giryāndur ŧebanrüz çeŧm-i dil
Her seher feryād-ı bülbül haŧbihāl oldu baña

Seng-i āzār la sebū-yı hātır um kesr eyleyüb
Didi tekrār ki bu cevrüm bir vebāl oldu baña

Āh bu lu' betgāh-ı dehrün bihisāb bāziçesi
Māni'-yi ta᧫şil-i 'irfān u kemāl oldu baña

Şurb-ı dem ta᧫rīm olundu gerçi ŧer' an Fevziyā
Līk nūş-ı eŧk-i hūnīn bil helāl oldu baña

2 Şarkı

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Zīnet-i bağ oldu kat kat mütezād
Müjde it kim bülbül-i zār ola ŧād
᧫andelerle oldu goncefem küşād
Müjde it kim bülbül-i zār ola ŧād

Läleler andı Őarāb-1 Őebneme
Gül kızardı beñzedi cām-1 Ceme
Geçdi Őitā irdi ālem bu deme
Müjde it kim bülbül-i zār ola Őād

2a

Her Őükūfe oldu bir hūb dilrübā
Her dıraht giydi yeŐil atlas abā
Sen de var Fevzi hemān mişl-i Őabā
Müjde it kim bülbül-i zār ola Őād

3 Ğazel

fā ilātūn fā ilātūn fā ilātūn fā ilūn

AŐıkım ab umda māderzāddur aŐ u hevā
Bilmem aŐlā perde-yi uŐŐādan ğayrı nevā

Murzi a vū vālidem hep aŐ iŐrāb itdiler
Mehd içinde cā-yı Şire anı itdim irtivā

Őevket ü Őān Őāhibidür dāimā sultān-1 aŐ
Avn-i Hāla her maalde oldu MaŐŐuru-l-livā

Lāzım-1 bīmār-1 aŐdur her zamān tīmār-1 aŐ
Çünkü derd-i cāna andan ğayrı yodur bir devā

İŐbu lu betgāh-1 dūnyā pürhayāldir Fevziyā
AŐık iseñ hātaleb ol eyle terk-i māsivā

4 Şarkı

Senūñle Őlfete dūŐmüŐ o nevresūñ hevesi
Amān Őikāyet ider ger tıyarsa vālidesi

Sever iseñ de nihân şağın çıkarma sesi
Amân şikâyet ider ger tıyarsa vâlıdesi

2b

Şabâhıla mekteb öñinde o tıfl-ı ebcedhân
İşâret eylese ger ders-i vuşlata hemân
Şağın ki ‘atf-ı nigâh itme eyleseñ de nihân
Amân şikâyet ider ger tıyarsa vâlıdesi

Açılmamış söze ol ğonce dehâniñ deheni
Ki diye Fevziye seyr it açub da pîreheni
Baña şorarsa dirim fevķ çürütme gül bedeni
Amân şikâyet ider ger tıyarsa vâlıdesi

5 Ğazel

fâ‘ ilâtün fâ‘ ilâtün fâ‘ ilâtün fâ‘ ilün

Zehrüni tiryâķ ğördüm sevdigüm buldum şifâ
İtdigün cevır ü cefâlar rûhıma oldu ğidâ

Dâĝ-ı hicrün oldu bu şadrumda zerrin bir nişân
Çeşm-i reşk ile baķarlar baña yâd u âşinâ

Kızb şanur zâhid bu kavli çün hilâf-ı ‘âde dir
Lîk ‘âşıklar bu esrârı ğörürler rûşenâ

Mâsivâ kuyında püyân ola ey sa‘ y idüb
Ka‘be-yi cânâne var ki bulasun anda şafâ

Çıl nesim-i âh u zâruñ ile zülfin bertaraf
Kim verâsında cemâl-i yâri seyr it Fevziyâ

3a

6 Şarkı

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Ey sitemkâr-ı cefâcû dilşiken
Sen degil misüñ beni Mecnûn iden
Çekmede dil rāh-ı aşkuñda mihan
Sen degil misüñ beni Mecnûn iden

Hâtırâ gelmez mi âyâ itdigün
Semt-i ağıyâre hırâmân gitdigün
Şorma benden âleme şor nitdigün
Sen degil misüñ beni Mecnûn iden

Sen de Fevzî ben gibi bir mübtelâ
Tâ ki bil o aşk dinen şey ne belâ
Raḥm u şefkat eyle artık dime lâ
Sen degil misüñ beni Mecnûn iden

7 Ğazel

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Yâr azîz-i Mışra [eyler] nâz nigâhı yok baña
Luḫf ile bir iltifât-ı pâdişâhı yok baña

Nîlveş sū-yı murâde aqmada meylüm velî
Çekdi çarḫ bir sedd-i İskender ki cāhı yok baña

Zer'-i rez-i aşk ile taldı filâhatgâh-ı dil
Kimsenüñ rençberligümde iştibâhı yok baña

Ol ğazalpeçe hemân şahrâ-yı nâze şıçrayub
Çaçdı artık ḫâceti âğüşşinâhı yok baña

Fevziyā ben ḥābgāh-ı t̄ālī'e baq̄dum bu gün
Uyumuş bahtım girü hiç intibāhı yok baña

3b

8 Ğazel

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

Müfti-yi 'aşka didim ki nedür aşfā-yı şarāb
Didi ḥün-ı cigeründen diger olmaz mey-i nāb

Ne belā rāh-ı miḥendār imiş āh bu reh-i 'aşk
Ki şuyı kan olıyor sāliline dilde kebāb

Zeyd ü 'Amre kerem eyler de o aḡyārperver
'Āşık-ı zārına her dem ider āzār u 'itāb

'Acebā kaḡı faḡihden buña fetvā almış
Böyle bir baḡs-i ḡarāmı ne yazar dīn ne kitāb

Fevzi sen medrese-yi 'aşka girüb oqımadan
Saña meskenlige enseb olan āḡūr-ı devāb

9 Şarkı

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Ğonce ile bülbülün da' vāsı var
Berg-i gülde bir şaḡih fetvāsı var
Terk-i nāz eyle diyü ḡavḡāsı var
Berg-i gülde bir şaḡih fetvāsı var

'Āşıkun ey şūḡ bil efgendedür
Hemçü bülbül medḡüne güyendedür
Vaşluñı ḡaḡkım diyu cüyendedür
Berg-i gülde bir şaḡih fetvāsı var

Fevziye raḥm eyle kim bîçâredür
Tîğ-i hecrünle derûnı yâredür
Şanma ḥaḳsız yirde bir âvâredür
Berg-i gülde bir şaḥîḥ fetvâsı var

4b

10 Ğazel

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

Ka'be-yi 'aşkuñ yolına çek ki renc-i bîḥisâb
Ola ey dil rû-yi cānāndan saña ref' -i niḳâb

Her ki rāh-ı vuşlat-ı yârda ola miḥnetkeşān
Oldı devletle şerefle nâ' il-i genc-i şevāb

Ehl-i keştiye ḥaber vir semt-i cānāndan gönül
Gird-i sâḥilde ğubârper olma gel mişl-i ğurāb

Olmasa miftāḥ-ı irşād beyt-i dil olmaz küşād
Ḥacc-ı ekber eyle zāhid kıl delîle intisāb

Çekme sen dest-i niyāzı bāb-ı Ḥaḳdan Fevziyā
Bir gün eyler luḳ ile elbet du' āñı müstecāb

11 Şarkı

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

'Azm idüb semt-i vefāya ben bu şeb
Sa' y ile irdüm şafāya ben bu şeb
Şabr idüb ḥayli cefāya ben bu şeb
Sa' y ile irdüm şafāya ben bu şeb

Sā'ir 'uṣṣāḳ ile yārūñ ṣāf ṣāf
Ka'be-yi kūyında kıldım çok tavāf
Gāh okudum söyledim gāhī de lāf
Sa'y ile irdüm murâda ben bu ŧeb

Hürrem olsun dosta tebşīr eyleyūñ
ŧenlik idūñ dahı bilmem neyleyūñ
Bir bir aḥvālūmi Fevzī söyleyūñ
Sa'y ile irdüm ŧafāya ben bu ŧeb

4b

12 Ğazel

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

Ey güzeller ceyšine ser' asker-i 'ālīcenāb
Eylemekde saña ṭabur ile 'uṣṣāḳ intisāb

Hıŧm idüb cellād-ı ebrūñ kıymasun üftādeñi
Merḫamet kıl çekme müjgānuñla tıĝ-i bīkırāb

Çü licām-ı ḳalb degil destinde ol bīçārenūñ
Her görüşde dilrübāyı lābūd eyler ıztırāb

Sende iken böyle ḫüsn [ü] cāzibe kim ŧabr ider
Baḳ ki āhen bile eyler mıḳnāṭīsa incizāb

Zulmet-i ye'se fütūr itme ŧabūr ol Fevziyā
Maṭla'-yı feyzden togar elbette bir gün āfitāb

13 ŧarkı

fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilātūn fā' ilūn

Luṭfi çok 'uṣṣāḳına bir mihrībānsın sevdigüm
Sen sipehsālār-ı ḫübān-ı cihānsın sevdigüm

Şağ [u] var ol çün kıvâm-ı cism [ü] cânsın sevdigüm
Sen sipehsâlâr-ı hûbân-ı cihânsın sevdigüm

Bir görüşde dil saña çarpıldı işte ey perî
Çok güzeller gördüm ammâ beñzemez saña biri
‘ Âlem-i hûbîde i‘ lâmkeş de olsañ var yeri
Sen sipehsâlâr-ı hûbân-ı cihânsın sevdigüm

Vaşluñı ‘ âşıkıların luţfuñla cüyân oldılar
Rûz u şeb râh-ı vişâlûñ üzre püyân oldılar
Fevziveş medhûñde dâ’im şarkıgüyân oldılar
Sen sipehsâlâr-ı hûbân-ı cihânsın sevdigüm

5a

14 Ğazel

fe‘ ilâtün fe‘ ilâtün fe‘ ilâtün fe‘ ilün

Eyledim seyr-i diyâr-ı ‘ Acem [ü] Şâm [u] Haleb
Seni söylerler efendüm heme A‘ câm [u] ‘ Arab

Ne bu şarkı vü ğazeller diyü tekdîrûñ için
İşte korkdum da kuluñ tutdı giribânımı heb

Hâtır-ı ‘ âşıkı hûbân-ı nesîbân yıkmaz
Şimdi şu hân-ı zamânda ne haseb var ne neseb

İşbu ‘ âlemde nihân olmaz imiş hâlet-i ‘ aşk
Âşikâr eyler anı şâhid-i zerdî ruğ u leb

Seni bu çeşm-i muhabbet göre dilşâd Fevzî
Umarum baña müyesser buyurur Hâzret-i Rab

15 Şarkı

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

Amān ey çeşm-i 'Acem eyle nigāh
'Āşıkūñ eyledi sāyeñde penāh
Sür seyrāne beni itme günāh
'Āşıkūñ eyledi sāyeñde penāh

Didim ol şūh-ı sitemkāre menem
Didi bir de sen olursañ çekemem
Didim ihsān-ı vebākeş resenem
'Āşıkūñ eyledi sāyeñde penāh

Beni Fevzī gibi şād eyle amān
Olayum dāhil-i vuşlatuña cān
Şeb ü rüzān efendümle hemān
'Āşıkūñ eyledi sāyeñde penāh

5b

16 Ğazel

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Zann idersem hāriciyye mezhebindendür raķīb
'Āşık-ı sūnnīye düşmendür ider zulm-i 'acīb

Kūy-i dildāre gidüb āyā ne büyüler ider
Ki anuñla münbasıtdur yār hemçü dilfirīb

Āh agyār vaşl-ı yār ile olurlar zevkyāb
'Āşık-ı biçāre ise hicrine eyler şekīb

Kār-ı rū-yı İngilizveş kalb [u] tizdir her sözi
Nice eylerler taħammül burası emr-i ğarīb

Seyr ider Fevzî her an bâğda cemâl-i dilberi
‘ Ārız-ı hamrâsı birden şanursañ surh-ı sîb

17 Şarkı

fâ‘ ilâtün fâ‘ ilâtün fâ‘ ilâtün fâ‘ ilün

Yek nigâhla gönümi dün çarpdı birden bir perî
Zannımca ya İngilizdi ya Fransız dilberi
Āh ne cevr ile cefâ itdi oldum serseri
Zannımca ya İngilizdi ya Fransız dilberi

Rû-yi pâki ya kamerdür ya sehergâh kevkebi
Çünkü bîşem‘ a münevversâz idi dünki şebi
Lîk mektûm-ı nühüfte mezheb ile meşrebi
Zannımca ya İngilizdi ya Fransız dilberi

Dûd-ı âh-ı âteşinüm çarha ahterdi bu şeb
Ahterâr-ı çeşm yaşım şanki ahterdi bu şeb
Fevziyâ zirâ o zâlim cevgüsterdi bu şeb
Zannımca ya İngilizdi ya Fransız dilberi

6a

18 Ğazel

fe‘ ilâtün fe‘ ilâtün fe‘ ilâtün fe‘ ilün

Fülk-i dil oldı yem-i ‘ aşqda düçâr-ı girdâb
Sû-yı dildâre revân olmağa eylerdi şitâb

Sâhil-i ‘ aşq u hevâda gezinirken şu gönül
Āh anı çekdi kenârdan vasağa mevce-yi âb

‘ Āşıkça hükmi ezeldür ki urur seng-i sitem
Serine dest-i felek her dem idüb cevr ü ‘ itâb

Cevr-i çarḥ u sitem-i yār çekilürler ammā
Şu raqīb ü ğam-ı aġyār ne dimek söyle cevāb

Ders-i ‘aşqdan saña [bir] mes’ele şormam Fevzī
Alurım ḥāce-yi dilden sebağ-ı feyz-i kitāb

19 Şarkı

mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün mefā‘īlün

Senüñ fülk-i ğamuñ atdı beni engin-i hicrāne
Yanar vapūr-ı göñlüm talsa da pāyān-ı ‘ummāne
Biraz tatlu şu serp cānā gelüb bu qalb-i sūzāne
Sirişküm sil sükūnet gelsün ey şūḥ çeşm-i giryāne

Nolur bir kerre vaşluñla beni sen eyleseñ dilşād
Yed-i luḫfuñla ğamdan buyursañ göñlümi āzād
Yeter artıq ki hecrüñle nice dem eyledim feryād
Sirişküm sil sükūnet gelsün ey şūḥ çeşm-i giryāne

Quluñ Fevzī gibi ‘aşquñla oldum her zamān nālān
Göñül nār-ı firāquñla olur rüz [u] şebān sūzān
Yine medḫ [ü] şenāñdan ğayriyi hiç olmadum gūyān
Sirişküm sil sükūnet gelsün ey şūḥ çeşm-i giryāne

6b

20 Ğazel

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

Kenz-i dilde tütma mālī māsivāyı hiçe şat
Ḥaḫperest [ü] ḫaḫtaleb ol eyle tevḫide şebāt

Jeng-i ḫıqd u kibrden şāfī ola mir’āt-ı qalb
Tā ki rüşen görine andan cemī‘-yi vāridāt

Biñ hazīnedür dil-i ‘āşık ki cevherle tölü
Ol nıgehbān kim hasāret itmeye ānı buġāt

İmtidād-ı zindegānī bulmağ isterseñ eger
Çeşme-yi zıkr-i Hudādan nüş idüb bul gel hayāt

Şanma kim girdāb-ı ġamda Fevzi pābeste alur
Bir ġün ol Feyyāz-ı Mulağ eyler ihsān-ı necāt

21 Şarkı

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

Küllü ‘ālem bir yere ayıramaz benden seni
Şöyle sevdüm ki deġişmem māl-ı dünyāya seni
Bīmuħabbet şanma sen bu ‘āşık-ı dilefkeni
Şöyle sevdim ki deġişmem māl-ı dünyāya seni

ġünde bir kerre görür ġönlüm seni eyler şafā
Çünkü sevdüm ba‘dezin geçmem iderseñ de cefā
Dün buyurmuşsuñ ki sevmez hiç beni ol bīvefā
Şöyle sevdüm ki deġişmem māl-ı dünyāya seni

Zülfüne dil baġladım ben şanki Mecnūn oldum āh
Bir ġörüşde ben de Fevzī gibi meftūn oldum āh
Yine var ol dünki lufuñ ile memnūn oldum āh
Şöyle sevdim ki deġişmem māl-ı dünyāya seni

7a

22 ġazel

mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

Yııldı mülket-i albüm gelüb ey şuħ bünyād it
Şevābdur çünkü i‘mār-ı vaf gel sen de ābād it

Aña ĩrād-ı ğalāt her zamān endūh ile albdür
Biraz sen de idüb cevr ü cefā ĩrādımız dād it

Yeter artı ki hedm itdüñ hezār ma‘ müre bünyānı
Gelüb de dest-i lufuñla şehā i‘ mār-ı Bağdād it

EsİR itdüñ taub zencİR-i zülfüñle dil-i zārı
Bıra artı şevābdur abbetenlillāh āzād it

Günāhdur itdigüñ ‘ uşşāa ol cevr [ü] cefālar hep
Nedāmet eyleyüb gel dergeh-i Feyyāzda feryād it

O bīāre göñül giryān olur mazūn olub ğamdan
Eyā şāh-ı üsn ram eyleyüb mazūnı dilşād it

udā ya ārecūdır Fevzi def‘ -i āsıde her dem
Amān o ‘ ācize def‘ -i asūdda naşr u imdād it

23 Şarkı

mefā‘ ĩlün mefā‘ ĩlün fe‘ ũlün

Benim nem var saña şāyeste ey şāh
Vaıfdur yoluña cānum ol āğāh
Cemālūñ görmege bir kerre ey māh
Vaıfdur yoluña cānum ol āğāh

a‘ ĩfim ālime ram it efendüm
Esirim saña ey zülfi kemendüm
Ne mālum var ne alum derdmendüm
Vaıfdur yoluña cānum ol āğāh

azārā dil saña oldu hevādār
Niün ram eylemezsın ey cefākār
Hemān Fevzĭ nezdüñde günāhkār
Vaıfdur yoluña cānum ol āğāh

7b

24 Gazel

mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün

Beyābānda gezüb görme ḥasāret
Girüb pāzār-ı 'aşka it ticāret

Dürr-i eşküñle naqd-i dil ikisi
Saña sermāye sīm ü zer ne ḥācet

Şağın ḥavf itme düzd-i nefsi-dīvden
Ṭarīkuñda sen ol ehl-i şecā' at

Bu pāzārıñ ḥarīdārı olanlar
Olur[lar] kāsib-i genc-i hidāyet

Şağın Fevziyi tekzīb itme zāhid
Ki mirāndan alındı bu rivāyet

25 Şarkı

mefā'īlün mefā'īlün fe'ülün

Amān şūḥ-ı şenüm zülf-i kemendüm
Seni gāyetle sevdüm gel efendüm
Bu şeb gördüm seni birden begendüm
Seni gāyetle sevdüm gel efendüm

Gelüb bezme münevver eyle māhum
Günāhdur 'aşıka cevri itme şāhum
Yağar şoñra [seni] şu nār-ı āhum
Seni gāyetle sevdüm gel efendüm

Kerem kıll ey şeh-i iklīm-i nāzum
Ḳabül it luṭf ile işbu niyāzum
Amān fāş itme Fevziye bu rāzum
Seni gāyetle sevdüm gel efendüm

26 *fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün*

Cihānda 'ıyş [u] cennet şöhet-i yārāne hemdemdür
Muḥālif şahşa bir ādem qarın olmaḵ cehennemdür

8a

27 *Ġazel*

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Felek bir gün bizi ḥandān ider ammā ne gün bilmem
Murādum üzre bir devrān ider ammā ne gün bilmem

Bulur bu kerem-i ḡāyet nihāyet böyle ḵalmaz ya
Eser devlet yeli ferḥān ider ammā ne gün bilmem

Oñulmaz çarḥ-ı bīdādın içire zaḥm-ı ŧemŧiri
Meger bir devr ile dermān ider ammā ne gün bilmem

Çeküb cellād-i ḡam destinden almaḵ ḡönlümüz mümkün
Anı ol rāḵım-ı dīvān ider ammā ne gün bilmem

Ḷalur zann itme yirde girye-yi nīm-i ŧebün Kāmil
Seni bir vaḵt olur ŧāyān ider ammā ne gün bilmem

28 *ŧi'r*

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Ey dil-i 'uŧŧāḵ-ı 'ālem sa' yime itme hebā
Ḷālimi 'arz itmege itdim cesāret merḥabā

'Āŧıḵ olmaḵ re'y ile olmaz nihāndur dīdeden
'Arz-ı ḥālüm sen ḵabül eyle ne ḥālse pürḥatā

Emrũne berdâr idũm ammâ ki vâkıf olmadũn
Bunca efgân içre kıoyduñ bendeni netdim saña

‘Ādetũndir ‘āşık-ı bîçâreñe cevr eylemek
Cevr iderseñ inkisâr eyler saña Mümtâz yâ

29 fe‘ilâtũn fe‘ilâtũn fe‘ilâtũn fe‘ilũn

Şırler pençe-yi kıahrumda olurken lerzân
Beni bir gözleri âhũya zebũn itdi felek

8b

30 fâ‘ilâtũn fâ‘ilâtũn fâ‘ilâtũn fâ‘ilũn

Bir perî gördũm anuñ gözleri mest itdi beni
Gısusın dökmüş yüzine kıaşkı bend itdi beni
Gice gündüz çekdigũm âhdan olınmaz behremend
Lebleri dönmüş kirâza rũhı bend itdi beni

‘Aşkına düşdũm o şũhuñ ğamzesi itmez vefâ
Çok recâ itdim o mâha bendeñe itme cefâ
‘Āşıkın itmiş ferâmüş görmedim aşıla şafâ
Ġamzesi cellâde beñzer şacı bend itdi beni

Gice gündüz ağlarım ben çũn mişâl-i ‘andelîb
Āhumı teskîn idecek yok benimçũn bir lebîb
Derdũmi ‘arz eyledũm bir çâre bulmadı tabîb
Bir tebessũmle bakub zencire bend itdi beni

Size itmem ‘arz-ı hâlũm ğayriye itsem haťa
Hâlimi rahm eyle artık cânuma dek geçdi tâ
‘Āşıkı Mümtâziyânuñ her sözi hem şafşafa
Ġamzesi elmâs gibi gerdâni bend itdi beni

31 *mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ülün*

Ey âteş-i ğam bağrumı yak kanlı kebâb it
Vîrân olası hâne-yi qalbümi harâb it
Sâķī cigerüm qanını al bezm-i şarâb it
Mağşerde şorarlarsa bile böyle cevâb it

Geldüm geleli ' âleme güldürmedi gerdün
Cevrünüle senüñ dökme[de]dir dîdelerüm hün
Şâd olmasa nedür fark idemez tîli' -yi vârun
Mağşerde şorarlarsa bile böyle cevâb it

9a

32 *Şi' r-i Güft-i Mümtâz*

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

Müşerref kı1 gel ey rûh-ı revân bezme letâfetle
Bu gün aġyâre nisbetle taġıt bade nezâketle
Gönül bir derde düşdi tâ bulamaz çâresin Loqmân
Gel ey serv-i hîrâmânım tedâvî kı1 beşâretle

Saña lâyıķ mîdur böyle idesin her vaķıt nâşâd
Nolur bir kerrecik bu vîrâne gönülüm eyleseñ âbâd
Vefâsızsıñ sen ey maħbûb bu dil her dem ider feryâd
Günâh mı bendeñe bir bûsecik virseñ şadâķatle

Bırakdı ' âşıkın peygüle ġamda âh kim zâlim
Ne çâre çok recâ itdüm ki vâķıf olmadı hâlîm
Mişâl-i bülbül-i şeydâ şehirlerde fiġândârum
Bilürdim bîvefâsuñ sen gönül virdim ġamâķatle

İki yüz kırık yedi buldu muħâsibler anuñ ismin
Bilâd şad cehl-i heştide buyurdu ol güher cismin
Bırakdı Şeyh Sinân da var ise bir kaç âded ġasmin
Merâķ ehli bulur ancak mu' ammâyı zekâvetle

Çıkar meydāna şā'irlik ider bu 'āşık-ı Mümtāz
Kamu halkı uşandurdı ne söyler bu dil-i nüvāz
Kaçan hîç söylemezsem halk beni dirler idersün nāz
Haṭamız çok Resūl-i Kibriyā baqsun şefā'atle

33 *fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün*

Ey na bey'-i levn-i 'arefet ac hân
Uṭk-ı dil ṭayf-ı a'ik dersân
Leb-i diltây neylesün anı
Gül-i hoşbûy neylesün anı

9b

34 **Güfte-i Mümtāz**

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Ey ḥabībim luṭf idüb sen merḥamet kıl ḥālümi
Rüz u şeb 'aşkıñdayım ben merḥamet kıl ḥālümi

Nola ol ince miyānuñdan derāgüş eylesem
Eylemezsun kanlı dilber merḥamet kıl ḥālümi

Düşmüşüm yalın ayak Mecnūn mişāl şahrālara
Fikr idüb uḥrāya yārüm merḥamet kıl ḥālümi

'Ādet itmişdür ḥabībān cevri ider 'āşıklara
Merḥametsiz nāzlı yārüm merḥamet kıl ḥālümi

Zevke ṭalmış ol ḥabībüm bendesinden bîḥaber
Güş idüb āh [u] fiğānum merḥamet kıl ḥālümi

Ey gül [ü] şebbūy [u] 'anber iltifāt it bendeñi
Eylemezsun şivekārüm merḥamet kıl ḥālümi

Sen tesellî eyle Mümtâz fikr [ide] hem şubḥ u şâm
Rûz u şeb hem çekdigüm âh merḥamet kıl ḥâlümü

35 fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

Mâhcemâlün nûr ider bahşâyış-i ' âlem saña
Bu cihetle ğıbtâ eyler ḥûri vü ğılmân saña

Cümle aḥlâḳ-ı ḥamîde münḥaşırdur zâtuña
Her kemâl-i bâkemâlet şâhid [ü] burhân saña

Gerçi âfâḳ-ı cihânda nâzenî eksük degül
Sen meleksîret güzelsün benze(mez) insân saña

Öyle aḥsen naḳş olunmuşdur ezelden şûretün
Görşe naḳḳâşân-ı Çîn elbet olur ḥayrân saña

' İyd-i ḳurbân ehl-i îmân zebḥ ider ḳurbân velî
Cân-ı Mümtâz her zamân olmaḳdadur ḳurbân saña

10a

36 Güfte-yi Mümtâz

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

Sen gibi bir bîvefâya dil viren dîvânedür
Dâ'imâ ' âşıḳlaruñ hep ḳalbleri vîrânedür
Ağlamaḳla baḥtiyâr ' add eyledüm ben kendümi
İnsânı ḡurbetlere dūçâr iden âb dânedür

' Aşḳuñ ile cinnete dūçâr olursam ey perî
Bâri bir kerre göreyim mâhcemâlün gel beri
Bûlbül-i şeydâ gibi mestâne kıldı lebleri
Tâb tüvânım bitdi artık her işim mestânedür

Perçemüñ taqdı kemendi boynuma hem lācerem
Yoq mıdur inşāfuñız hıç bāri raḥm it kıl kerem
Bīnihāyet derde düşdüm pek yakın kıldı direm
Mübtelā-yı ‘aşq olalı meskenüm meyḥānedür

Māl [u] mülkden zātı geçdi ‘aşıkuñ Mümtāz gedā
İster [iseñ] rāhiña cān u serin eyler fedā
Va‘d buyurmuşduñ geçen buse anı kılsañ edā
Çeşm-i çār eyler bu günler intizār iḥsānedür

37 fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

Ey zekāvet menba‘ı mīr ehl-i ‘aşkuñ Ḥātemi
Hem belāğat hem berā‘at şāḥasında Şārımī
Herkesē nā’ıl olur mı bunca fikre Şāzımī
Efşah [u] eblağ ‘azizüm merḥabā yā Nāzımī

10b

38 Şarkı

mef‘ülü mefā‘ilü mefā‘ilü fe‘ülün

Düşdüm yine bir āfet-i meşhūr-ı cihāne
Kırpıklarınüñ yāreleri işledi cāne
Ta‘līm idiyor bu dil-i biçāre fiğāne
Meftūn olalı kaküli qaş-ı kemāne

Öldürdi beni ğamzeleri geçdi cigerden
Cānım yanyor neylemeli āh u şererden

39 Şarkı

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Bir melek sīmā perī gördüm der-i meyhānede
Kalmadı ğamdan eşer aşlā dil-i dīvānede
Var imiş bir başka hālet mesken-i meyhānede
Ellerim sākīde kaldı gözlerim peymānede

Ceste ceste eylemiş gīsū-yı ' anberfāmını
Şayd için murğ-ı dili ' uşşāka kurmuş dāmını
Görmedim mekri cihānda böyle hoş hengāmını
Bir gözüm sākīde kaldı ellerim peymānede

40 fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

Ne kadar şu' le-fürüz olsa da şem' -i zālīm
Āh-ı mazlūmıla elbette söner çok sürmez
İstikāmetde kalem yanmada mūm olsa kişi
Yine miqrāş-ı kazādan başını kırtaramaz

11a

41 Şarkı

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Ey civānā iltifāt it bendeñi aqrān gibi
Kirpigün açdı cerāhat sīnemi müjgān gibi
Var mıdur bu heft kişverde ' aceb mişlün senün
' Aşıkānuñ sernigün itdi saña qurbān gibi

Bunca ' ālemde seyāhat eyledim yok mişlüniz
Beñzemez billahi mīrim ādemīne neslüniz
Hūri mi yoğsa melek mi söyle yārüm aşluniz
Belki bir geldün cihāne Yūsuf-ı Ken' ān gibi

Genç yaşında kıddümi lâm eyledüñ ey kıahramân
Her ne işyân itdüm ise kııl terahhüm el amân
Kırtar Allâhuñ severseñ dilde âteş pek yamân
Kıatlüme imâ ider ol kıaşları fermân gibi

Cürmümüz çok mı ‘aceb böyle bizi eyler cefâ
Cevre kıânün eylemişdür görmedim aşlâ safâ
Luftuñız çokdur sizüñ ey ‘âdil-i kıassâm vefâ
Eyle ihşân ‘âşıkâne mu‘tedil sultân gibi

Bir maħalde şem‘a yansa tiz gelür pervânesi
Tâli‘ idir âsiyâbuñ hiç tükenmez dânesi
Ben miyim dirseñ behey Mümtâz yârüñ divânesi
Kıarşudan baksañ bu ‘aşka cümleden âsân gibi

42 mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün mefâ‘ilün

Felek bir gün murâd üzre döner ammâ neden şöıra
Murâduñ şem‘ası bir gün yanar ammâ neden şöıra

11b

43 Şi‘r

fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

Bir bakışda ‘aqlım aldı sîm gerdânuñ senüñ
Öyle hiss itdım şekerden tatlu güftâruñ senüñ

Def‘-i vâhid ru‘yet-i Leylâ-yı Mecnûnlar gibi
‘Aqlum aldı lâcerem vallâhi ruhsâruñ senüñ

Böyle bîta‘dâd derde mübtelâ itdi beni
Şad hezârân nâz ile kıarşumda refâruñ senüñ

Nola dilşād eyleseñ bir būs ile bu bendeñi
‘ Āşıkı Mecnūn ider vallāhi çeşmānuñ senüñ

İklīm-i hefti dolaşdım görmedim hiç mişlūñi
Sen Şīrīnseñ bendeñüz kühken-i Ferhāduñ senüñ

Sen tehī zann itme mīrim ‘ āşık-ı bīçāreñi
‘ Āşık-ı Mümtāziyā vallāhi meftūnuñ senüñ

44 *fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün*

Künc-i miñnetde bıraқduñ ey felek böyle beni
Yaluñız қaldum bu günler Yūsufum alduñ benim

Қıl teraһһum dīdeden eşküm aқar seller gibi
Besledüm böyle büyütdüm bir қuzum alduñ benim

Mübtelā-yı derd olalı aғlarum hiç gülmedüm
Қameti servi bülendi bir begüm alduñ benüm

Bilmedüñ mi ‘ ālem-i fāñiye de virdiñ meyl
Ol güzeller pādişāhı serverüm alduñ benüm

‘ Aşrımız(da) hiç görülmüş mi ‘ aceb böyle güzel
Āh elüñden bıқdım artıқ bir yārüm alduñ benüm

‘ Āşık-ı Mümtāziyā Mecnūn gibi düşdüm таға
Қaşı ince hem şanevber қāmetüm alduñ benüm

12a

45 **Ġazel**

mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

Nedür baht-ı sitemkāruñ elinden çekdigüm ğamlar
Şunarsa ayağuñ sākī-yi gerdün taldurur semler

Dem-i vuşlatda şāhumla şafālar eyledüm ben de
Gözümden kan akar geldikçe yāde sürdigüm demler

Bu miñnetler baña hep muqtezā-yı tāli‘ ümdendür
Muqābil olamaz Zāl-ı sipihre Sām [u] Rüstemler

Gül-i ruhsarı hüygerde olunca farḫ-ı şerminden
Dizilmiş zinetefzā verd-i zībā üzre şebnemler

Perişān eyledi ḫālüm ne ‘ aqlum kaldı ne fikrüm
Çıķub zir-i külelden cebhe-yi berrāķa perçemler

Esir-i kayd-ı zülf-i yār olub divāneye döndüm
Beni dāme düşürdi dāne-yi ḫālībe ademler

Düşüb ḫāk-i reh-i yāre nola pāmāl-i cevr olsam
Nice biñ var rikābında Zekāyī gibi sersemler

46 *fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün*

Gör ne ḫāl oldu o şūḫa kalmadı cāndan eşer
Çıķdı taşra gül yanaķda kalmadı kandan eşer
Karşuma geldi oturdu nevcivān biñ nāz ile
Geçmedi beş on daķıķa bitdi dermāndan eşer

Geldi bir kaç nuṭķ iderdi nevcivānım ibtidā
Düşdi bayıldı aşā‘ iskemleden hem ol şehā
İtdi işbāt denī çarḫ olduğunu bīvefā
Ol muḫālif bād-ı aḫzen ba‘ zı dem böyle eşer

Ol vaķitde geldi yanın ḫātemiyle ḫāheri
Çün diyār-ı ğurbet ilde yok aṭā vü māderi
Def‘ aten billāh ben de ağladım din dāveri
Cān fedā kıl uğruna Mümtāz kala nāmuñ eşer

12b

47 Ğazel

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Ğarīm-i künc-i firķatde yanumda nevcivānum yok
Bu gülşende hırām-ı nāz iden serv-i revānum yok

‘ Aceb kimler şerefyāb-ı şafā-yı bezmidür bilmem
Bu gün ğurbet sarāyumda benüm şāh-ı cihānum yok

Ne gülzāre varırsam rāhatum var ne çemenzāre
Benüm nevreste şāh-ı yāsemen tāze fidānum yok

Esirüm kākülün şevķıyle düşdüm işte bir ķayda
Giriftār-ı cefāyım ħasretünle hiç figānum yok

Baña cünbüşler eyle meclis-i yārāne gel dirler
Nice zevķ [u] şafāya meyl ider gönlüm ki cānum yok

Ğarīb illerde nola ārzū-yı kūy-ı yār itsem
Enisüm yok diyār-ı ğurbet içre bir mekānum yok

Girībānum daķı sinem mişāli çāk idüb āķır
Zekāyī gibi rüsvā-yı cünün oldum gümānum yok

48 fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Āh ne çāre ‘ aşık oldum sen gibi mehpāreyi
Bitdi şabrim ķıl teraķķum nevcivānum gel yetiş
Bendeñi öldürmege ķaşduñ var ey bivefā
Āh ne itdim ben seni mir-i necātum gel yetiş

‘ Aşķuñ ile olmuşum bülbül mişāli gūyiyā
İtdigün cevri baña ‘ ālem görür hem nāsezā
Gel yeter ağlama dā'im dīde-yi Mümtāzı ya
Bendeñi itdüñ hevāyī cilvekārum gel yetiş

13a

49 fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Ey güzeller pâdişâhı kıl terahhum el amân
Her ana kâdir midür böyle toğursun kahramân
Yûsuf-ı Ken'ân mısûñ yoḥsa melek mi ey perî
Gördüğimde kaddüni ḥalcân ider kalb her zamân

Heft kişverde bulunmaz gerçi emşâlün senün
Cennetü'l-me'vâda me'mûl olsa aḳrânuñ senün
Her ne fermân eyler iseñ ben de berdâruñ senün
Kaşlarıñ vaşfa sezâdur gözlerün hem pek yamân

İltifâtuñ kaṭ' idüb itdün ferâmûş bendeñi
Nice yüz biñ cevri iderseñ râzıyım ben cevrüñi
Her görenler oldı meftûn bînaẓîr ol ḥüsnüñi
Çün senün cevrüñle kan ağlar bu gün çok ' aşıkân

İster iseñ eyle fermân bendegânuñ katlini
' Aşıkânuñ kan ile âlûde alma eşkini
Eyle ihyâ ol ki Mecnûn ' aşıkân[un] kalbini
Ruḥsatuñ ol dem müheyyâ fikrimiz buse hemân

Âh [u] vâhum yirde qalmaz bir gün elbet var olur
Sen gibi bir bivefâya yâr olan aḡyâr olur
Gice gündüz ' aşıkânuñ her işi efgân olur
Ol dil-i mecrûḥ olanlar kârıdur âh [u] figân

' Aḳıbet çarḫ-ı denî ağlatdı bu biçâreyi
Kim ki görse mâ'il olmaz böyle bir mehpâreyi
Her nasıl açduñsa öyle iltiyâm it yâreyi
Gördi ḥâlüm böyle yamân ağladı çok şadıkân

' Aḳıbet şahrâlara yol gösterirseñ ey şehâ
İltifât olmaz baña benden saña şad merḥabâ
Yârinî gâ'ib iden Mevnünveş Mümtâziyâ
Böyle bir Mecnûn diyu dir bu cihânda neşr-i şân

13b

50 Şî'r

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

Sen güzeller şâhısîñ bende ol sultâna seyr it sevdiğim
‘ Aşk ki şâhuñ pâdişâhı olduğın ikrâre seyr it sevdiğim
‘ Āşıkā taḥḳîr iden bulmaz cihânda hîç necât
Ben dili mecrûḥuñam efgâne seyr it sevdiğim

ƘorƘarım ki yâr yolında bir gün elbet Ƙân olur
Gice gündüz ‘ âşıkānuñ her işi efgân olur
Mübtelâ-yı ‘ aşk olanlar yâr iken ağıyâr olur
Nice yüz biñ cân gezer şahrâya seyr it sevdiğim

AƘrānuñ gelmez cihâne gelmedi bundan ezel
Öyle kim ögmüş yaratmış hüsnuñi ol Lemyezel
Ƙaşlaruñ cellâda benzer kirpigin tîğa bedel
Sîne mecrûḥ oldu ceryân eyleyen al Ƙana seyr it sevdiğim

Gül yañaƘlar al al olmuş Ƙızarmış çehresi
Günde biñ kerre çekem âh olur behresi
Ƙâküli ‘ aşr-ı melekdür yaverânî ğamzesi
Sen Şîrinsîñ mübtelâñız ‘ âşıkı Ferhâde seyr it sevdiğim

Var mıdur mişlün cihânda ‘ âlem içre ey şehâ
Gice gündüz ağlamakda yoƘ benümçün intihâ
Böyle şâyân-ı luḫ Ƙaldı ğarîb Mümtâziyâ
Ben gibi var mı Ƙuluñ eṫrâfa seyr it sevdiğim

51 mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün

Baña imdâd idiñ dostlar ziyâde bende yangın var
Ṭutuşdı serteser mülk-i vücûdum tende yangın var

14a

52 fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Var selām it ey şabā ol sevgili cānānuma
Söyle kim taqdı bu ' aşkuñ zencirin gerdānuma
Gülşen-i bağ içre gördüm ol mehūñ reftārına
Sīne mecrūh oldu seyr eyle ağan al ғанума

Sīm [ü] zer toprağa düşse hīç düşer mi kıymeti
Dā'imā gön̄lümüzde rü-yı hayāl-i behceti
Ru'yet olmaz gül cemālūñ cāna geçdi Һasreti
Kıl teraҺҺum ey civānum gūş idüb efgānuma

Sen ' adālet şāhibi olsañ gerek ey mehlikā
Yandı nāra cism ü cānım sen meded kıl sākiyā
Sīneñi mecrūha şun Һoldur şārābı ibtidā
Kim ki teskin eylesün bu āteş-i sūzānuma

Yūsuf-ı Ken' ān diyu virdūñ cihānda neşr-i şān
Perçemūñ mülk-i zamāndur ruҺ-ı ālūñ Һahramān
Leblerūñ dönmüş kirāza hem daҺı Һaşuñ kemān
Dermendim ey eṭibbā gel yetiş dermānuma

Boynıma taqdı kemend-i ' aşkı gerdānuñ senūñ
' Āşıkı maҺmūr ider vallāhi çeşmānuñ senūñ
Hīç görülmüş mi cihānda mişl ü aqrānuñ senūñ
' Āşık-ı Mümtāz diyu sen de işit hem şānuma

53 mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Bu gün bir nevcivān-ı tāzeterle hemnişin oldum
Kemālin añladım bildüm dönüp de ismini şordum
Didi ' afv it bu bābda ismimi söyleyemem ammā
Eger maҺlaşım isterseñ iki yüz dört ile buldum

14b

54 *fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün*

Ġamzeden hancer taqınmış bīimāndur gözlerüñ
Kirpigüñ oq kaşlarıñ yahşi yamāndur gözlerüñ
Ehl-i 'aşka fitne-yi devr-i zamāndur gözlerüñ
Bībedeldür hüsñüñ ammā elamāndur gözlerüñ

'Aqlum alur bu edālar bu revişler her biri
Hāl ü haṭṭuñ 'aşıka cānlar bağışlar her biri
Nāvek-i müjgān ise tā cāne işler her biri
Bībedeldür hüsñüñ ammā elamāndur gözlerüñ

Bilemem hālüm nolur sen dilber-i Mümtāzıla
Kime feryād ideyim bu ṭālī' -yi nāsāzıla
Ödürür çeşmüñ beni āḥir nigāhī nāzıla
Bībedeldür hüsñüñ ammā elamāndur gözlerüñ

'Aşıkı mecnūn ider sevdā-yı zülf ü pürḥamuñ
Sünbül-i hoşbū mıdur zīr-i külehde perçemüñ
Gül midür ruḥsār-ı ālüñ la' l-i leb ğonce femüñ
Bībedeldür hüsñüñ ammā elamāndur gözlerüñ

15a

55 Ġazel

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Yine kaşd-ı helāk eyler nigāhī çeşmi cānānuñ
Taḥammül eyle hışm-ı qahramāna var ise cānuñ

Ne şabrum kaldı sevdā-yı vişālünle ne ārāmum
Dil-i 'aşıkda cem' iyyet mi qor zülf-i perişānuñ

Kemān ebrūlarıñdan şāh-ı ğamzeñ çekdi tuğrālar
Yüridir serteser iqlīm-i hüsne emr ü fermānuñ

Olursañ kuvvet-i bāzūya Rüstemler gibi mālīk
Çekilmez çille-yi saht-ı kemānı Zāl-ı devrānuñ

Şikest itdi ‘adū-yı dīni dārb-ı zūlfikār ile
Zekāyī bendesidür böyle bir sulṭān-ı zīṣānuñ

(Cigeri büryān faḳīr Muhammed)

56 mef’ulü fā’ilātü mefā’ilü fā’ilün

Ey dil cefā mı oldı senüñ istirāḫatuñ
Ey dīde ḳānde ḳaldı ‘aceb ḥāb-ı rāḫatuñ

Odlar yanar şabāḫa degin gice hier ile
Gönül evinde şiddeti var nār-ı ḫasretüñ

Bir ātşeşe düşürdi felek ‘aşḳ ile beni
Cismim kebāb ider giderek sūzı firḳatüñ

Bir laḫza şabr eyleyebilmem firāḳuña
Bīṭāḳat itdi gerçi efendim muḫabbetüñ

Ey nūr-ı dīde yoluña ḳurbān olam senüñ
Geçdikce çeşmüm üstine baş pā-yi devletüñ

Yoḳdur gözimde zerre ḳadar ḳadri ‘ālemüñ
Devlet odur ki yār ola hembezm-i şoḫbetüñ

Şād oldı luṭfuñ ile Zekāyī bu gün şehā
Her demde zā’id eyleye [ol] Mevlā rif’atüñ

15b

57 fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün

Sırr ile āyīne-yi ‘ālemnümā ol sevdigüm
Merd iseñ bīgānelerle āşinā ol sevdigüm

Dīde-yi haḳbīn ile her zerreye eyle naẓar
Gör tecellī-yi Hudāyı pürşafā ol sevdigüm

Maḥv-i evşāf ile aldanma vücūd-ı hādişe
Baḥr-i zāte ğarḳ olub ender fenā ol sevdigüm

‘Ālem-i vaḥdetde mir’āt-ı şafāya nāẓır ol
Dā’imā müstağraḳ-ı nūr-ı Hudā ol sevdigüm

İster iseñ alman illallāh sırrından ḥaber
Bende-yi dergāh-ı şāh-ı *lā fetā* ol sevdigüm

Secdegāh eyle Zekāyī ādem-i ma’ nāyı sen
Gir na’īm-i vuşlata ehl-i beḳā ol sevdigüm

58 fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilātün fā’ ilün

Zıkr-i Haḳla ḥāb-ı ğafletden uyandı gözlerüm
‘Āşıḳ-ı didārum ancaḳ vech-i yāri gözlerüm

Düş olub sevdā-yı ‘ aşḳa eyledik terk-i vaṭan
Bıḳarārum ğurbet ilde ol diyārı özlerüm

Şem’ -i ruḥsāruñ ḥayāli yandırur cān u dili
Zülf-i şirīnūñ ğamıyla gicedir gündüzlerüm

Āyet-i hüsnūñ ‘ avālim levḥasına naḳş eyledüñ
Ḳande baḳsam *semme vechullāh* oḳur her yüzlerüm

Ehl-i dil remzini ğavvāş-ı haḳıḳat fehmi ider
Dürr-i deryā-yı me’ ānīdür Zekāyi sözlerüm

59 *fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün*

Hâlim oldur ki 'azîzim talğalandı baħr-i 'aşk
Yok kararım rûz u şeb çün aşdı taşdı nehr-i 'aşk

16a

60 *fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün*

Mübtelâ-yı derd olalı bir tabîb olduñ mı sen
Dâ'imâ ağlar gezersün biñde bir güldün mi sen

Vaktün Eflâṭunı olsañ da bahân bir aqçedir
Ey dil-i divâne gönlüm haddüni bildün mi sen

Ṭurmayub bâb-ı tevekkülde kanâ' at itmeyüb
At sürüb meydân yirinde mâṭ olub kaldun mı sen

Yoğ iken 'aczün geçinmekde küt-ı lāyemüt
Her taraftan destüne umdığını aldıñ mı sen

Hak seni halk eylemez[den] virdi rızkuñ evvelâ
Elli beş yaşına girdün Şem' i aç olduñ mı sen

61 *fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün*

Râzıyım her ne iderse baña servi semenüm
Tîğı cevri ile şad pâre kılsa bedenüm

Beni öldürmege 'âr eyler imiş sîm tenüm
Varayım yalvarayım boynıma takub kefenüm

Ṭak beni zülf-i dilâviziñe berdâr eyle
Çekyim pâdişehüm kendi elimle resenüm

Göremez girsem eger mūr-ı za' ifün gözine
Ey Süleymân-ı zamân böyle hayâl oldu tenüm

Gözümüñ yaşı gibi çıkdı gözimden dünyā
Yārdan ğayrı görünmez gözüme kimse benüm

Ħille-yi cennet olursa çekeyim çāk ideyim
Dem-i vaşluñda baña ħā' il olur pīrehenüm

Şem'iyem kūşe-yi meyĥāneyi virmem felege
Gülşen-i bāġ-ı iremden baña yegdür vaţanum

16b

62 Ğazel

mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Serencām-ı dil-i vīrānımız bir bir tıyan ağlar
Gözi yaşıyla evrāk üstine derdin yazan ağlar

Cihānda başka bir derde bu 'aşk derdi kıyās olmaz
Kuzısın alsalar elden ĥayvān iken ĥazān ağlar

'Aţāsın ĥāline raĥm itmeyüb elden alurlarsa
Mükedder kıldığın bilse vezīr-i 'alışān ağlar

İşitse zümre-yi erbāb-ı diller mātem eylerken
Melā'ikler tıyār āh u figānum gökde kıan ağlar

İrer 'aşıklarunñ āhı semālardan geçüb 'arşa
Recā eyler cinān-ı kibriyādan āsumān ağlar

Yaķar 'aşk āteşi rūy u zemīnde belki od bitmez
Efendüm kūh u şāhrālardaki āb-ı revān ağlar

Şecerler yaprağın silker seĥer vaķtinde zārumdan
Kıan ağlar gül ider feryād bülbül bāġbān ağlar

Gidersem āsitān-ı devlete p̄ir oldıgum h̄alde
Virürsem ‘ arz-ı h̄āl inşāf ider tahtında h̄ān ağlar

Harāb itdi vücūdum şehrinı ol t̄iše-yi hikmet
Yeter yıkdığı cismünde cān u kalb-i v̄irān ağlar

63 *fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün*

Çün felek kıldı beni senden cüdā şimdengiru
Eyledim kaç‘ -ı üm̄id ey dilrübā şimdengiru
Olmadı devrān müsā‘ id vaşluña ey mehlikā
Ey per̄i peyker du‘ālar elvedā‘ şimdengiru

17a

64 **Ġazel**

mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

Geçince destine sāk̄i şarāb-ı erguvān ağlar
Hicābından şürāh̄iler ve elde sāz kemān ağlar

Delikler s̄inem üzre ney gibi birden avāz eyler
Derūnum gözleri h̄āl̄i degildür her zamān ağlar

S̄inem sanṭūr idüb kaçuñ gibi қaddüm kemān itdim
Kaçan kim debredirsem gūş idüb kevn ü mekān ağlar

Benim şayt-ı figānumdan felek taşını çinlatmaz
Melekler mātem eylerken görür h̄ūr u cinān ağlar

Huzūr-ı H̄aḳḳa vardıkda yarın bir şayḫa eylersem
Nedir bu Şem‘ inüñ h̄āl̄i diyu chl-i d̄ivān ağlar

65 *fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün*

‘ İydüñiz olsun mübârek dilberâ bayrâmlaşuñ

‘ Āşık-ı şâdıklaruz biz evvelâ bayrâmlaşuñ

Küs olanlar barışur bayram günidür lâcerem
Beynüñizden def’ olsun mâcerâ bayrâmlaşuñ

Büsbütün gökde melekler birbirine müjdeler
Kulların ‘ afv itdi Mevlâ merhabâ bayrâmlaşuñ

Fıtrası her dilberüñ ‘ âşıklara bir busedür
Virmese şavmı kalur beyne’s-semâ bayrâmlaşuñ

Yine bu miskîne vir gitmez yabâne fıtrayı
Çok du’ â kılsun size Şem’î ile bayrâmlaşuñ

66 *mefâ’ ilün mefâ’ ilün mefâ’ ilün mefâ’ ilün*

Dilâ dil nâme-i serbeste kim dildârdan geldi
Dağı açılmamış bir göncedir gülzârdan geldi

17b

67 **Gazel**

mefâ’ ilün mefâ’ ilün mefâ’ ilün mefâ’ ilün

O mehrû nevcivânı mâ’ il-i semt-i vefâ şandum
Baña firkat şebinde yâr olur bir dilrübâ şandum

Gelüb zâr eyledüm bihûde şad âzâr eylersin
Seni ey bîvefâ derd-i derûna âşinâ şandum

Cihânı eyledi baht-ı siyâhum başuma zindân
Bu dâr-ı gaflet-i miñnetle cây-i rüşinâ şandum

Raḳībānuñ hücümü eylemiş ol bāğı ḥāristān
Ser-i kūyuñ hezār-ı cāne gülzār-ı şafā şandum

Vücūduñ şevķile pervāne gördüm āteşe yanmış
Anı kendüm gibi sevdā-yı ‘aşķa mübtelā şandum

Zekāyī bendeñi terk itdüñ āḥir şām-ı firķatde
Bu virān ḥānesin mehrū ruḥuñla pürziyā şandum

68 fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

İltifāt itmez iseñ bāri tebessüm eyle
Luḫfıla ‘aşķa bir kerre tekellüm eyle

Beni öldürdi şehā hicr ü firāķuñ eleme
Ḳabrimüñ ḥākini gördikce te‘ellüm eyle

Cevr-i aḡyār taḥammül ilini yıķdı dilā
Dergeh-i yāre var ol şāha tazallum eyle

Rāh-ı ‘aşķında görüb şevķıla cān virdigümi
Didi var leşker-i ‘uşşāķa teḳaddüm eyle

Neylesün derd-i firāķuñla Zekāyī-yi ḥazīn
Künc-i miḥnetde ḡarīb oldu teraḥḫum eyle

18a

69 Ğazel

mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

Şabā luḫf eyleyüb bir ḥoş ḥaber vir gül ‘izārumdan
Efendüm şāh-ı ḥübānum cihānum nāzlı yārümden

Nola bu derd ile eflāke çıķsa āh u eḡḡānum
‘Aceb bīzār olur mı nāle-yi feyād u zārumdan

Olub dīvānesi leylī şıfat bir şūh-ı devrānuñ
Perişān rūzgārūm şorma ārām u qarārūmdan

Gelince yanuma cānum gelür ammā ki gitdikce
Gider rūh-ı revānum gūyiyā cism-i nizārūmdan

Baňa cān virmek āsāndur firākı olmasa yārūñ
Ölürsem ğam degül ayrılmasam ol ‘ işvekārūmdan

Yapılsun nūde-i kabrüm güzergāhında ol şāhuñ
Gelib giddikce şorsun hālūmi hāk-i mezārūmdan

Giderdüm Çīne dek zülfi hevāsıyla didi ammā
Zekāyī dūr olub gitme der-i devletmedārūmdan

18b

70 Ğazel

mefā‘īlūn mefā‘īlūn mefā‘īlūn mefā‘īlūn

Düşüb sevdā-yı vaşl-ı yāre dūr oldum mekānumdan
Cüdāyum murġ-ı āvāre mişāli āşiyānumdan

Belā vādīlerinde ‘ āķıbet pāmāl-i hicr oldum
Beni ‘ aşķuñ ayırur serv kıddüm hānümānumdan

Şabā luţf eyleyüb vaķt-i seherde hātırūm şorsa
Peyām-ı ‘ āfiyet irgörse bāri nevcivānumdan

Baňa raħm itmeyüb firķat ğamıyle aĝladub gitdüñ
Hayālūñ gitmedi bir laħza çeşm-i hūnfeşānumdan

Yanarsam ba‘ dezīn şem‘ -i cemāle ıztırāb itmem
Efendüm gerçi bīzār eyledüm āh u fiĝānumdan

Taḥammül 'aşka müşkil ḥasrete şabr eylemek müşkil
Uşandırdı beni telhî-i miḥnet tatlu cânımdan

Cefâ-yı derd-i cānsüz-ı firākuñ neydügin bildüm
Zekâyî bir daḥı ayrılmam ol rûḥ-ı revānumdan

19a

71 Ğazel

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

Seyr-i gülzâr eylesem ammâ ki pürḥâr olmasun
İsterim yanımda yâr olsun da aġyâr olmasun

Çarḥ-ı ġaddāruñ sitemkâr olduġın bildik velî
Bîvefâlar derdine kimse giriftâr olmasun

Pâyband ider görüb ârâyiş-i pâzârını
'Aklı başında olan 'aşka ḥarîdâr olmasun

Tâ seḥer firḫat şebinde ded ile nālân olub
Ḥâb-ı rāḥat isteyenler 'aşıḳ-ı zâr olmasun

Âteş-i cānsüz-ı ḥasret zaḥm-ı ta' n-ı düşmenân
Bildigim bu miḥnete 'aşıḳ sezāvâr olmasun

Çekdi kayd-ı zülfine zâlim beni bîcürm iken
Kûşe-yi miḥnetde ḥabs [olmuş] günehkâr olmasun

Ḥâb gelmez dîdeye bir dem ḥayâl-i yâr ile
Şubḥa dek çeşm-i Zekâyî nice bîdâr olmasun

19b

72 Ğazel

mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Görüb üftāde oldum serv addün űaĥn-ı gülűende
Nola olsam miűāl-i sāye ĥāk-i pāye efgende

Kenār-ı cūybār-ı ğamda zārüm ' andelībāsā
Ayā tūtī-i ra' nā-yı űafā sen ande ben ande

Çeküb zencīr-i zūlfün ğönlümi ayd-ı ĥayāt ile
Bu vādī-yi melāmetde esīr-i ' aűķuñım ben de

Muĥabbet nārı yandıķca nice ' uűűāk zār olmaz
Melāmet-dīdeler giryān olurlar űaĥn-ı külĥende

Zekāyī-yi ğarībün meskeni yok almıű ayakda
Ser-i kūyuñdan ayrılmaz nice kim cān olur tende

73 *mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün*

Düşerse rāhuñ ey bād-ı űabā kūy-ı dilārāya
Ĥaber vir derd-i hicrānum o űūĥ-ı ' ālemārāya

Ne yār-ı bīvefādan ne raķīb-i bed liķādandur
Hemān baĥt-ı siyehdendür cefā[lar] hep bu ednāya

Ĥayāl-i zūlfün ile zulmet-i hecründe aldım ben
ara baĥtım düşürdi ' āķıbet bir özge sevdāya

Nedir çāre murādumca felek devr itmedi yoĥsa
Deĝiűmezdüm űafā-yı ülfetün bi'l-cümle dūnyāya

Seni ey mest-i nāzum cān u dilden sevdigümdendür
Giriftār olduĝım bunca ğumüm-ı miĥnetefzāya

Rehā bulur [mı] bir laḥẓa derūnum ıztırābından
Tesellīler virüb va‘ d-i dūrūḡuñ şala ferdāya

Bu girdāb-ı felāketde gezer āvāre sergerdān
Zekāyīnūñ işi ıaldı nesīm-i luḡf-ı Mevlāya

20a

74 Ğazel

fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün

Kaşđ idince şāh-ı ġamzeñ ḡükminūñ icrāsını
Emr idüb ebrūya çekdirmiş anuñ tuḡrāsını

Menşe‘-yi kudret ne ḡoş ḡaḡḡ ile taḡrīr eylemiş
Levḡ-ı ruḡsāre berāt-ı ḡüsniñ imzāsını

Minnet-i dehre ne ḡācet giydiğüm köhne ‘ abā
İstemem çarḡ-ı denīnūñ ḡil‘ at u dībāsını

Ḥalīb-i dūnyāya baḡş itdi libās-ı zīneti
Başına çarpsun felek ol aḡlas-ı zībāsını

Biz ḡürūh-ı ehl-i ‘ aşkıız mest ü ḡayrān olmuşuz
İçmişiz cām-ı ḡaḡīḡat bāde-yi ḡamrāsını

Öldürür çeşmūñ Zekāyī derdmendi ‘ āḡıbet
Zāhid-i maḡrūrdan almış anuñ fetvāsını

75 *fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilātün fā‘ ilün*

Sāyebān itmiş şeh-i ḡamzeñ siyāh ebrūları
Kūh u şaḡrāya düşürmüş gözlerūñ āḡūları

Mest ü hayrānum yeter ʿ aqlum perīṣān eyleme
Gösterüb zir-i külelden ʿ anberin gīsuları

Mā-yi cārīdür harīm-i sīneme eşkim aḡar
Āteş-i ʿ aşkum söyündürmez cihānuñ şuları

Ṭarf-ı ruḡsāre dizilmiş ʿ aşıkuñ bağrın deler
Ḥançer-i sertize benzer ḡaṭṭınuñ her mūları

Cān bağışlar sözler[üñ] ammā ki sen nevrestesüñ
Kimden öğrendüñ bu ṭarz-ı şoḡbet-i dīlcūları

Serv ḡaddüm meyl-i gülzār eylese ʿ arşa çıkar
ʿ Āşık-ı dilsüz-ı hicrūñ naʿ ra-yi yāhūları

Ey Zekāyī pertev-i nūr-ı siyāhuñ ʿ aksidür
Evc-i serde ṭurra-i müşğīn-i ʿ anberbūları

20b

76 fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilātün fāʿ ilün

Nice yār olsun muvāfıḡ ṭālīʿ üm yār olmadı
Gözime uyḡu ne girsün baḡt bīdār olmadı

Dīde pürnem sīne pür-ḡam serde sevdā-yı nīḡār
Böyle derde ey göñül Mecnūn giriftār olmadı

Arḡasın yire getür[di] bunca şāḡibḡuvvetüñ
Zāl-ı devrāne denī dünyā vefādār olmadı

Ḥoş ʿ ilāc eyle ṭabībüm sīne-yi mecrūḡıma
Neyleyim ammā ki derdümden ḡaberdār olmadı

Sāyesinde bīm-i ḡārında şafāyāb olmadım
Gül ʿ izārüm gerçı aḡyāra hevādār olmadı

Vaqt-i hicrinde terahhüm hâl-i vaşlında vefâ
Cânımuñ cânânı bir dem de cefâkâr olmadı

Câne kâr itdi Zekâyî gerçi zahm-ı ğamzesi
Çeşm-i dilber çarh-ı zâlim gibi ğaddâr olmadı

21a

77 *mefâ'îlün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'îlün*

Cünün-ı aşk ile âvâre diller bîmecâl oldu
İfâkat aşk-ı dilhasteye emr-i muhâl oldu

Belüm bükdi elif kıddüm hayâl-i şekl-i lâm oldu
Gel imdi yanıma bir lahza gör baña ne âl oldu

Misâl-i tâlî'üm ömrüm zevâle mâ'il oldukça
Gönülde tâbiş-i mihr-i muhabbet berkemâl oldu

Çekilmez yay imiş aşkuñ cefâsı ey kemân ebrû
Nihâl-i kıametüm ebrûlaruñ fikriyle dâl oldu

Serümde tutmayub sevdâ yeli esdikce peyderpey
Sirişküm dembedem cüş eyledi deryâmişâl oldu

Zekâyî ol melek sîmâ ne zîbâ dilrübâdur kim
Hayâli şahid-i endişeme hüsn ü cemâl oldu

78 *fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün*

Nâlede üstâd gül-i murğ-ı zebânumdur benüm
Andelîbân cümle şâkir[d]-i figânumdur benüm

Bâde benden feyz alır zîrâ beni sermest ider
Çeşm-i mestâne nigâhı nevcivânumdur benüm

Olmasun zencîr-i ‘aşķuñ gerden-i dilden cüdâ
Kim gezende ‘aķl ..... cânumdur benüm

Mihr ü mâh çarķa tâb u fer virür her rûz u şeb
Âh-ı âteşzâde-yi şu‘ lefeşânumdur benüm

Gülşen-i ma‘ nîde ey Vecdî bu tâze şî‘ r-i ter
Hâk-i pâ-yı ehl-i nazma armağânumdur benüm

21b

79 Ğazel

mef‘ülü mefâ‘îlü mefâ‘îlü fe‘ülün

Mecbûr gönül yâre ne dirlerse disünler
Yâr açdı baña yâre ne dirlerse disünler

Ķaydum degil eylerse de yârân beni ta‘ yîb
Cân sevdi nedür çâre ne dirlerse disünler

Var geçdi gönül ba‘ dezin aķyâre izindür
Ķaķķumda o ķaddâre ne dirlerse disünler

Bir bûse vir al gönülümü alış viriş olsun
Uy sen de bu pâzâre ne dirlerse disünler

Sen taķviyet-i ülfete sa‘ y it ne vazîfeñ
Vâşıf o sitemkâre ne dirlerse disünler

80 Ğazel

mefâ‘îlün mefâ‘îlün mefâ‘îlün mefâ‘îlün

Şanurdum dâķ dâķ bâķ-ı sînem şûr-ı ķamdandır
Muķabbet lâlezârından meķer yanmış çerâķlarmıř

O demler kim aķub ađlardı cū-yı eřkūm ‘ ařķuñla
Meger birlmezmişim demler o dem ağlar o ağlarmış

Degil ھاıı-ı siyeh dir yine ‘ ādetmiř gūzellerde
Berā-yı mātem-i ħūbī cemāli ķara bađlarmıř

şunub cām-ı lebin ‘ āřıkıların ğōñlin ele alma
Ĝōren var kim dimiş kim dest-i sākīde ayağlarmış

Peyām aldım ğōñūl dīvānesinden bu seđer Vāřıf
Muĥabbet řehrinūñ dilĥastegānı cūmle řađlarmıř

22a

81 Mūnācāt

mefā‘īlūn mefā‘īlūn mefā‘īlūn mefā‘īlūn

Beni ‘ ařķ āteři bōyle bırağdı nāre yārabbi
Taĥammūl ķalmadı ařlā ķavuřdur yāre yārabbi
Miřāl-i būlbūl-i řeydā bulařdıķ zāre yārabbi
Ne āh itmeme bu ‘ ālemde ki baĥtım ķāre yārabbi

Felek ķahr ile atdı bōyle bir yabāne yārabbi
Ya al cānım ya vāřıl ķıl beni cānāne yārabbi

Būtūn āh u fiġān ile ba‘īd oldum vaĥānumdan
Selām-ı yāri getūr bād-ı řabā ķaři kemānumdan
Bu firķat ‘ āķıbetde nūř ider elbet de ķānumdan
Baña ölmek daha efđal uşandım taıtlu cānumdan

Felek ķahr ile atdı bōyle bir yabāne yārabbi
Ya al cānım ya vāřıl ķıl beni cānāne yārabbi

Nařıruñ yoķ řu ‘ ālemde miřāl-i Yūsuf-ı Ken‘ān
İki yūz dōrt raķam ebced ĥesābı buldılar ‘ irfān
O kākūller ıķub meydāne oldu her biri arslān
Bu Mūmtāz bende olmuřdur daĥı ol řāh olur sulĥān

Felek kahr ile atdı böyle bir yabâne yârabbi
Ya al cânım ya vâşıl kıl beni cânâne yârabbi

82 *fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün*

‘ Āşığa luṭf itmegi ol servi kâmet bilmedi
Nevcivânlık ‘ âlîdür ammâ ki kıymet bilmedi
Kendi mest iken şarâb-ı nâzdan ol bîvefâ
Yolda gördi bendesin bir iki sâ' at bilmedi

22b

83 **Ġazel-i Rûhî**

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

Murğ-ı dil ‘ anḳâdur olmaz bükme bir rişteyle bend
İster ol zülf-i mu' anber gibi bir müşḡin kemend

Derd-i hier ü zevḳ-i vaşl-ı yârdan sâḳî-yi dehr
Geh şunar zehr-i helâhil ehl-i ‘ aşḳa gâh ḳand

Kesdi benden zâhid-i âlûde meşreb pendini
Gördigüm ‘ aşḳum ziyâd olmaḳdadur virdükçe pend

Ḳonmayub her şâḩa yüksekden uçarken murğ-ı dil
Baḡladı zülf-i dilâvîzine bir serv-i bülend

Ben daḩı ḩâlümce çok maḩbûb gördüm Rûḩiyâ
Görmedim bir öyle nâzik-ṭab' şûḩ u şehlevend

84 *mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün mefâ' ilün*

Şeb-i zulmetde gitdim semt-i dildâre fenersizce
Biḩamdillâḩ irişdim menzil-i yâre kedersizce

İrişdim ḥāb-ı nāzda ʿālem-i aḡyārdan ḥālī
Oṭāḡın şöyle buldum dest-i dūşmāndan nefersizce

Ḳoçub gerdānını yārūñ lebinden būseler aldım
Serāpā oḡşayub öptüm efendümden ḥabersizce

Uyandı ḥāb-ı nāzından nazār kıldı tebessümle
Didi ḥırsız mısūñ būsēm alursūñ ḥiç zararısızca

Fiḡānī ḳalʿa-yı ḥüsñüñ didim fetḥ eyledi cānā
Didi fetḥ eyledim üftādem ʿaşḳ olsun sefersizce

23a

85 Ğazel-i Fuzūlī

mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün mefāʿīlün
Benim teg ḥiç kim zār u perişān olmasun yārab
Esīr-i derd-i ʿaşḳ u dāḡ-ı hicrān olmasun yārab

Demādem cevrlerdür çekdigüm biraḡm bütlerden
Bu kāfırlar esīri bir müselmān olmasun yārab

Görüb endişe-i ḳatlümden ol [māhı] budur derdüm
Ki ol endişeden ol meh peşimān olmasun yārab

Çıḳarmaḳ itseler tenden çeküb biḡāne müjḡanı
Çıḳan olsun dil-i mecrūḡ peykān olmasun yārab

Cefā vü cevri ile muʿtādem anlarsız nolur ḥālim
Cefāsına ḥad ü cevrine pāyān olmasun yārab

Dime ki ʿadli yoḳ [ya] zulmi var her ḥāl ile olsa
Göñül taḡtına andan özge sulṭān olmasun yārab

Fuzūlī buldı genc-i ʿāfiyet meyḡāne küncinde
Mübārek mülkdür ol mülk vīrān olmasun yārab

23b

86 Semâ'î

mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün

Şehâ kaldır meded zülfüñ semensâyı süründürme
Düşürme hâke luṭf it ehl-i sevdâyı süründürme
Sürünsün ğam degil aġyâr begüm 'uşşâka ḥacet ne
Yanuñca gezmesin bâri bu rüsvâyı süründürme

Revâ-yı vaşluñ ey cānâ ḥayât ise bahâsın kes
Bu 'aşq bir dürlü 'illet ehl-i 'aşkuñ mâcerâsın kes
Öte berü dime şâhum cevâb eyle arasın kes
'Âdâlet vaḳtidür şimdi bu da'vâyı süründürme

Seniñçün çekdigüm derd ü belâyı bîşümâr eyle
Ya öldür ya azâd eyle ya zaḥmım gel tîmâr eyle
Ya şun la' l-i lebüñden bende-yi çeşmüñ ḥumâr eyle
Ya çal ṭaşa kırılusun cām-ı şifâyı süründürme

Ḳıyâmet ḥaşre dek cān u gönülde ğam sürünsün mi
Süründürdüñ yetişmez mi daha bir dem sürünsün mi
Bu ḥâlde Dertliyi miḥnetdeki âdem sürünsün mi
Gel inşâf it yeter şâhum bu ednâyı süründürme

87 *mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün*

Oturmuş nevcivân başında toḳsân kişi nevbetci
Anıñ ardında var dört dâne hem anlar da ḥıdmetci
Getürdi soñra yüz âdem daḥı anlar da şöḥbetci
Ayaġın düşdi on âdem bütün anlar da minnetci

24a

88 *mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün*

Giderken yolda bir yār-i kadīme rast gelinmez mi
Aña tarz-ı 'atīḫ üzre yine ülfet idilmez mi
Degil ülfet idebilmezlenüb benden silinmez mi
Didim itmem behey cānā saña filān dinilmez mi
Didi beñzetmedür yāhū benim kisvem görünmez mi
Didim tebdīl-i cāme eyleyen āyā bilinmez mi
Anuñ ol hāline ḥāḥ ḥāḥ diyüb güldüm gülinmez mi

Görince güldüğüm birden büzüldi çihresi anuñ
Didim 'afv eyle sulḫānım şaḫın şıḫılmaya cānuñ
Didi söyle ki var mı bildigüñ üstümde nişānuñ
Didim birdir bulunmaz ğayride cāhī zenahdanın
Didi ben añladım vardır seniñ 'aḫluñda noḫşānuñ
Anıñ ol hāline ḥāḥ ḥāḥ diyüb güldüm gülinmez mi

Ġaḫablandı bu kerre başladı itmeklige tekdīr
Didim çoḫdan efendümsüñ bu tekdīr eylemez te'sīr
Didi ben diñlemem öyle şebātsiz biesās ta' bīr
Didim ey şuḫ saña zerre ḫadar itdim ise taḫşīr
Didi bilmez iken bildim diyü itmekdesin taḫrīr
Anıñ ol hāline ḥāḥ ḥāḥ diyüb güldüm gülinmez mi

Bıraḫdı geḫdi benden başladı ol 'azm-i bīpervā
Didim ğitme şoñu nādım olursuñ ey gül-i ra' nā
Didi söyle nedir efkār bilinsün 'āşıḫ-ı şeydā
Didim eyvāh unutduñ beynimizde çoḫ ḫuḫūḫ ammā
Didi luḫ it efendim şimdi bildim eviñi zīrā
Anıñ ol hāline ḥāḥ ḥāḥ diyüb güldüm gülinmez mi

Buluşdı çoḫ recāya eyledi bu 'āşıḫa raḫbet
Didim maḫbūl degil şimdengiru bu itdigüñ şoḫbet
Didi evvel farḫ itmedim anuñ eylemedim ülfet
Didim baḫ yüzime bir Türkce ta' bīr gülimüz Behcet
Didi ḫuluñ ḫuşūrın 'afv ider efendisi elbet
Anıñ ol hāline ḥāḥ ḥāḥ diyüb güldüm gülinmez mi

24b

89 Ğazel

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Gönlümi şayd itdi dām-ı ' aşkına bir mehcib̄in
Çalmadı şabr u qarārum eylerüm āh u en̄in

Çaşları mihrābına çaldı teveccühde göñül
Ağladur dā'im beni şād eylemez ol nāzen̄in

Gülşen-i hüsninde bir elmadur anıñ ğabğabı
Lebleri yāķūt-ı aķmer ruĥları ĥuld-ı ber̄in

S̄ine-i şāfin gören ol gül-' izāruñ şübhesiz
Cennet-i ' adni temāşa eylemiş olur hem̄in

Nergisüñ gözi kör olsun görmesün ' ālemde ĥiç
Çün o şāhuñ eylemiş taķlīd şehlā dīdesin

Cān u dilden gül yañağına anuñ āşüfteyim
Bülbül-āsā söylerüm ĥaķķında evşāf-ı güz̄in

Bu ğazelde ĥāşıl itdim nāmın anıñ Es' adā
Kim getürebilür ise ĥalbine şād āfer̄in

90 *mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün*

Görüb Şādıķda bir başton hemāndem aldılar anı
Virüb on aķçe destine didiler bunuñ eşmānı
Didi yapıdı bu eşmānı daĥı elb̄iseden bir cer
Aña enseb fotin buldı giyüb pāyin olur ķānī

91 *fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün*

Şadıķıñ aldım ʿ aşāsın anı yaptım berpāy
Bunı bilmezseñ eger sen acınur ħālūñe vāy

25a

92 *fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün*

Māh cemālūñ nūr ider baĥşāyiş-i Raĥman saña
Bu cihetle ğıbta eyler ħūri vü ğılmān saña

Cümle aĥlāk-ı ħamīde münĥaşırdur zātuña
Her kemālūñ bākemāli şāhid ü burĥān saña

Gerçi āfāk-ı cihānda nāzenin eksik degül
Sen meleksiret güzelsün beñzemez insān saña

Öyle aĥsen naķş olunmuşdur ezelden şūretün
Görse naķķaşān-ı Çin elbet olur ĥayrān saña

ʿ Iyd-ı ĥurbān ehl-i imān zebĥ ider ĥurbān veli
Cān-ı Mümtaz her zamān olmaķdadır ĥurbān saña

Li ğazeli 27 Rebi' u'l-āĥir 307

93 *mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün*

Bu ğün bir nevcivān gördüm oturmuş öylece rāĥat
Geçüb ĥarşusına ben de güzelce eyledim diķķat
Başında bekliyor toķsān kişi hem dā'imā nevbet
Var andan şoñra dört dāne iderler ol bege ĥıdmet
Gelüb yüz on kişi şoñra o māha eyledi minnet
Yüzi evvel gelüb tırdı önine eyledi ĥürmet
Bunıñ mecmū'ına viridi iki yüz dört ğurūş himmet
Didi bende kemāli bu arayıñ başķadan kısmet

25b

94 Gazel

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Bend idüb gönlüm yine sevdāsına bir goncefem
Ārzü-yı vaşl ile kıldı elif kıddümi ham

Dilde sevdā-yı ruḥı gözde ḥayāli kaldı āh
İtmiyor bir gicecik teşrīf o ferḥunde kadem

Qalmadı şabr u taḥammül ḥasretini çekmege
Ağlarum dā'im sirişküm aqa aqa oldu yem

Āteş-i 'aşk ile döndürdi derūnum külḥana
İtmiyor 'uşşāḳına bir kerre ol dilber kerem

Fıkr-i la'liyle anuñ oldum şehīd-i nār-ı 'aşk
Fırkat-ı dīdārı ile hem ġarīḳ-i baḥr-ı ġam

Dün gice rü'yāda gördükde hilāl ebrūları
'İyd-ı vuşlat geldi zann itdim sevindim çoḳ o dem

Cüş idüb deryā-yı 'aşḳum söyledim evşāfını
Āḥirinde bir mu'ammā söyledim baḳ işte hem

Fülfül-i sineñden alsam aḡzıma bir dānesin
Ḥoş olurdu ḥālüm aşlā qalmayub hiç bir elem

Naẓm-ı berāy-ı istirḥām-ı imtiḥān

95 fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Sā'ile mes'ül olub virmek cevābı nāgehān
Gerçi güçdür her fūnūnda olsa üstād-ı cihān

Lācerem gelmez zekāya ḥabṭ olur ḥikmet nedür
Pek şıḳışdırma efendim zorcadır bu imtiḥān

26a

96 Ğazel

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Müjde ey dil müjde kim bir nevcivān buldum saña
Cān fedā kı l aña bir rūḥ-ı revān buldum saña

Bülbül-i nālede-i gülzār-ı 'aşqum der idün
İşte bir gül çehre vü ğonce dehān buldum saña

Virmege öninde cān bir biēmān ister idün
İşte bir ḥünrīz-i zālīm cānsitān buldum saña

Olmağa ey murğ-ı dil dām-ı belālardan emīn
Tırra-yi dilber diyu bir āşiyān buldum saña

Fāriğ ol Ḥilmī o şūḥ-ı bī-vefādan ba' dezīn
Bir melekḥū dilber-i şīrīnzebān buldum saña

97 Ğazel-i dīĝer

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

Ḥamdulillāḥ yanumda cigerim pāresi var
Çāre-yi derd-i dilim derd-i dilim çāresi var

Saña ta' rīf idemem ḥüsn-i dilārāmımı ben
Öyle maḥbūb ki 'ālemde biñ āvāresi var

Seni bir āḥ ile berbād ider idim ammā
Nideyim Ḥazret-i Ḥaḫda yüzümüñ kāresi var

Ḥilmiyā yār-ı cemālün görüyorsun şimdi
Ḥamdulillāḥ yanımda cigerim pāresi var

26b

98 Ğazel (?)

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

Ey gönül şubḥ u mesā böyle ki nāşād olasuñ
Yıķılıb köhne temeller gibi berbād olasuñ
Az gelür ḥaddüñi bildirmege bu cevr ü cefā
Sen nesüñ ki o begüñ vaşlile dilşād olasuñ

Akrānuñ bulsañ eger böyle ḥarāb olmaz idüñ
Yanub ' aşķ âteşine böyle kebāb olmaz idüñ
Giceler tābeseḥer böyle ğazāb olmaz idüñ
O liyāķat ne arar sende ki Ferhād olasuñ

Ḥaddini bilmez olan gönle ne müşkil vuşlat
Ol bir ' ālicenāb ādem neñe lāzım ülfet
Boş yire ta' ciz idüb virme vücūdın şıķlet
Seni ey ḥaddini bilmez ğam-ı mu' tād olasuñ

Sen bir süflī kişisüñ kendiñi emşāl ara bul
Ne vazifeñ bege ülfet bir iki esfāl ara bul
Ṭab' ınā ṭab' ı uyar bir heme aḥvāl ara bul
Çekilüb küşeye aḥbāb ile ezhād olasuñ

Sernigün itdi turur karşıda ' aşıķ Mümtāz
Aman Allāhı severseñ idegör luṭfa āğāz
' Aşķ gönülde olur ey ğāfil-i dānāşehbāz
Kendiñi gör ne belālar çeker āzād olasuñ

27a

99 Gazel

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Bir zamān ta' yīb iderdim sūziş-i yārānumı
Āteş-i ' aşk ' ākıbet yakdı benim de cānumı

Bāğ-ı firqatde demādem bülbül-i nälendeyim
Ey dirīgā gūş idüñ bu nāle-yi efgānumı

Dūzağ-ı ' aşk içre sūzān olmamışlardur henüz
Külhana teşbīh idenler sīne-yi sūzānumı

Böyle ' aşıklık Hudā hiç bir kişiye virmesün
' Aşık oldum görmedim bir kez dağı cānānumı

Söyleyüñ dildārıma ta' n itmesün ' aşıklıgum
Ben anuñ ' aşkıyla yaptım işte bu dīvānumı

100 mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

O ħünī dideler ħāb içre hep zulm-i nihān söyler
Demādem leşker-i müjgānı da nādīde kıan söyler

İnān olmazsa kāfirdür o şūħuñ çeşm-i seĥhārı
Dil-i biçāreye her bir nigeħde biñ yalan söyler

Şikāyet eylemez ' uşşākı aşlā tır-i cevrinden
Baña ya ğamzeler imā ider ya ebruvān söyler

Şunub zehrāb-ı ğam üftādegāne bezm-i naĥvetde
Ne kıanlar içdigin ol zālīmüñ pır-i muğān söyler

Derūnımda ne rütbe sırr-ı ' aşkı eylesem pinhān
Yine bir an olur kim Vāşıfā elbet zebān söyle

27b

Bu sayfa boş

28a

101 *fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün*

Hele pardon bonjur nev mösyö gibi hılt-ı kelām
Serfirü eylemek eference selāmet gibidür

Mekteb ü medresede 'ilm ü ferā'iz yirine
Şimdi Fransızca okumağ 'aynı 'ibādet gibidür

Ne nevāhī [ne mübāh u] ne namāz u ne niyāz
'Aşrımız sāye-yi şāhānede cennet gibidür

102 *fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün*

Gel teraḥḥum eyle mirüm Ḥāzret-i 'İsā için
Tūr-ı Sīnāda tekellüm eyleyen Mūsā için

Dūzaḥ-ı hicrānda kaldım eyle inşāf ey civān
Çün Mesīḥā ibni Meryem neslüniz fursā için

'Aql u fikrim gitdi elden ğayrı oldum nātüvān
Ḥālīme raḥm eyle şāhum pütveş tersā için

Sende qalmaz bu güzellik maḥv olur bir gün gibi
Ḥākinün gönlin tavāf it şubḥ ile her sâ için

28b

103 *mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün*

Ġamuñla dilfikār olsun tek ol mehveş şikār olsun
Olursa böyle yār olsun baña yār oldı var olsun

Eşi yok ğonce-i zībā bulunmaz şūḥ-ı bīhemtā
Gelüb āġūşıma tenhā baña yār oldı var olsun

Olaldan Ḥusrev-i ḥübān baña itmekdedür iḥsān
Felekde ol meh-i tābān baña yār oldı var olsun

Gözüm yok sāġar-ı Cemde gönül şimdi o gülfemde
Murādım üzre ‘ālemde baña yār oldı var olsun

Vişāliyle o gül ruḥsār beni şād itmede her bār
Ben itmem Vāşifā inkār baña yār oldı var olsun

104 mef̣ ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

Sevdim yine bir şūḥ-ı dilārā pek ilerde
Elbet de gönül vuşlatın ister de diler de

Bir kaşı kemān fitne-i cān āfet-i devrān
Emşāli bulunmaz anuñ evşāfı neler de

Oynatma didim dīde-i dil-merdüm-i çeşmüñ
Güldi de didi mestāne dil oynar da güler de

Bu girye-yi şehtāruma ṭa' n eyleme Emrāh
Öyle kızıdur ayrılan aġlar da meler de

29a

105 Ġazel-i Vāşif

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

Gül-i gülzār-ı ġamum ḥārüm ile eglenirüm
‘Andelīb-i elemüm zārüm ile eglenirüm

Yârdan yâd ile ğayrũn ğünü zevk ile geer
Ben bütũn [ehl-i] ğamum yârum ile eglenirũm

Yâr ağyârı eger eyler ise eglence
Ben de fikr-i ğam-ı ağyârũm ile eglenirũm

Senũn olsun gül-i bâğ-ı arabuñ ey bũlbũl
Ben gül-i bâğ-ı Őererbârũm ile eglenirũm

Bu ne sırdur sitemi cânũma kâr itmiş iken
Yine ol Őũĥ-ı sitemkârũm ile eglenirũm

Vaşl-ı yâr ile geen ‘œmrimi derĥâtır idũb
Demi biñ cân deger efkârũm ile eglenirũm

Hĩ bir eglenecek Şey bulamazsam Vâşıf
Kendi mecmũ‘a-yı eş‘ârũm ile eglenirũm

29b

106 Ğazel-i Fuzũlĩ

mefâ‘ĩlũn mefâ‘ĩlũn mefâ‘ĩlũn mefâ‘ĩlũn

DimiŐ her ğonceye ‘âŐıqlığum râzın Őabâ dirler
İl ağzın utmaĥ olmaz orĥarum ey gül saña dirler

Esĩr-i derd-i ‘âŐ u mest-i cãm-ı Şevk oĥ ammâ
Bizũz meŐhũr olan Leylĩ saña Mecnũn baña dirler

Senũn mihr ü vefâ ğoŐterdigũn ağyâre oĥ ğordũm
Ğaladur kim seni bĩmihr oĥurlar bĩvefâ dirler

Saña dirler büt-i ĩn zũlfũne zũnnâr sœylerler
Zihĩ ĩmânı yoĥlar küfr sœylerler ĥaâ dirler

Baňa dirlerdı evvel bir melekdür sevdigün ammā
Görenler ben faķire gökden inmiş bir belā dirlər

Mariz-i ʿaşķ-ı ʿıķd-ı zülfün eyler ārzū zirā
Muʿāliceler bu mühlik derde müşkildür devā dirlər

Fuzūlī ʿāşıķa dirlər olar kim terk-i ʿaşķ eyle
Dimezler kim haķā tağyir kıl hük-m-i kazā dirlər

30a

107 Ğazel

feʿilātün feʿilātün feʿilātün feʿilün

Ķubbe-yi çarķı yıķub bir hele vırān idelüm
Ya anı āteş-i feryād ile sūzān idelüm

Bir zamān ğamla bizi zār u nizār itmiş idi
Şimdicek biz de anı hāk ile yeksān idelim

Baʿde zümre-yi ağyār ile cenk eyleyelüm
Ķatlı idüb anları bir laħzada biñ ķan idelüm

Gelün ey ehl-i vefā irdi ise ʿıyd-ı vişāl
Ğayrı cānān yolına cānları ķurbān idelüm

Şeyħe oķunmağā gitdim diyu yārün bu gice
Tekyede ķaldığını ʿāleme iʿlān idelüm

Bir gice yāri ķazā-yı ķemene daʿvet idüb
Şubħa dek nāy u rebāb ile çerāğān idelüm

ʿĀlem esrārını pinhān ider imiş Ğilmī
Biz de esrārımızı sine[de] pinhān idelüm

108 *mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün*

Teneffüs kaçdıle bayrām yirinde tã'ir-i şakrāk
Çazārā bend-i pây itmiş hemān gitmiş tepe taçlak
Müşādif hikmet-āmiz işbu hükme şu temām tārīh
Mināre 'alemine taçılub olmuş Hacı Laçlak

30b

109 Ğazel

mef'ülü mefā'īlü mefā'īlü fe'ülün

Ey bād-ı şabā hālümü cānānuma söyle
Derd-i dilüm ol mäh u mihrbānuma söyle

Ahvāl-i perişānumı Allāhı severseñ
Ketm eyleme ol zülf-i perişānuma söyle

Öldürdi beni dürri-yi mehtāb-ı cemāli
Gülmez mi ruḥı ḥazret-i sulṭānuma söyle

Gülzār-ı firāķında anuñ bülbül-i zārum
Feryādumı var ol gül-i ḥandānuma söyle

Ol şeh gideli kendi diyārumda ğarībüm
Var ğurbetümi ol şeh-i ḥübānuma söyle

Ağyārı şehid eylemege ruḥşatı var mı
Bir kez hele ol dilber-i fettānuma söyle

Ḥilmī bu kadar 'arz-ı niyāz eyledi ğayri
Raḥm eylesün ol āfet-i devrānuma söyle

31a

110 Ğazel-i Fuzūlī

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Nice yıllardur ser-i kūy-ı melāmet beklerüz
Leşker-i sulţān-ı ' irfānuz velāyet beklerüz

Sākin-i hāk-i der-i meyhāneyüz şām u seher
İrtifa' -yı kıadr içün bāb-ı sa' ādet beklerüz

Cīfe-i dünyā degül herkes gibi maţlūbımız
Bir bölük ' anķālarız ķāf-ı ķanā' at beklerüz

Hāb görmez çeşmimiz endişe-i aĝyardan
Pāsbān-ı genc-i esrāruz muħabbet beklerüz

Şuret-i dīvār idübdür hayret-i ' aşķuñ bizi
Ğayr seyr-i bāĝ idüb biz künc-i miħnet beklerüz

Kārbān-ı rāh-ı tecridüz haţar havfın çeküb
Ğāh Mecnūn ĝāh ben devr içre nevbet beklerüz

Şanmañız kim giceler biħüdedür eĝānumuz
Mülk-i ' aşķ içre hişār-ı istiķāmet bekleriz

Yandılar Ferhād u Mecnūn mest-i cām-ı ' aşķ olub
Ey Fuzūlī biz olar yandıķca şoħbet beklerüz

111 *mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün*

Hudāvendā teferrü[c] eyledi zihnüm mehābetden
Huşul-i maķşadum ķāl-i mücerred bezl-i ikrāma
Vücūd-ı lerzeāmizüm kesildi tāb-ı tāķatden
Zarūri ilticā itdüm kemend-i luţf-ı in' āma

31b

112 Ğazel

mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün

Bize bir meclis olsa sāķiyā maħfī kedersizce
Ne devletdür kişinün sevdiği gelse ħabersizce

Eger var ise meylün ħānkāh-ı bezm-i rindāne
Ķudümünle müşerref kııl buyur lākin pedersizce

Şaķın vehm eyleyüb rāh-ı 'adūdan iħtirāz itme
Buyur ba' de'l-mesā bīpāk u bīpervā fenersizce

Ĥaķīķī bādenüş olduķça zāhid mest olub yatsa
Bize teslīm-i vuşlat olsa dilber sīm ü zersizce

Şoyunub cāmeħāb içre felekde sāyeveş Vāşıf
Derāğüş eylesem ol māh-ı tābānı kemersizce

113 *mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün mefā'īlün*

Senün ħāl-i 'izāruñdan nişān 'anberde ħalmışdur
Benüm sūz-ı derūnumdan eşer micmerde ħalmışdur

Ararlar nüşħa-i 'adli gezerler cābecā ammā
O nüşħa var ise şandūķ-ı İskenderde ħalmışdur

Dinilür bozdılar bıkı-i nizām-ı 'ālemi şimdi
Nizām ancak efendī şūret-i defterde ħalmışdur

Müheyyā bezm-i 'işret bir ħadeħle al elim sāķī
Benimle yār beyninde hemān bir perde ħalmışdur

Nola hayrân olursam rûz u şeb âyîne-veş Vâşîf
Hayâl ü ' aql u fikrüm şûret-i dilberde qalmışdur

32a

114 Ğazel-i Vâşîf

fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilâtün fe' ilün

Hîç kâr eylemedi hazret-i sultânuma âh
Eylerüm eyledigüm âh u firāvânuma âh

Ağlarum âh iderüm ol mehe itmez te' şîr
Gelmesün dîdeme eşk uğramasun yanuma âh

Bîm-i tîğ-1 nîgeh ü sûz-1 gam-1 hicrûnle
Dâğ açar şerha çeker sine-yi sûzânuma âh

Ne dem âh itsem olur zülfî perîşân yârûn
Güyyâ bād-1 şabâdır o perî şanıma âh

Çarh-1 ğaddâr u sitemkâre bilürdim işimi
Gelse bir kez yañılıb hâtır-1 nâlânuma âh

Nağd-i enfâsı hevâ-yı hevese şarf itdüm
Âh ğafletle geçen ' ömr-i şitâbânuma âh

Mücrimüm müttehemüm mürtekibüm ' âşî hem
Ben a Vâşîf ne şekil itmeyüm ' işyânuma âh

32b

115 Ğazel-i Vâşîf

mef' ulü mefâ' ilü mefâ' ilü fe' ulün

Kâlâ-yı dili istedi yâr al diyivirdüm
Kâlâ nedür al işte bir al şâl diyivirdüm

Gördim nıgeh-i mesti ider vıŷlatı iŷrāb
Cür'et gelüb ol māha bu ŷeb al diyivirdüm

Ruhsārına gül penbe didüm eŷmi ızardı
Der ān evirüb ben de sözi āl diyivirdüm

Ol mihr-i ruhuñ zerre degülmiŷ nazārında
Ben ise aña nad-i dili māl diyivirdüm

Geldikde atı sebzi ılub yāre laife
'Uŷŷāuñı ğayri ayıra ŷal diyivirdüm

Bil maŷa-ı re'sim didi ol ŷū-ı ğüzeŷte
Āniden baub rūyına artal diyivirdüm

Bildim ne ŷekerdür lebün emdikde ben ammā
Vāŷıf o nedür didi aña bal diyivirdüm

33a

116 Ğazel-i Vāŷıf

mef'ülü mefā'ılı mefā'ılı fe'ülün

Lu it begüm ağyār için 'āŷı atılır mı
'Āŷıqla muabbetde hi 'āŷı atılır mı

Ge furtına-i hüzñ ü ğamı zevra-ı meyle
Varken bu gemi ulzüm-i derde batılır mı

Yumŷaq ğörinür ŷimdi ŷuyı ol bütüñ ammā
Bilmem ki alub ğönlümi ŷoñra atılır mı

Aub o ğüli dide-yi hāla diken olma
Bir ğonce için eŷm-i hezāra batılır mı

Şavma uluñı va‘ d-i vişālũñle bařuñdan
ıl ram esir-i am-ı zũlfũñ şatılır mı

Çarpar mı idũñ gũñlũmi ũlfet ideyim de
Ādem perizādeyle arılır atılır mı

Ol meh yatağāndur yatağ añma ne cesāret
ıçdan o apũdānpeççeye hiç atılır mı

Der ān dirilũr bir yire ‘ ālem asedinden
Ol mehle felekde tek ũ tenhā yaşılır mı

Dũkkānda şi‘ r-i meş olamaz gel eve ũğren
Pāzārda kālā-yı me‘ ārif şatılır mı

Gel başı idelũm ‘ İzzet efendiye su’āl it
Vāřıf begũñ āřārı yabāne atılır mı

33b

117 Ğazel-i Vāřıf

mef‘ ũlũ mefā‘ ilũ mefā‘ ilũ fe‘ ũlũn

Meclisde bu keyfiyyeti her dem mi şanursın
Sensiz gũrilen demleri de dem mi şanursın
Giryem gũrũb ey gũnce dehen ande idersin
Bilmem ki nem-i eşkimi şebnem mi şanursın

Yũklendi ġam-ı ‘ ālemi bĩ-neş’eliginden
Pĩrān-ı hevānuñ addini am mı şanursın

Ağyār ġıyābuñda fenā sũyliyor ey řũ
Ğıybet mi sũzũm mā vef’iyyi zem mi şanursın

Ağyāre hiç ey gũnce fem esrār aılır mı
Her şaşışı fũtādeñ gibi maşrem mi şanursın

Dilbeste-yi zülfün olub il kayda düşer mi
Bendeñ gibi sen herkesi sersem mi şanursın

Benden niçün itmezsın ‘ aceb ey peri aşfa
Vâşif kuluñuñ sözlerini kem mi şanursın

34a

118 Ğazel-i Vâşif

fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün

Ḳurub ol şehle bu şeb ülfete bir resm-i nefis
Eyledük cilve ile ‘ aşkı yeñiden te’sis

Her tel-i zülfüne dilbeste senün bir Leylî
Saña ‘ aşık olanuñ ‘ aşkı degül Ḳaysa muķis

Bulduran keşti-yi iķbâle şuyın ‘ âlemde
Ḳullanur zevraķ-ı âmâlini mânend-i re’is

‘ Âlemi azdıran ol muğbeçe-yi bâdefürüş
Nâsı şimden giru izlâle ne hâcet iblis

Caba bir ḳahve-yi taḥsîn aña benden Vâşif
Kim uyub keyfe bu beş beytim iderse taḥmîs

119 mef‘ ulü fâ‘ ilātü mefâ‘ ilü fâ‘ ilün

Erbâb-ı luḫf u himmet o da bir zamân imiş
Biz görmedik ‘ inâyet o da bir zamân imiş

Yâr-i ḳadîmin itmez imiş dostân fedâ
Yârânda mürüvvet o da bir zamân imiş

Şimdi münâfiķânedür ülfet zamânede
Aḫbâb ile muḫabbet o da bir zamân imiş

Hāhiş ne bizde kaldı ne yār u ne yārānda
Cünbüş muḥabbet ülfet o da bir zamān imiş

Ne zevkler itdik leyl-i ḥalvāda yār ile
Ağz ağza tatlu şoḥbet o da bir zamān imiş

Kim şimdi nazm u neşre ider Vāşif i‘ tibār
İnşā vü şi‘ re rağbet o da bir zamān imiş

34b

120 Ğazel-i Vāşif

fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilātün fe‘ ilün

Şem‘ veş bezm-i muḥabbetde uyandurdı beni
Nice ben yanmayayım nāra o yandurdı beni

Fehm idüb neş’e-yi peymāne-yi ‘ aşk oldıgumı
Şundı yāqūt-ı lebin ağzuma kıandurdı beni

Қanamam buse-yi kıand-i dehen-i dildāre
‘ Aşq bu şerbet-i ḥummāşe dadandurdı beni

Ben daḥı ḥāl-i lebin öpmeden ol meyl itdi
Bu gönül bād-ı hevā bāde kıazandurdı beni

Şarıvir başuma dildāde diyu uğratdı
Çevresinden oyalanı oyalandurdı beni

Nola terk eyler isem yāri de yārānumı da
Felegüñ miḥneti dünyādan uşandırdı beni

Görüşürdüm yine ağyār ile Vāşif ammā
Zor-ı bāzū-yı ğam-ı yāre kıayandurdı beni

35a

121 Ğazel-i Vāşıf

mef' ūlū mefā' ilū mefā' ilū fe' ūlūn

Cānım gülerek āteş-i ' aşka yakıvirdi
Hem sīneme dāğ açdı o büt hem yakıvirdi

Bilmezse nola hāl-i dil-i ' āşık-ı zārı
Diğkatle nigāh itmedi şöyle bakıvirdi

Ağyāre sözin kesdirüb ol şūh bezmde
Cām-ı leb-i la' lin bize nisbet çaķıvirdi

Dil maṭlabın açmaz[dı] saña çaķmadan ammā
Geldikde yiri şoḥbet-i vaşluñ çaķıvirdi

Her kimi dilersenñ aña yār ol didim ol şūh
Çekdi beni ağyāre girüye kaķıvirdi

Beñzer mi baña ey peri üftāde-yi etrāk
Ben cānımı ' arz itdim o emirde kaķıvirdi

Ol çeşm-i siyāhuñ nigeḥ-i pürgaḍabından
Şu gibi eriyüb dil-i bitāb aķıvirdi

Ṭaķılmıyor evvelki gibi Vāşıf o mehveş
Zannım beni ağyār aralığda ṭaķıvirdi

35b

122 Ğazel-i Vāşıf

mef' ūlū mefā' ilū mefā' ilū fe' ūlūn

Yār ile gönülüm bile kaķkub bile düşdi
Çok geçmedi ' aşk āteşi şahn-ı dile düşdi

Bir kimse gönül nâmını bilmezdi muḳaddem
Dil saña düşelden beri zālīm dile düşdi

Gitdi gideli ağlar idim çok yaşasun yâr
Cevriyle gelüb seyl-i sirişküm sile düşdi

Meyl ideli ol tıfl-ı kuçek semt-i hevâya
Sâz-ı hevesim güş-i şadâ-yı zile düşdi

Bilmezken o meh kimseyi dün semt-i vefâda
Birden beni gördükde ne dirsın bile düşdi

Olsam nola mumhâne-i ‘aşkuñ da fitîli
Gönlüm bu gice bir meh-i gökḳandîle düşdi

Taḳsîm-i girişme idicek Arpacızâde
Ağyâre yarım cev baña bir kaç kile düşdi

Ṭavşan kanı şahbâ ile biñ renge boyanmış
Bu dâme ‘aceb şūfî naşıl [bir] ile düşdi

Ḳaldırmaz o büt el virüb üftâde-yi ḥüsün
Vâşîf bu zemîne hevesün nâfile düşdi

36a

123 Ğazel-i Vâşîf

mef'ülü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ülün

Dil virdigün ol çeşm-i siyeh-meste işitdüm
‘Āşıklıguñ ey gonce-yi nevreste işitdüm

Üftâdesi mihr olsa da bu tâb-ı ḥüsn ile
İtmezmiş o mehpâre nıgehbeste işitdüm

Vaşfında o bālākad-i mevzūnhırāmuñ
İ' lāyına bir mışra' -y1 berceste işitdüm

Mumcı o ocağzādeye yanmağ hevesiyle
Çulluğda yemiş bir iki zerdeste işitdüm

Atmış kapağı hāne-yi ağıyāre olub mest
Açılmış o şandūka-yi serbeste işitdüm

Gördüñ mi bu günlerde begim Vāşif-1 zārı
Bilmem nicedür hāli biraz haste işitdim

36b

124 Ğazel-i Vāşif

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Perişān tār-1 zūlf-i sūnbūlin zīb-i ' izār itdi
Yine zālīm şu' ūrı ' āşıķānuñ tarmār itdi

Çalışdım zār-1 ' aşķı ketme ammā ' āķıbet sırrum
O şūhuñ bir nigāh-1 nīm-i mesti āşikār itdi

Mişāl-i şem' -i sūzānberinüñ nār-1 firāķıyla
Yanub şabr u kararı ' āşıķuñ ' azm-i fenār itdi

Çolın mestāne atdı boynıma şundı mey-i la' lin
Bu gün ol servķad meclisde ağıyārı çenār itdi

İki gül buse-yi rüyın alub dil virdi üftāde
Bu yüzden ey perī ' aķlınca ol dīvāne kār itdi

Sebeb ya ğamze-yi ağıyār u ya zor tengdestīdir
Rızāsıyla cihānda kañğı ' āşıķ terk-i yār itdi

Benüm meylüm o çâr ebrüyadur ammâ nedir çâre
Göñül bir sâderü Kartallı dilber ihtiyâr itdi

Bu şeb kendi gibi bir mehveşe keyfe olub gitmiş
Şuçın ‘afv eyledüm geldi şabâhdan i‘tizâr itdi

Virüb şüret recâ-yı vaşla Vâşif ‘arz-ı hâl eyle
O nevhâţ kâtibüñ dün gördi kaydın derkenâr itdi

37a

125 Gâzel-i Vâşif

me‘ülü mefâ‘îlü mefâ‘îlü fe‘ülün

Bîmâr-ı nigâhuñ ele miyle dil-i ‘âşık
Virmez dil ağır haste yaţur üstüne sağlık

Gördük mi mükâfatı olub mest yıkıldıñ
Kim didi saña hâţır-ı ‘uşşâkuñı yak yık

Hemşirelerüñ şire şıkub bezme donatsun
Ey müğbeçe sen dîde-yi rindâne koruk şık

Fırşatdur amân olmadan ol şüh hâţâver
Öp ohşa şıkışdur âhîr em la‘lini şık şık

Ol lâle ruhuñ âteş-i ‘aşkına düşelden
Her dâğ-ı derün oldu birer tâze şakâyık

Söyle sebebin Vâşifa ey dilber-i ‘ayyâş
Çeşm-i siychüñ mest de gamzeñ niçün ayık

37b

126 Ğazel-i Vāşıf

fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilün

Diyemez hāli bulub hālını cānāne gönül
Çorçum oldur ki bu hāl ile kıyār cāne gönül

Döndi sūz-ı ğam-ı hicrān ile büryāne gönül
Ben de bilmem ki bu nāre nice bir yane gönül

Cüst ü cū itmek için kişver-i hātırdā seni
Gitti bir cānibe dil ey peri bir yane gönül

Ğāh ğarç-ı yem-i eşk ü gehi müstağraç-ı hūn
Atılır has gibi 'ummāndan 'ummāna gönül

Neş'eyāb-ı nigeħ ü mest-i leb-i yār olalı
Devr ider şevķ ile meyḥāne be meyḥāne gönül

Miḥnet-i 'aşķı ider zevķ-i cihāne terciḥ
Begenür 'aqlını kendi gibi dīvāne gönül

O perī peykeri el sevdi ğamın ben çekerüm
İder 'ālemde ne eyler ise insāne gönül

Dil-i Vāşıf olalı beste-yi dām-ı zūlfün
Saña meyl eylemedik qalmadı bir dāne gönül

127 mef' ulü mefā' ilü mefā' ilü fe' ulün

Ol dem ki geğer tığ-ı belā cāne tenümdür
Āteş dökülürse yiri de pīrehenümdür
Bu sūz-ı taḥassürle eđer qābre girersem
Maḥşer tutuşur şu' le-yi nāra kefenümdür

38a

128 Ğazel-i Fuzūlī

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Şabā luḫf itdüñ ehl-i derde dermāndan ḫaber virdüñ
Ten-i mecrūḫa cāndan cāne cānāndan ḫaber virdiñ

Ḥazān-ı ğamda gördüñ ıztırābın bülbül-i zāruñ
Bahār eyyāmını gülberg-i ḫandāndan ḫaber virdüñ

Sözüñi vaḫy-i nāzil ger disem ben ḫiç küfr olmaz
Cihānı ḫutmuş iken küfr imāndan ḫaber virdüñ

Didiler yār-ı 'uşşāḫuñ gelür cem' itmege göñlin
Meger kim yāre 'uşşāḫ-ı perişāndan ḫaber virdüñ

Süleymān mesnedindendir diyüb sen rağbeti kesdüñ
Deñizde ḫātem-i ḫükm-i Süleymāndan ḫaber virdüñ

Fuzūlī rüzġarum tīre oldı şām-ı hicrānda
Nesīm-i şubḫtek ḫurşīd-i raḫşāndan ḫaber virdüñ

129 *fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün*

Sīneye bir nevresīde kātib-i māliyye çek
Cāmepiç 'arz-ı teḫaf kıll pişkeş rub' iyye çek

Bez-i isrāf it nümāyiş yap [ki] aḫbābuñ yisün
Sen her ay başı beyāza defter-i māhiyye çek

Keyfim olsun dirseñ 'ālemde eger derdin unut
Bādenüş ol tāze sev nergüle iç enfiyye çek

Mīyve-yi la'lin görüb o bāġbān şūḫuñ didi
Şu kiraz yerli midür cānım baña bir kıyye çek

Her gün ol şûh-ı cefâcû ğayr ile zevk eylesün
Vâşîfâ bîhûde sen bâr-ı ğamın yevmiyye çek

38b

130 Ğazel

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

‘ Āşık-ı firkatnişanı görmeyen görsün beni
Külhan-ı âteşfeşanı görmeyen görsün beni

Ol gülün nâr-ı firâkıyla donandım şöyle kim
Vaqt-i gülde gülsitâni görmeyen görsün beni

Şol kadar giryânyım bir zâlimün kim sūbesū
Cūşîş-i şād u revāni görmeyen görsün beni

Tâ o rütbe bîmecâl oldum ki şarınca belin
Ol nihâl-i mūmiyāni görmeyen görsün beni

Dūş olub bir şem' -i hūsnūn ' aşkına pervâneveş
Nâr-ı hasretle yanani görmeyen görsün beni

Sözlerim yārân-ı ' aşka dir lisân-ı hâl ile
Vâşîfâ âteşzebâni görmeyen görsün beni

39a

131 Ğazel

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

Ol ki her sâ' at gülerdi çeşm-i giryānum görüb
Ağlar oldı hâlîme bîrahm cānānum görüb

Eyleyen ta' yin-i eczā-yı müdāvā derdüme
Terk idüb cem' itmedi hāl-i perişānum görüb

Lāle ruhlar göksümüñ çäkine kılmazlar nazār
Hiç bir rahm eylemezler dāğ-ı hicrānum görüb

Ṭut gözün ey derd-i dil çarhuñ ki devrin terk idüb
Ḳalmasun hayretde çeşm-i gevherefşānum görüb

Pertev-i hurşid şanmañ yirde kim devr-i felek
Yire urmuş āfitābın mäh-ı tābānum görüb

Şuda ' aks-i serv şanmañ kim kıparub bağbān
Şuya şalmış servini serv-i hırāmānum görüb

Ey Fuzūlī bil ki ol gül' arızı görmüş degül
Ol ki ' ayb eyler benim çāk-i girībānum görüb

39b

132 Ğazel

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Pāybend oldum ser-i zülf-i perişānuñ görüb
Nuṭṭqdan düşdüm leb-i la' l-i dürefşānuñ görüb

Oda yaqđım şem' veş cānum baqub ruhsāruña
Çarḫa çekdim dūd-ı dil serv-i hırāmānuñ görüb

Gezdirür her yan gözüm eşk üzre bağrum pāresin
Ḥil' at-ı gülgün ile raḫş üzre cevlānuñ görüb

Bir zamān geçmez ki dil tığundan olmaz çāk çāk
Açılır her dem tutulmuş gönüm ihsānuñ görüb

Gönlümi tenhālık eylerdi perişān sinede
Olmasaydı cem' her yanında peykānuñ görüb

Bend-i zindān-i ğam u miḥnetden olmuşdum ḥalāş
Āh kim düşdǖm yine çāh-ı zeneḥdānuñ görüb

Ey Fuzūlī bunca kim tutduñ nihān ḥāl-i dilūñ
‘ Āḳıbet fehm itdi il çāk-i giribānuñ görüb

133 mefā‘īlūn mefā‘īlūn mefā‘īlūn mefā‘īlūn

Seni tekfīr iden muṭlaḳ disūñ dūnyā yuvarlaḳdur
Döner dūnyā o dönmez çünki şābitdür ‘inādında
Sorulsa ḥāce-yi dānā Selānik nirdedür bilmez
Bilir ammā ki kaç ḳıl varsa Cibrīlūñ ḳanādında

40a

134 Ğazel-i Vāşıf

mefā‘īlūn mefā‘īlūn mefā‘īlūn mefā‘īlūn

Nice düzd-i niġāhum buseçin-i rüy-ı yār olsun
Sen ey zūlf-i siyeh serḥadd-i ḥüsünde ḳaraḳolsun

Göñülde sūz-ı firḳat sīnede dāġ-ı ğam-ı ḥasret
Sen ey nār-ı muḥabbet ḥātır-ı ‘āşıḳda ḳulḳulsun

Sen it çeşmāşināyı göz göre aġyāre de ey şūḥ
Benüm lāyıḳ mıdur gördikce reşkümden gözüm ṭolsun

Seni yolında dir pinhān penbe itmek ey şerḥa
Vişāl-i yāre zirā sīnede kesdirme bir yolsun

Dimem derd-i ‘izārı ḥüsni ta‘bīr ile zerd olsun
Ben ‘aşḳ ile şarardım ol daḫı şaġdan şaġa şolsun

Yeter yoldı bu yolda ḥattını mūçin ġayretle
Çerāġ it şuffe-yi terke biraz da varsun ot yolsun

İşitdim kendi gibi bir cefâcû şûha dil virmiş
Kö yansun Vâsıfâ ol bîvefâ itdigüni bulsun

40b

135 Gazel

fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

Bak ne çağırkeyf-i nâz olmuş o çeşm-i bādemi
Bilmezem serhoş-ı hūn-ı dil mi mest-i bāde mi

Sāyesinde sen de sermest-i şarāb-ı aşk iseñ
Yalnız bu neş'e ey bülbül gül-i zībāde mi

Bir bakış bakduñ ki luḫf u qahra şāmil dilberā
Niyyetüñ kaşr-ı dili taḫrībe mi ābāde mi

Görmez olduk neş'e-yi rindānı bilmem ki kuşūr
Meclis-i ālemde mi sākīde mi şahbāda mı

Geç ilişme ta' n-ı ebnā-yı zamānı Vâsıfâ
Tıfl-ı dilber su mı iç kayd itme süd ya bāde mi

136 fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilâtün fâ' ilün

Şem' -i bezm-i yār olub sūzān u giryān oldum āh
Reşk ider ālem çerāğ-ı hāş-ı cānān oldum āh

Ey gül-i şādāb ümmīd-i vişālūñle bu şeb
Tā seḫer mānend-i bülbül zār u nālān oldum āh

Püştbardīvār-ı ḫayret kaldum āyīnemişāl
Resm-i ebrū-yı hilāl-i yāre ḫayrān oldum āh

Ba' dezīn cem' iyyet-i hātır baña emr-i muhāl
Kim esīr-i dām-ı gīsū-yı perişān oldum āh

Şeyh cevri cānıma kār eyledi Vāşif benim
Nār-ı ' aşk-ı yār ile biryān u sūzān oldum āh

41a

137 Ğazel-i Vāşif

mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün

Geçüb ol şāh-ı hūbān tahtgāh-ı hūsne yan geldi
Hemān gönlim degül taqbīl-i dāmāne tıyan geldi

Bu şeb āgūş-ı hūlyāya o şūh-ı mūmiyān geldi
Nola evce çıkarsa nağme-yi āhum miyān geldi

Baқан hemçün benefşe yāsemen oldı teni gūyā
O dem ki sīnesi berg-i semenle yanbeyan geldi

Başından şavdı ' aql u fikrin āgyār ' add idüb yoḥsa
Ğam-ı Leyliyle şanma ' aql-ı Mecnūna ziyān geldi

Nola eşhebsüvār-ı şevk olub neş'em zuhūr itse
Ayağ-ı bāde elde sāki-yi meclis yayan geldi

Beni sevmez diyü taş urdı o büt bezm-i' işretde
Yine seng-i sitem ey şīşe-yi hātır tayan geldi

' Aceb mi şem' üñ olsa şem' ine pervāne pervāne
Semā-yı cānına zirā nidā-yı tırma yan geldi

Çaçılmaz nāvek-i müjgān u tīr-i keçnigāhından
Biri semt-i dile toğrı biriyse cāne yan geldi

Haṭāver oldı her neyse murāduñ ğayrı var söyle
O şūḥa Vāşifā dilhāhuñı rıkkat beyān geldi

41b

138 Ğazel-i Vāşıf

fā' ilātün fā' ilātün fā' ilātün fā' ilün

Böyle bilmezdim o mehrüya muhabbet ay ne güç
Şimdi bildüm neydüğün ' âlemde firkat vây ne güç

Çille-yi hicrûñ senüñ âh kâmetim itdi kemân
Ey kaşı yayım çekilmez saht-ı âhenyây ne güç

Söyledürse ' âşıkı vuşlat suhulet kesb idüb
Yâr virmezse eger ' arz-ı merâma rây ne güç

Büse-yi kand-i lebin kılsam niyâz eyler ' itâb
Haste-yi hicrâne seyr it bu şekerli çay ne güç

İtdi yüz gün şonraya vuşlat gelüb yüz virmedi
Kendi gülsün oynasun ğayr ile sen gün şay ne güç

Bozuşub bir hefte ülfet ider itmez yâr ile
Derd-i firkat çekme Vâşıf üç sene dört ay ne güç

KAYNAKÇA

AKYÜZ Kenan, BEKEN Süheyl, YÜKSEL Bedit ve CUMBUR Müjgan (1990), Fuzûlî Divanı, Akçağ Yayınları, Ankara.

AVŞAR, Ziya (2008) "Tenkitli Metin Neşrinde İmla Sorunu Üzerine Yeni Düşünce ve Öneriler" Turkish Studies, s.59-95, Yozgat.

AYDEMİR, Yaşar (2007) Metin Neşrinde Mecmuaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler, Türkoloji Araştırmaları, 2/3 Sayfa:122-137

AYNUR, Hatice (1999) Üniversitelerde Eski Türk edebiyatı Çalışmaları- Tezler, Yayınlar, Haberler 1998, Boğaziçi Üniversitesi Matbaası, İstanbul.

AYNUR, Hatice (2001) Üniversitelerde Eski Türk edebiyatı Çalışmaları- Tezler, Yayınlar, Haberler 2000, Bayrak Matbaası, İstanbul.

AYNUR, Hatice (2004) Üniversitelerde Eski Türk edebiyatı Çalışmaları- Tezler, Yayınlar, Haberler 2003, Kitap Matbaacılık, İstanbul.

DEVELLİOĞLU, Ferit (1949), Osmanlıca-Türkçe Lûgat, Tan Matbaası, İstanbul.

ELÇİN, Şükrü (1997) Cönkler ve Mecmualar Üzerine, Halk Edebiyatı Araştırmaları I, Akçağ Yayınları, Ankara.

GIYNAŞ, Ali Kemal (2011) Şiir Mecmuaları Hakkında Yapılan Çalışmalar Bibliyografyası, Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, Sayı:25, Sayfa:245-260, Konya.

GÜRBÜZ, Mehmet (2012), "Şiir Mecmuaları Üzerine Bir Tasnif Denemesi" Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı, Turkuaz Yayıncılık, İstanbul.

KILIC, Atabey (2004) "Günümüzde Metin Neşri ve Problemleri Üzerine Düşünceler" Kırşehir Eğitim Fakültesi Yayınları, Nu 1, s. 331-345, Kırşehir.

LEVEND, Agah Sırrı (1973), Türk Edebiyatı Tarihi, III. TTK Yayınları, Ankara.

OLGUN, Tahir (1937), Edebiyat Lûgati, Aydınlık Basımevi, İstanbul.

SAMİ, Şemsettin (1317), Kamûs-u Türkî, İkdam Matbaası, İstanbul.

TANYILDIZ, Ahmet (2012), "Şiir Mecmualarının Neşri Hakkında" Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, cild:5, s:21, s:224-239.

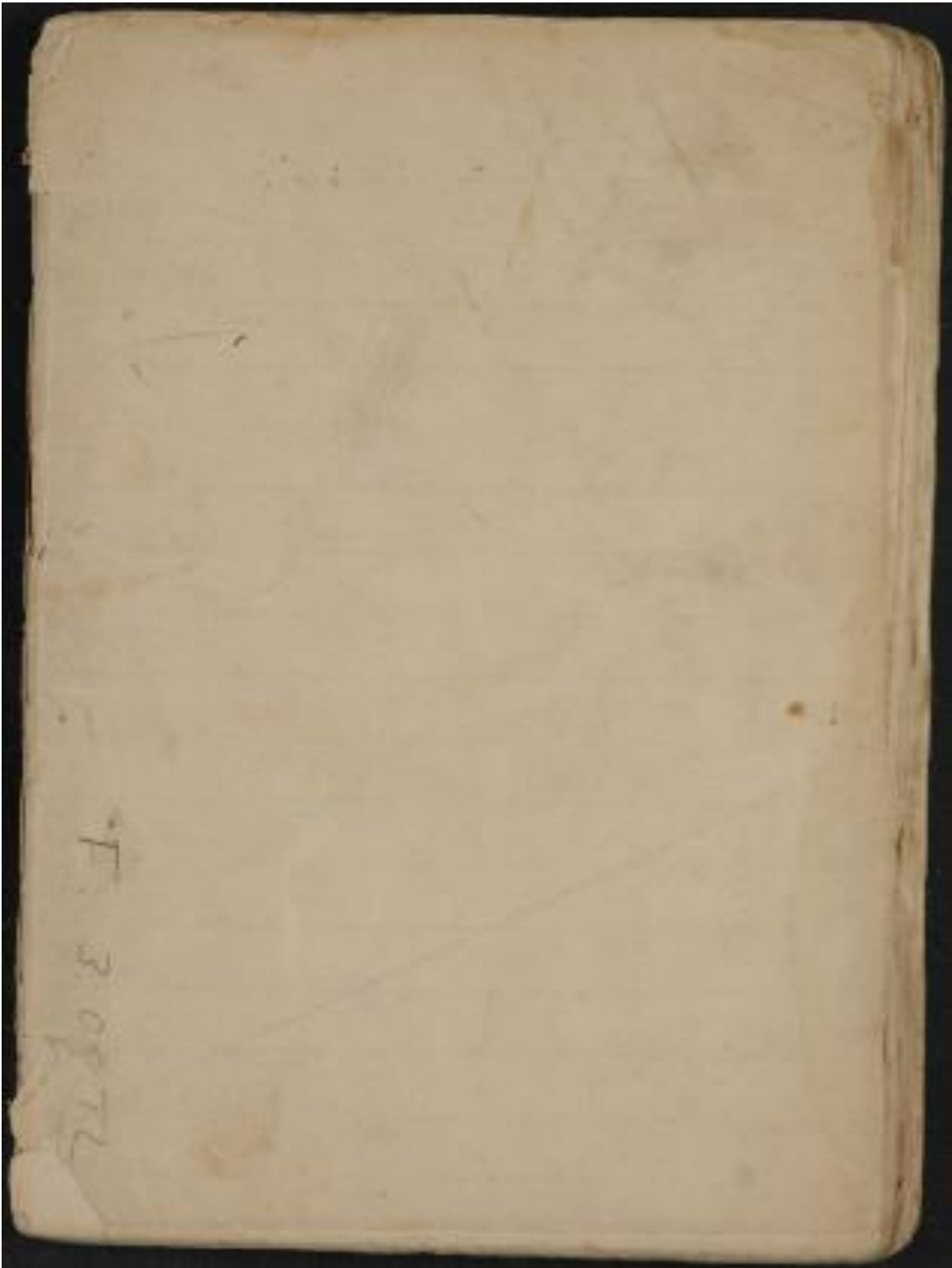
TARLAN, Ali Nihat (1937), Metin Tamiri, İstanbul Üniversitesi Yayınevi, İstanbul.

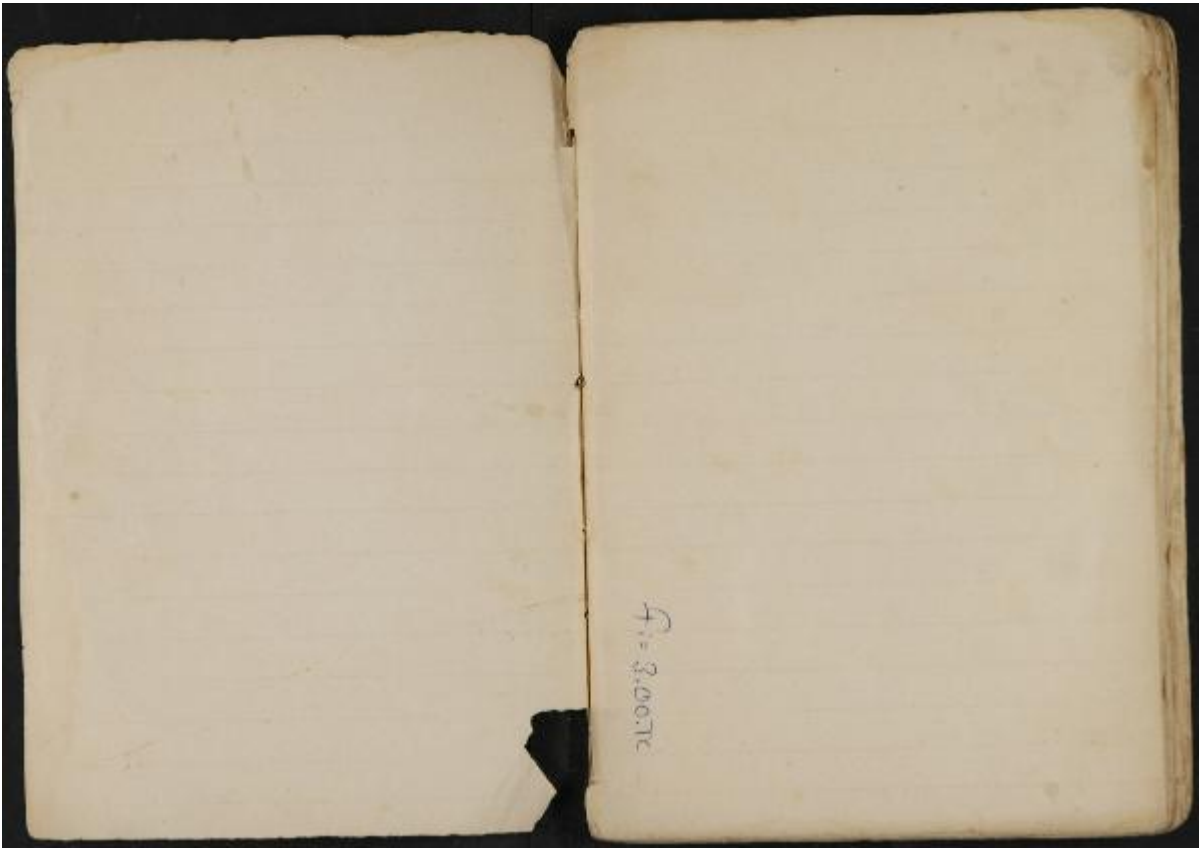
TARLAN, Ali Nihat (1948) Şiir Mecmualarında XVI ve XVII. Asır Dîvan Şiiri: Ubeydî-Aşkî-Şem'î-İşretî, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

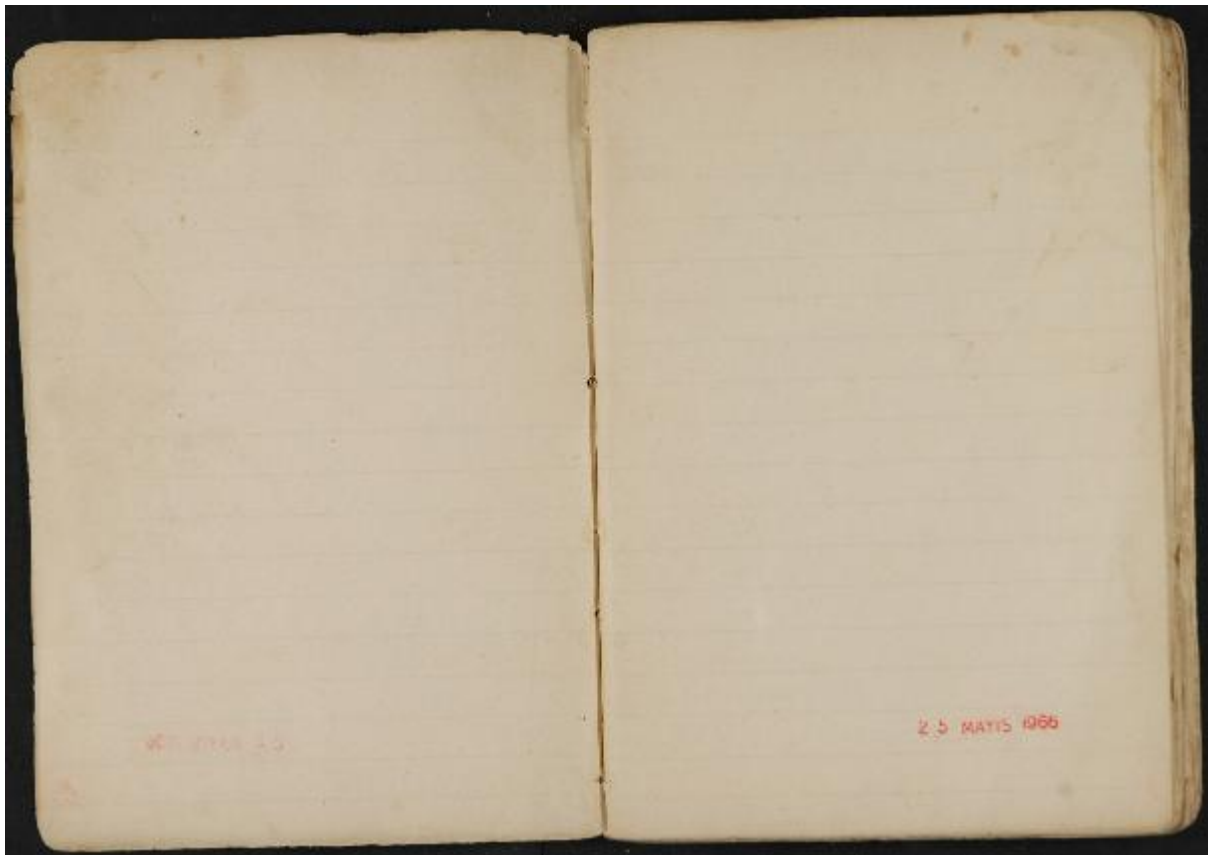
TARLAN, Ali Nihat (1948) Şiir Mecmualarında XVI ve XVII. Asır Dîvan Şiiri: Ulvî-Me'âlî-Nihânî,Feyzî-Kâtibi, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

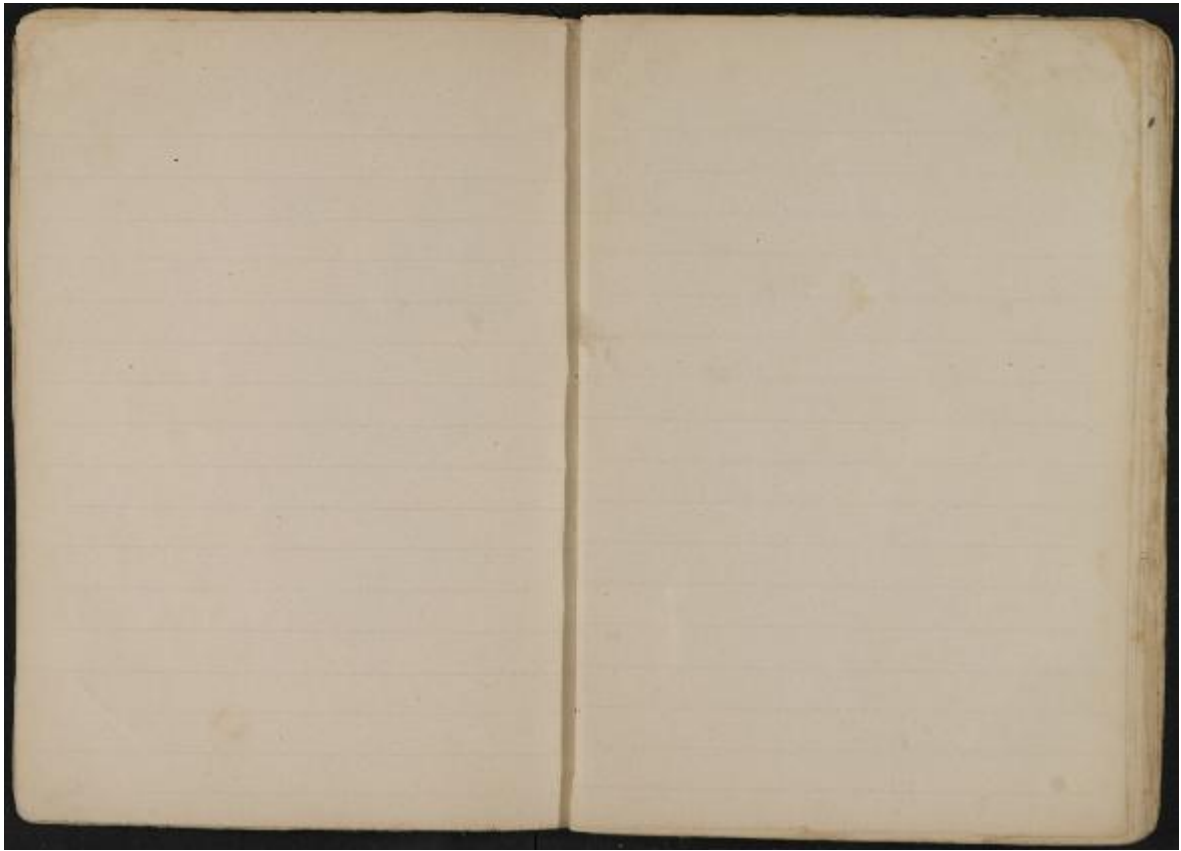
ÜNVER, İsmail (1993) "Eski Türk Edebiyatıyla İlgili Sorunlarımız", Türk Dili, S 500, s. 118-126.

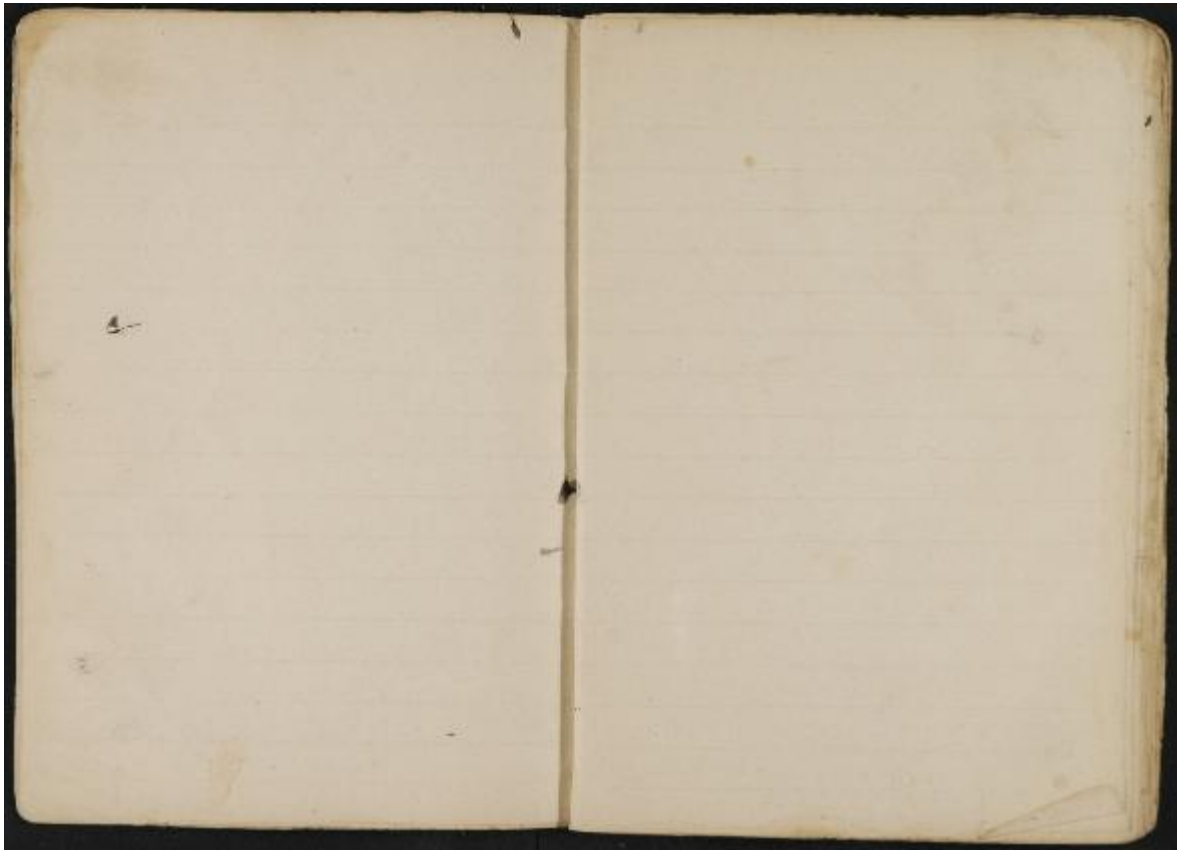
TIPKI BASIM

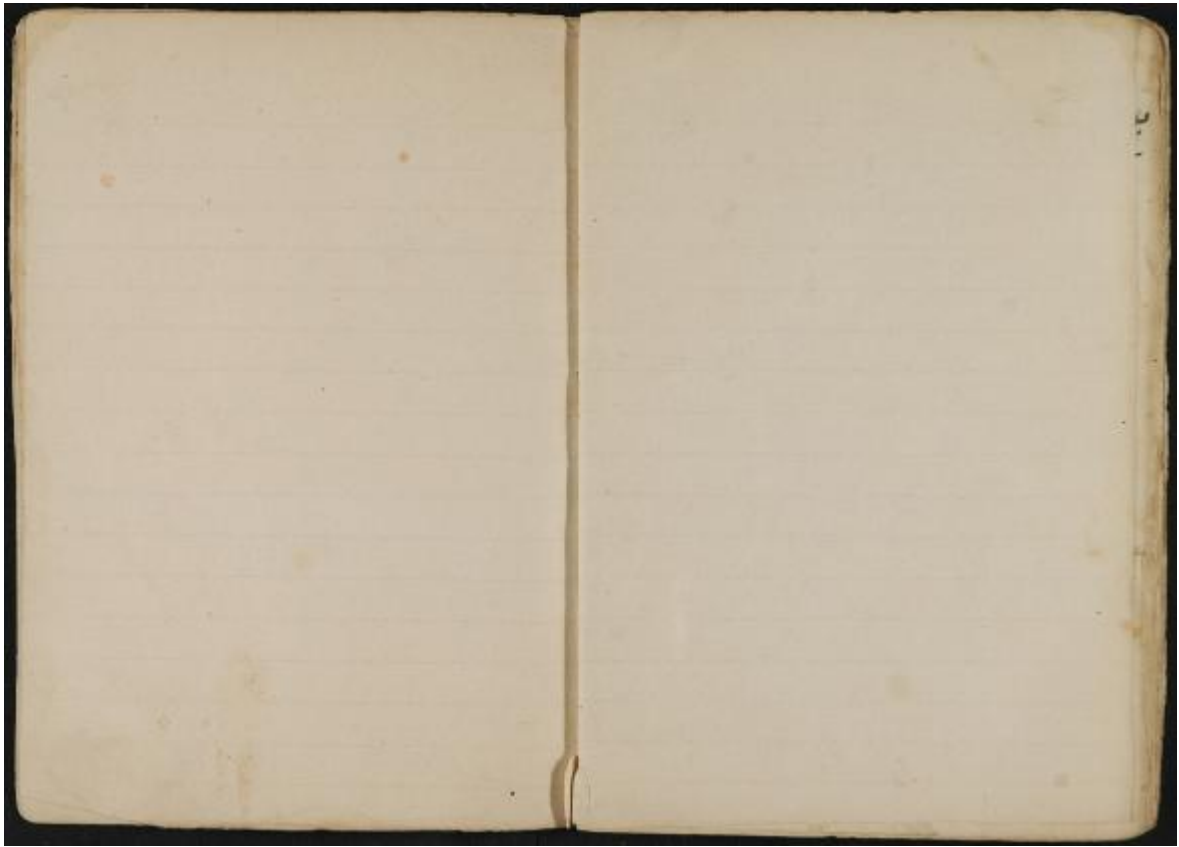

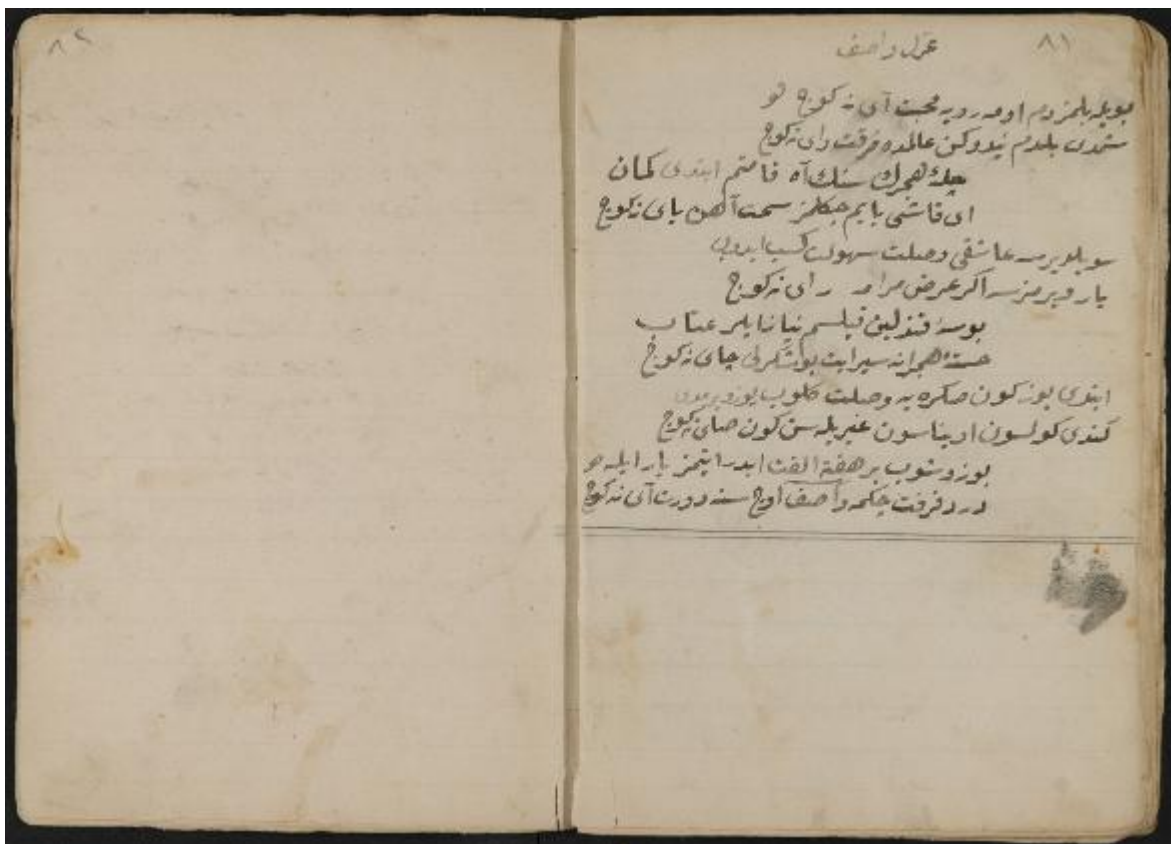

43a

42b

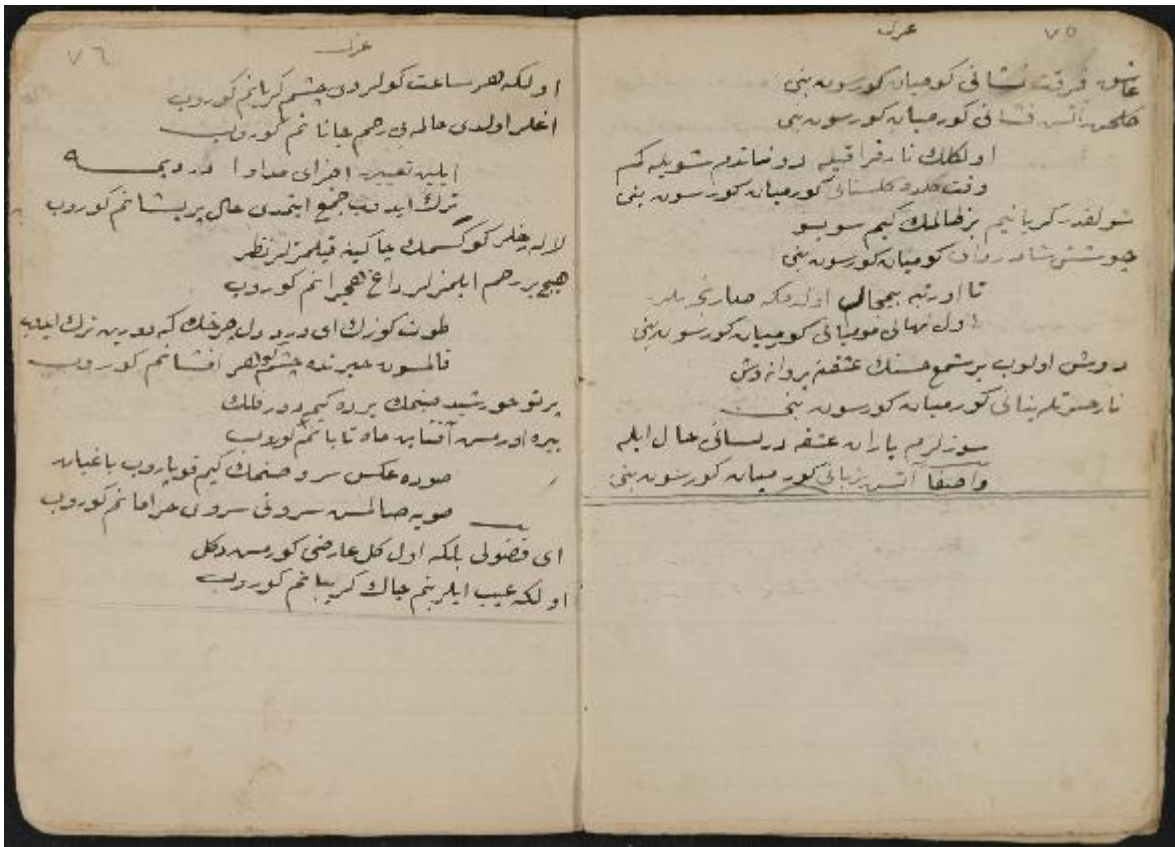

غزل داصف
 ۷۸
 بچہ در دکھ ہم بوسہ چین سدی بار بار
 سن ای زلف سبہ سحر چندان تو لوسور
 کو گلدره سوز فرقت سبزه راغ غم حسرت
 سن ای نارنجیت خاطرہ عاشقہ تولوسور
 سن ایت پیشم آشنایی کوز کورہ اغیارہ ای نوحی
 بنم لایقیدہ کوز کوزیکہ رشکمدہ کوزم هولوسور
 سنی بولندہ درینہا بہ بنیہ اینک ای شرحند
 وصال یارہ زرا سبزه کسدرہ بریوسور
 دریم در وعذارای عشق تقیہ لعلہ زرا اولوسور
 بن عشقبیل صارا روم اولو فی صانعہ صانعہ بولور
 پتر بولدی بولور و خطی صوبین غریبہ
 حیراع ایت صفہ ترکہ برآزورہ واروسور
 ایشندم کندی کبی بر جفا جو شوخہ دل بریش
 قویانوسور داصفا اول بوزفا ایتد بانی بولوسور

غزل
 ۷۷
 یای بنوا اولدم سر زلفه پشیمانم کورون سر
 زلفدہ دوستدم لب لعل و زلفت شکر کوروب
 اورده با قدم جمع و شش جانم با نوب خسارک
 جوشه کلمیم رود در سر و حرامانک کوروب
 کز در بر ہر یاکہ کوزم اشک او زورہ بفریم بار سہ
 خلعت کلکورہ ابلدیش او زورہ جولا لک کوروب
 بر زمانہ کجس کہ دل تیگمدہ اولز جاک چاک
 آیلور ہر دم طونم سہ کولکم احسانک کوروب
 کولکم نرہا لود ایلردی بریشاہ سبزه
 اولسیدی جمع ہر یاندیکانک کوروب
 بند زنداہ و غم محمدہ اولشدم حلا س
 آہ کیم دوستدم بند چاہ زحمانک کوروب
 ای حضور بو کجکیم طوندک نہا بہ حال دلک
 عاقبت فہم اندی ایل جاک کریبانک کوروب

سنی تکفیراہ عظامہ ناسک دنیا بودار لقمہ
 دوز دنیا او دوزخ جو تکد نایتد رعنا شرح
 سو و نس خواہد رانا سولیک تودہ
 بلبرہا کہ خاج قیل دایر سببک توادری

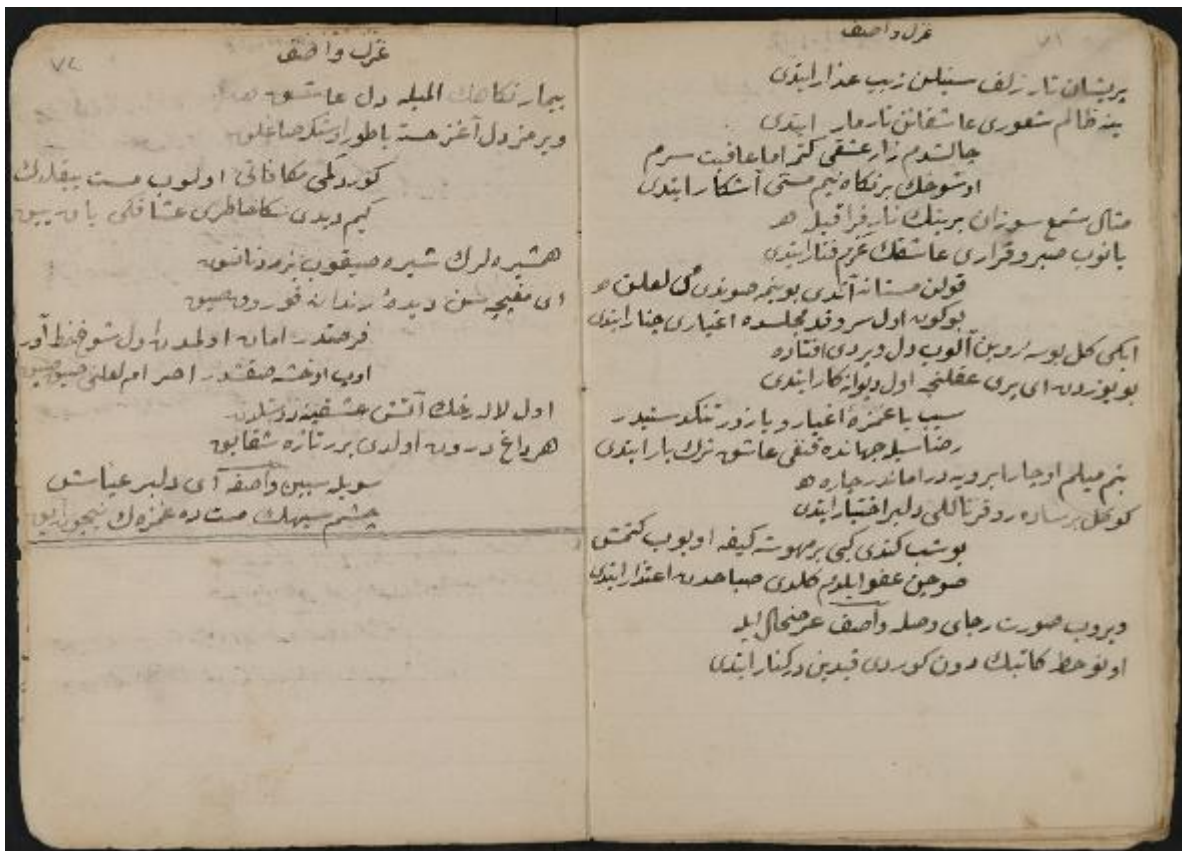
76
 اوله لهر ساعت کولردی چیشم کریم کوردوب
 اخلر اولدی عالمی رحیم جانانم کوردوب
 ایلمیه تعیبه اهزای صارا دردیجه
 ترک ایدنجا جموع ایتمدن حالن پریشانم کوردوب
 لاله خلمر کورکسک جا کینه قیلمز نظر
 هیچ بر رحیم ایلمز لر داغ هجرانم کوردوب
 طوئه کورک ای درود دل هر شک که تدبیره ترک ایدیه
 قالمسوره شعرینه چیشم لهر افسانم کوردوب
 بر تو حوسید صیقل برده کیم در فطک
 بیره اورسره آصابه ماد تا با تم کوردوب
 صوره عکس سرو صیقل کیم تو یاروب باغبانه
 صوره صالسه سروی سروی عزرا مانم کوردوب
 ای قشوقی بلکه اول کل عارضی کورسره دکل
 اوله عیب ایلمز نم جاک کریم با تم کوردوب

70
 عاقبت فرقت کسای کومیا کورسوره بنی
 کاکور کسه کسای کورمیا کورسوره بنی
 اولکلک نادر قیلم درو خانم شویلم کیم
 وقت کدره کلسا کورمیا کورسوره بنی
 شولقد کریم بز هالمک کیم سو سو
 جوشش شاد دروای کومیا کورسوره بنی
 تا اوریم بیجالی اوله ککه صارا کوریلر
 اوله نهالی مویای کومیا کورسوره بنی
 دروشن اولوب بر شمع هسک عشقم بر دانه دین
 نار هسک مینای کورمیا کورسوره بنی
 سوزلرم یاره عشقم در کسای حال ایلم
 واقفا آتیر زبانی کورمیا کورسوره بنی

عزیز و امین
 صبا لطف انبوتك الصل و در زمانه خیر میرزك
 نئی مجروح جاننده جاننده خیر و بر روك
 هزاره غمزه كوريك اخضر ابره بلبل زار لك
 بر بار ایامتی كلیه كلیه خیر و بر روك
 سوزی یکی و همی نازك كریسم بر هیچ كفر اولم
 حیاتی طوتمسها بگمزه كفر و ایمانده خیر و بر روك
 در بدیل بار عشا فلك كلو جمیع ایتلمه كو كللمه
 مكر كیم یاره عشا فلك پریش اندنه خیر و بر روك
 سماجانه مستندند ندر بیوی سه غمزه كسك
 و كزوه هانم هانم سماجانه خیر و بر روك
 قشوی و و نهارم نمره اولدی شام هجر اندو
 نسیم صبح نك هور شید رفعت اندنه خیر و بر روك
 سینه بر نور سیده كاشنه عالیه جلدك
 جانم چرخه خفا قیو بیكش بیكش
 بدل اسراف ایت نمایند باب اعیانك بسوه
 سه هرای باشتی بیافته رفعت ما هم جلدك
 لیقا اولسوه و بر سلك عالمده آفر و در سده
 باوه نوسن اول تازه سو نكول رایج القصد جلدك
 صوه لعلك كور و ب اریغنا به شوخك لیدك
 شوكران بر بجه در جام نكابر قیر جلدك
 كه كوی اول شوق جفا جو غیبه زوره الجسوه
 و اصفا سه بار عمن بومید جلدك

عزیز و امین
 درین خطی بولوبه حالنی جانانه كوكل
 قور قوم اولد كه بومال ایلرتیا ایلرتی كوكل
 ووندی سوزم همگرا ن ایلد بر یانه كوكل
 بنده با هم كورناره نیچ بر یانه كوكل
 جینجو ایتلك ایچونه كسور حاضر سنی
 كندی بر جانم دل ای بری بر یانه كوكل
 كاد غرور بر اسلك و كهن مستغره مشوره
 آتیلور حسن کی عیانه عیانه كوكل
 نسنه یاسه نكده مسته لب بار اولدی
 دور ایدر شوقله بیخانه به بیخانه كوكل
 محنت عنقی ایدر نوز و جوانه شریح
 بكنو عقلمتی كندی کی دیوانه كوكل
 او بری بگری ال سودی شون بن جگریم
 ایدر عالمده نه ایلر ایسه انسانه كوكل
 دل و اصفا اولدی بسنه و امم لطفك
 سكامیل ایلد مردك قلدری بر فانه كوكل
 اولد مده خیر نیچ در بوجایه مستوره
 آتینه دكولور سیرده نیركیده
 لوسوز خمر لكر قنزه قنزه سیر
 سینه طرز شو شوقله ناره كفتیده

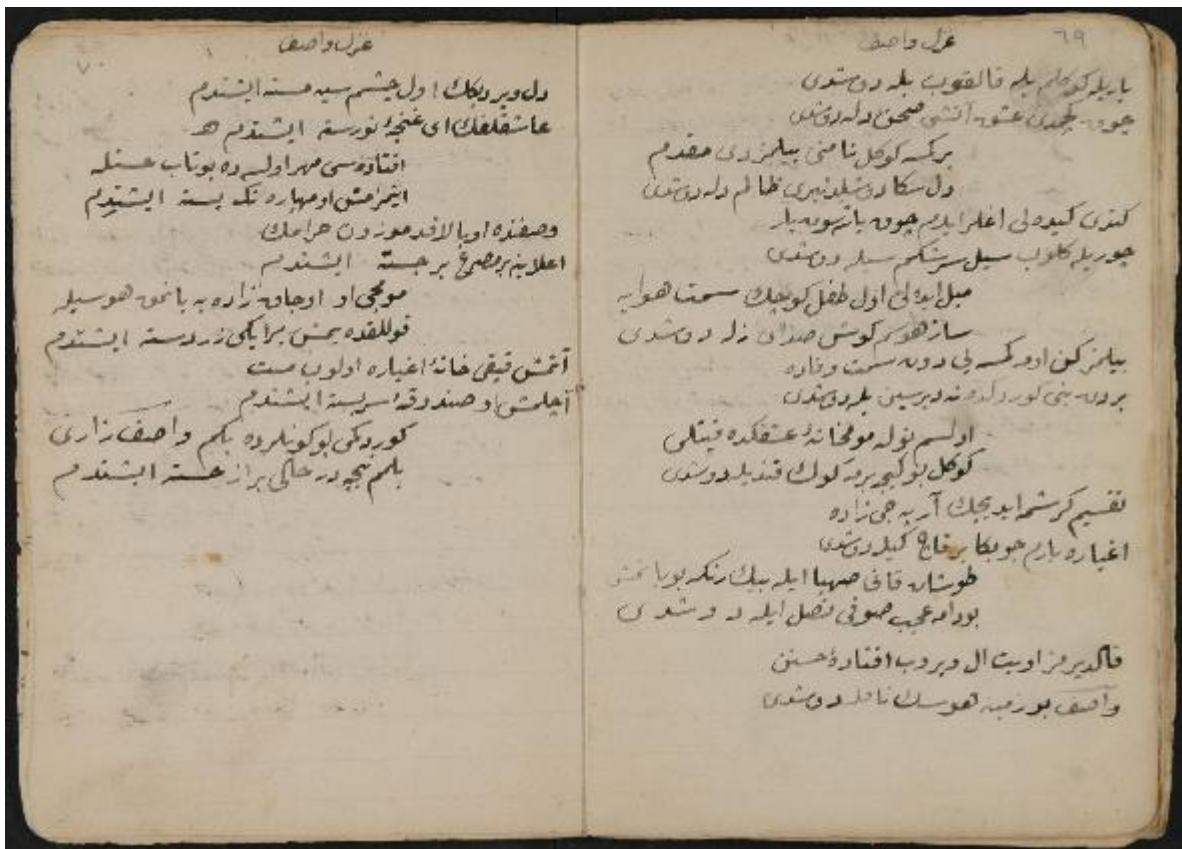

غزل و اصف

پریشان تار زلف سبیل زب عذار ایندی
 بینه ظالم شعوری عاشقین تار مار ایندی
 چالندوم زراع عشقی کتر ادا عاقبت سرم
 او شوخک بر نگاه نیم مستی آشکار ایندی
 مثال شمع سوزان برینک تار فرا قبله ده
 بانوب صبر و قرار عا سطق عزم فنار ایندی
 قولین مستانه آندی بو نیم صورتی کی لعلون ده
 بو گونه اول سرو قد مجسده اختیار ایندی
 ایکی کل لوسه رو بن آلوب دل و بر روی افتاره
 بو بوزده ای بری عقلنج اول دیوانه کار ایندی
 سبب باعتره اغیار و یازور تکد سندی
 رضا سید جهانده قنقی عاشق ترک بار ایندی
 بنم میلم او جاسا برویدر اما ندر چاره ده
 کوکل بر ساره رو قر ناللی ولبر اختیار ایندی
 بو شب کندی کچی بر بوشه کیفه او بوب کتمتی
 صوفین عفو الموم کلدی صبا حدیه اعتدال ایندی
 و بروب صورت رهای وصله و اصف عرض حال ایندی
 او نوحه کاتبک دون کورده قیدین دکنار ایندی

غزل و اصف

بیار تکاهک المبله دن عاشقده
 و بر مزول اغز هسته با طور از تکده صاعقلون
 کورده کچی ککافانی اولوب مست بیدارک
 کیم دیدی ککاه طری عشاقی با و بیرون
 هسبره لریک شیره صبقوب نرودانویه
 ای نفیجی شون دیدور سنانه فور و بیسیون
 فرزند - اماره اولدورده اول شوخ فط آور
 اوین اوغش صفت - اصر اوم لعلنی صیغور
 اول لال غلک آتش عشقینه زینلور
 هر داغ در و در اولدی بر تاره شقا بوز
 سولده سبین و اصف ای ولبر عیاشون
 چشم سبیلک مست ده غزوه کن بچور ایندی

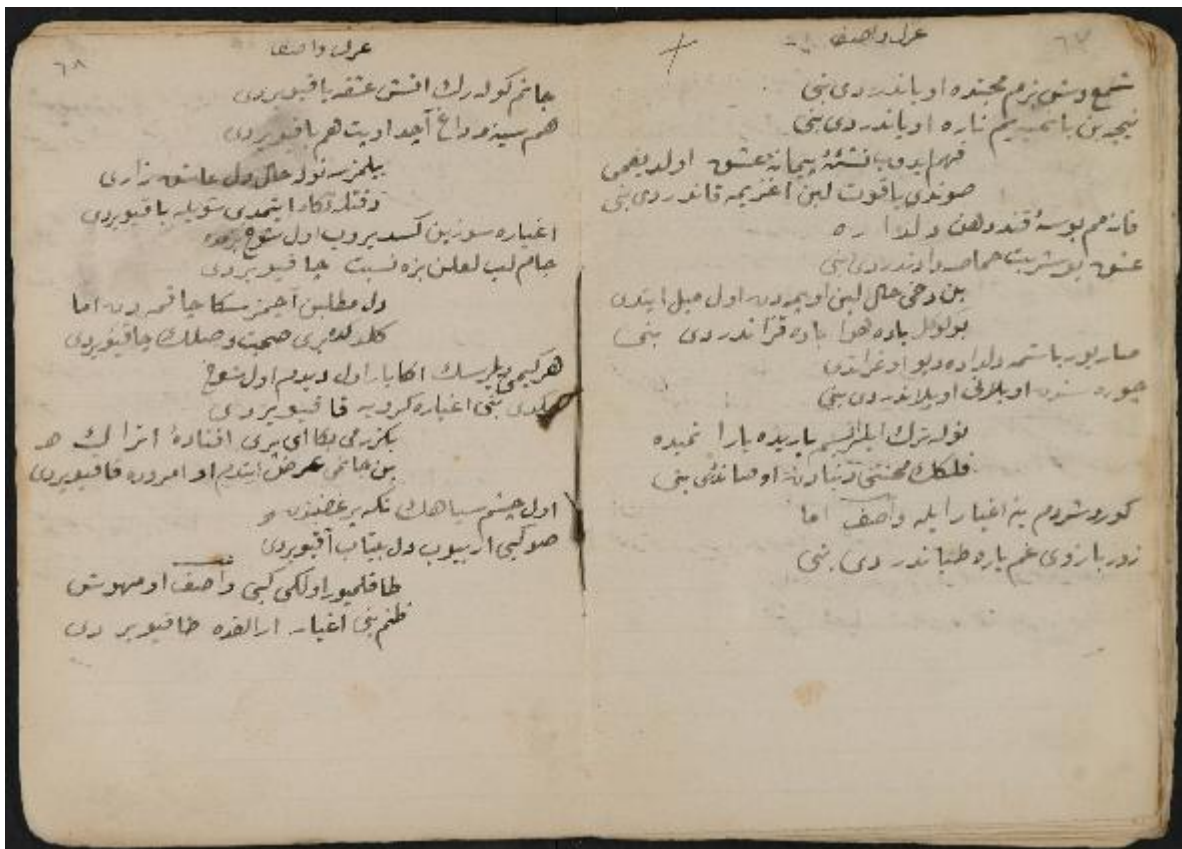

عزل واصف

دل ویردیک اول چشم سید منته ایشاندم
 عاشق فلک ای غنچه نوره ایشاندم
 افتاده سی مهر اولسره بوناب منته
 ایتر مشق او مهاره تک بسنه ایشاندم
 وصفه او بالذکر موزون هر املک
 اعلانیه بر صفت ایشاندم
 موجی او او جاده زاره به باغچه هوسیلر
 قوللقده بحسن برایکی زردسته ایشاندم
 آتش قیق خانه اغیاره اولون مست
 آهلیش او صندوقه سر سینه ایشاندم
 کور دکن بو کونلر ده باهم واصف زاری
 باهم حجه ده عالی بر از حسته ایشاندم

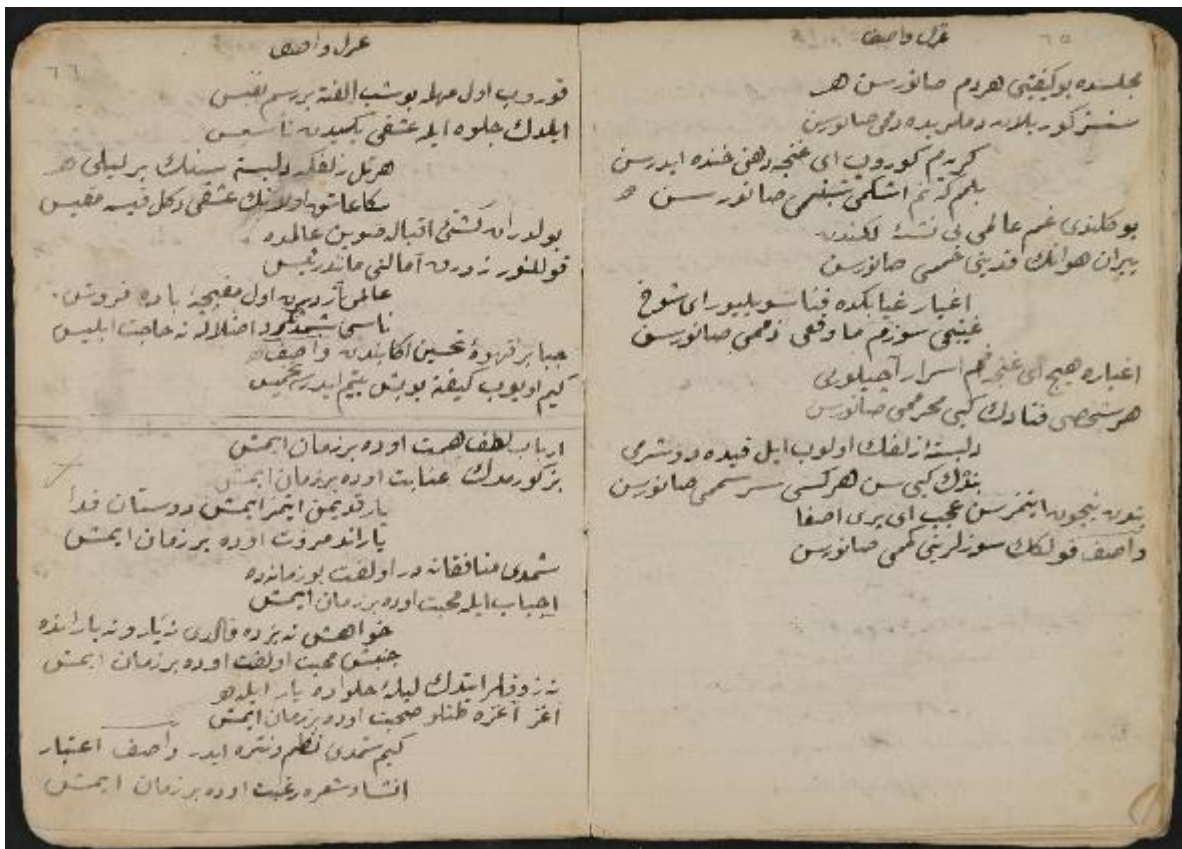
عزل واصف

باریدر کوه نام بیم فالقوب بله درون شوی
 چو در بچیدن عشوه آتش سخن دل درون شوی
 بر کسه کوه نامی بیله زری مقدم
 دل سکا در سلیقه بیرون عالم دل درون شوی
 کنون کیوه لی اغیاره ایم چووه باسه و به بار
 چو در بله کلوب سیل سترکیم سله درون شوی
 میل اید ای اول طفل کونچیک سست هوا
 سازه کوش کوش صدای زله درون شوی
 بیله ز کن او در کسه بی دوه سست و ناره
 برده بی کور زاده نه در سیم بلورق بند
 اولس نوله موخانه عتقدده قینلی
 کوه کل بو کور برده کوه قندیلدر شوی
 تقسیم کر شوه اید چیک آریه جن زاره
 اغیاره باج جو بکا بر قاع کبلر در شوی
 طوشاره قافی صهبایا ایله بیک رنگه بویا شوی
 بودام عجیب صوفی نظر ایلر در شوی
 فالکیر مز اویت ال در و به افتاده حسن
 واصف بوزمه هوسک ناخلد در شوی

عزل و اصف
 ۶۸
 جانم کوله رنک افش عشقه باقیوردی
 هم سینه دروغ آید اویت هم باقیوردی
 بلمز سه نوز جان دل عاشق زاری
 و قتل کار ایتمدی سولیه باقیوردی
 اغیاره سوزین کسدیروب اول شوق
 جام لب لعلن بزه نسبت جا قیوردی
 دل و طاسن آهمن سکا جا قیوردی اما
 کلر لغزری صحبت و صلح باقیوردی
 هر کیم یلیرسک اکا بار اول ویدم اول شوق
 کلر بی غی اغیاره کوریه قاقیوردی
 بکیزی بقای بی بی افشاره انزالک ه
 بن مانتو عرض ایتم او امرورده قاقیوردی
 اول چشم سیاهک تکم بر غلظت
 صولگی اریوب دل بیاب باقیوردی
 طاقامیور اولگی کبی و اصف او مهرش
 نظم بی اغیاره ارا لغزه طاقیوردی

عزل و اصف
 ۶۷
 شمع و شوی زرم مجنده او باندردی بی
 نچین با همیم ناره او باندردی بی
 قهر ایدوی فتنه بی نانه عشق اولدیغی
 صوندی یا قوت لبین اغیاره قاندردی بی
 فاند هم بوسه قند و هنی دلداره
 عشق بو شربت هم اصد او باندردی بی
 بن دخی حال لبین او بورد اول میل ایددی
 بولول بلوه هوا باره قراندردی بی
 صابوریه با شمد دلداره دیو او غلظدی
 چورده شوره او بلرغ او باندردی بی
 نوله ترک الجلسه باریده باره نمیده
 فلطک مهنقی تیار دینه او صانغدی بی
 کوروشرم بی اغیاره ایلمه و اصف اما
 زور باروی علم باره طبا ندردی بی

عزل و اصف
 77
 قور و ب اول مهله بو شوب الفته بر رسم نفس
 ابلدك جلوه ابله عشقې كيمده ناسم
 هر گل زلفك و لبتم سينك بر لبای
 سكاغاشو با اوليك عشقې زكل قيسه مقبس
 بولدر ابله عشقې اقبال صوبين عالمده
 قوللور زورده اعمالني ماندر مقبس
 عالمي آرد بيه اول بغيره باره فروشن
 ناسم شيمدورد اضلاله نه حاجت ابلين
 جبار قزوه تخمين اكلانده و اصف
 كيم او بوب كيفته بو دشون بيم ابله عشقې
 ارباب لطف همت اوره بر زمان ايمش
 بزكوردك عنایت اوره بر زمان ايمش
 يار قديمين ايمز ايمش دوستان فدا
 ياراندمرودت اوره بر زمان ايمش
 شمدی منافقانده در اولقت بوزمانده
 ايشابيه ايله محبت اوره بر زمان ايمش
 خواصش نه بزره فالدين نيار و نه بارانده
 جنبش محبت اولقت اوره بر زمان ايمش
 نه زوق ابلدك ليله هلو اوره يار ابله
 اغز آغزه قلناو صحبت اوره بر زمان ايمش
 كيم شمدی نظم و نثره ابله و اصف اعتبار
 انشا و شعره غلبت اوره بر زمان ايمش

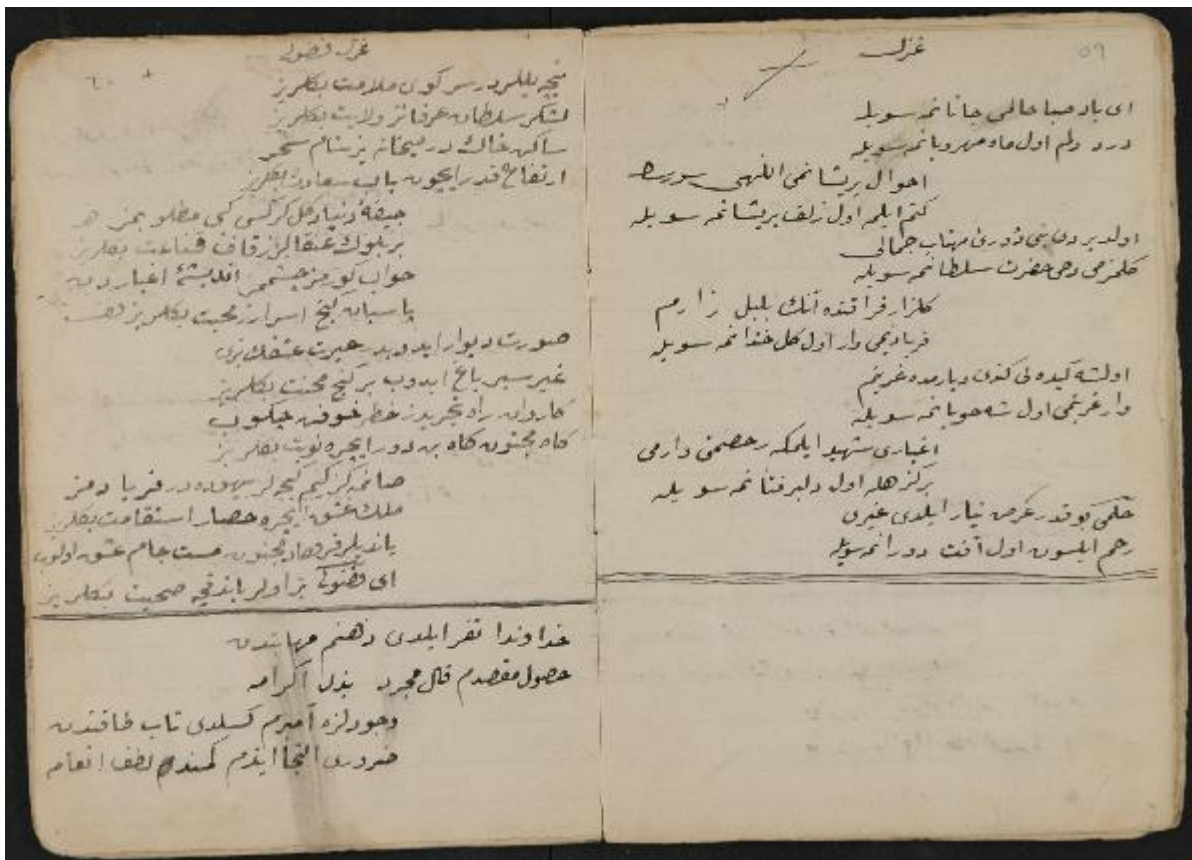
عزل و اصف
 78
 مجلسه بو كيتي هر دم صانوسن هر
 سخن كور بلده و ملبس بده و لي صانوسن
 كرم كور و ب اي عشقې زلفه ابله
 بلم كرم اشكې شينس صانوسن
 بو كلدي غم عالمي بي نسته كلفند
 بيزن هولك فديني صانوسن
 اغبار غيا كنده فنا سويلور اي شوخ
 غيتي سوزم ما و قعي زلمي صانوسن
 اغبار هج اي عشقې غم اسرار اصيلور
 هر شخص فنا و ك كبي محرمي صانوسن
 رايسته زلفك اولوب ايل قيده ووشري
 بنك كبي سن هر كسي سر سمي صانوسن
 بندره بچوره ايمز سن عجب اي بري اصف
 و اصف قولك سوز لر بي كمي صانوسن

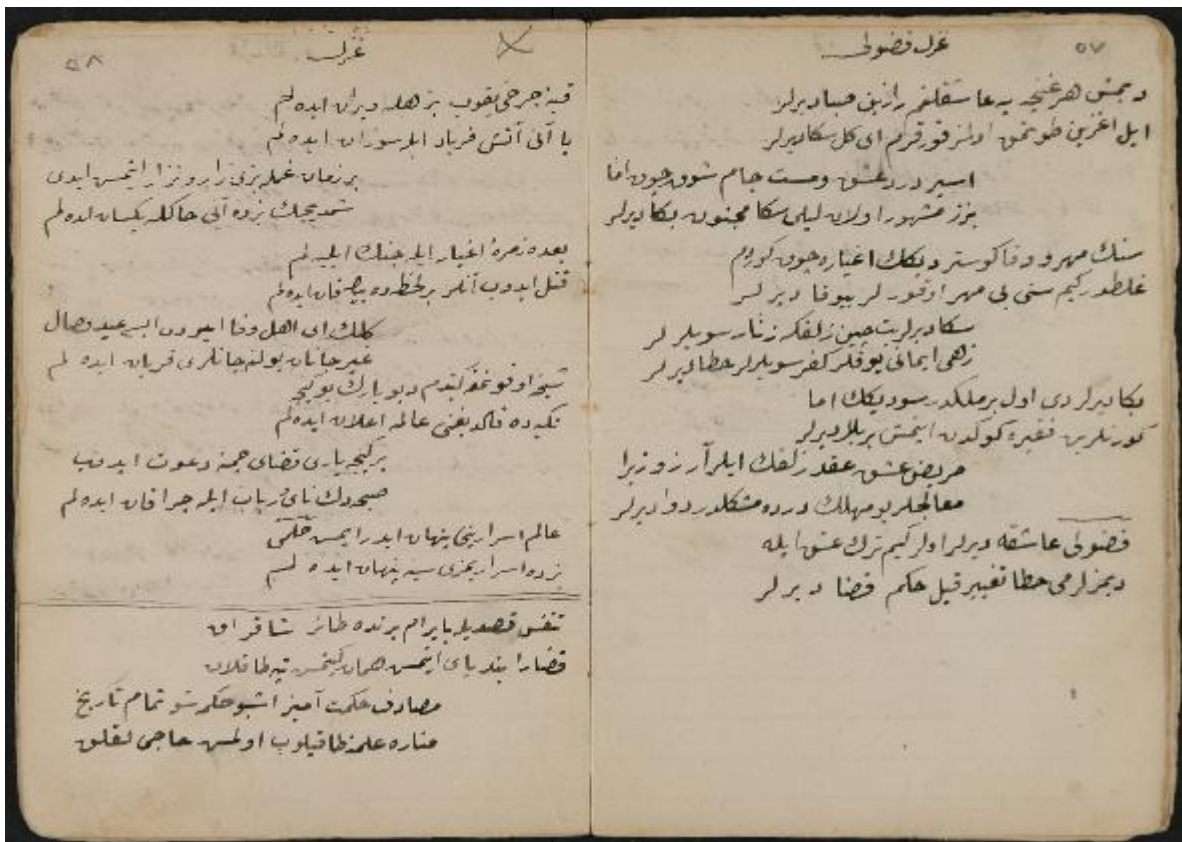

غزل و اصف
 ۶۱۵
 لطف ایت بکم اغیارا چو در عاشق آتیلور
 عاشقده چنده صبح عاشقده آتیلور
 کج نورینه عزیز دهن زورده می له
 وارکن بوکنی قلمم دوده بانیلور می
 بو مشو کور بنور شدی صوری اول بکن اوا
 بانکه اولوب کوهلی صکره قاتیلور می
 آهوب اولکی دوده خلقه در کمن اوله
 بر عجب اچوبه چشم هراره بانیلور می
 صاوره قولکی بعد دها کلمه باشکده
 قبل هم اسیر هم زلفک صانیلور می
 چار یاری ابدک کوهلی الفت اینه بوزه
 آوم بری زاده بده قاریور قاتیلور می
 اول در بنغاندر بناع آله نه صارت
 قیجده او قیودا نه بجه به صبح جانیلور
 در آن در یاور بر بره عالم حسد نده
 اول مبله قلندیه تک تهرایا نیلور می
 و کاندو شعر مشور اوله من کل اوج اولکون
 یازاره کالان معارف صانیلور می
 کل حجت اینه لم عزت اوندی سوال ایت
 و اصف بکن اثار بیانه آتیلور می

غزل و اصف
 ۶۲
 کالای ولی اسدی بار آل دی ویردم
 کالاند آل اشتر بر آل شان بیلدیرم
 کوردم نکه مستی اید و صلتی اشتراب
 جرات کلوب اول ماهد بونک قال دیه ویردم
 خسارینه کل بید ویردم جسمی فراری
 در آن چور ویت بندو سوزی آل دی بیلدیرم
 اول مهر خلک نده و کلمشی نظر نده
 بن ایه آکانقد ولی مال دی ویردم
 کلد کده خطی سبزی فیانوت یاره لطیفه
 عشاقی غیری چایره همال دی ویردم
 بیل مسقطه رأسم دیدی اول شوق کدشده
 آید باقوب روینه قرتال دی ویردم
 بیلدم نه شکرده لبک اصد کده بن اما
 و اصف اولدر دیدی اکا بال دی ویردم

عزبت

۵۸

قبه جبرئیل یقوب بر هلهه درین ایده لم
 با آتی آتش فریاد الم سوره ایده لم
 بر نعمان غمگین زاری و نزار ایمن ایدی
 شد چیت زنده آتی حاله کیم ایده لم
 بعده نمره اخبار الیه جنک الیه لم
 قتل ایدوب آلمر بر خطره بیخانه ایده لم
 کجک ای اهل و خا ایرون ای عیدت حال
 غیر جانانه بولنه جانم زاری قریبه ایده لم
 سوزونوغه انیم دبو بارک بویچی
 تکیده ناکد یعنی عالمه اعلانه ایده لم
 بر کیم یاری قضای جمعه دعوت ایدوب
 صیودک نای ریاب الیه جبرائیل ایده لم
 عالم اسرایینی بنهانه ایدرا ایمنه حقیقی
 زنده اسرایینی سیه بنهانه ایده لم
 نفس قصه یله برام برنده طائر شاقراوه
 قضا را بندای ایمنه صرا کیمسه تیه طاندر
 مصارف حکمت امیر اشو حکم شو تمام تاریخ
 شماره علمه طاقیوب اولسه حاجی نعلون

عزل فضول

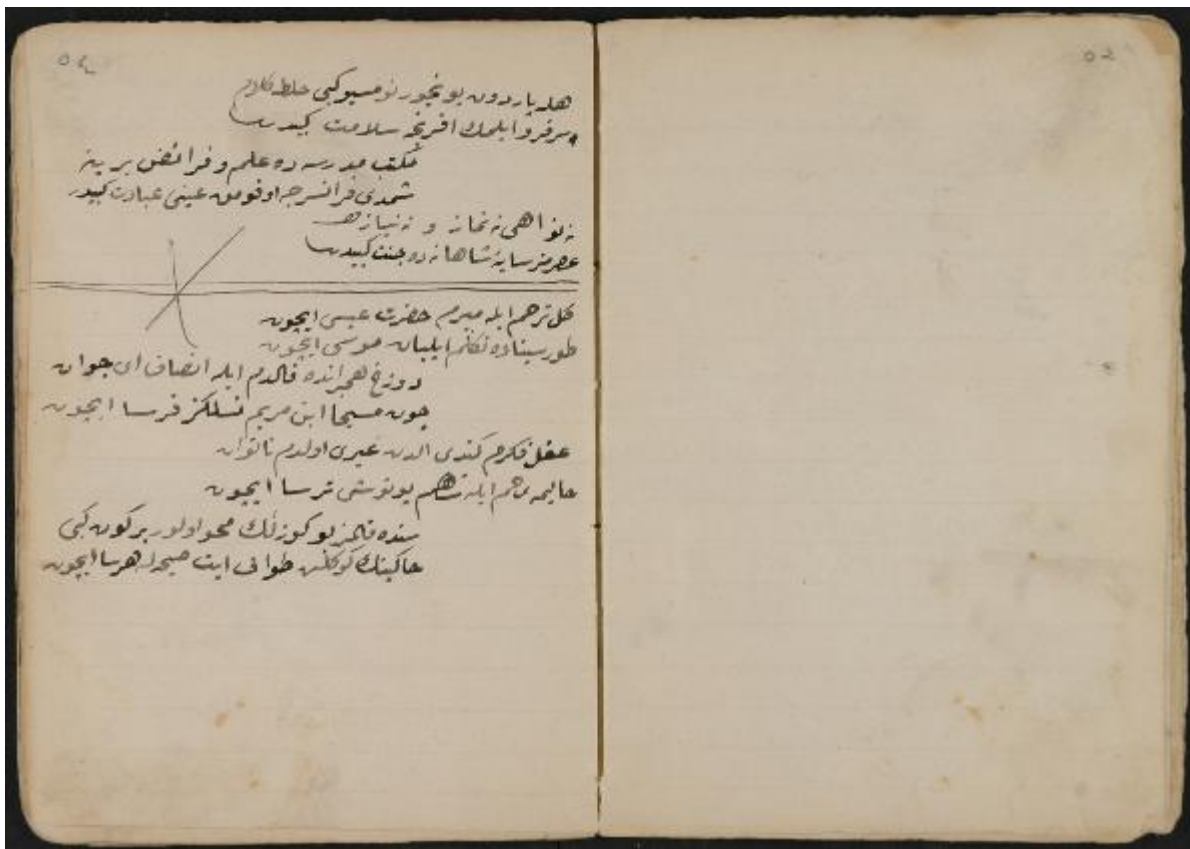
۵۷

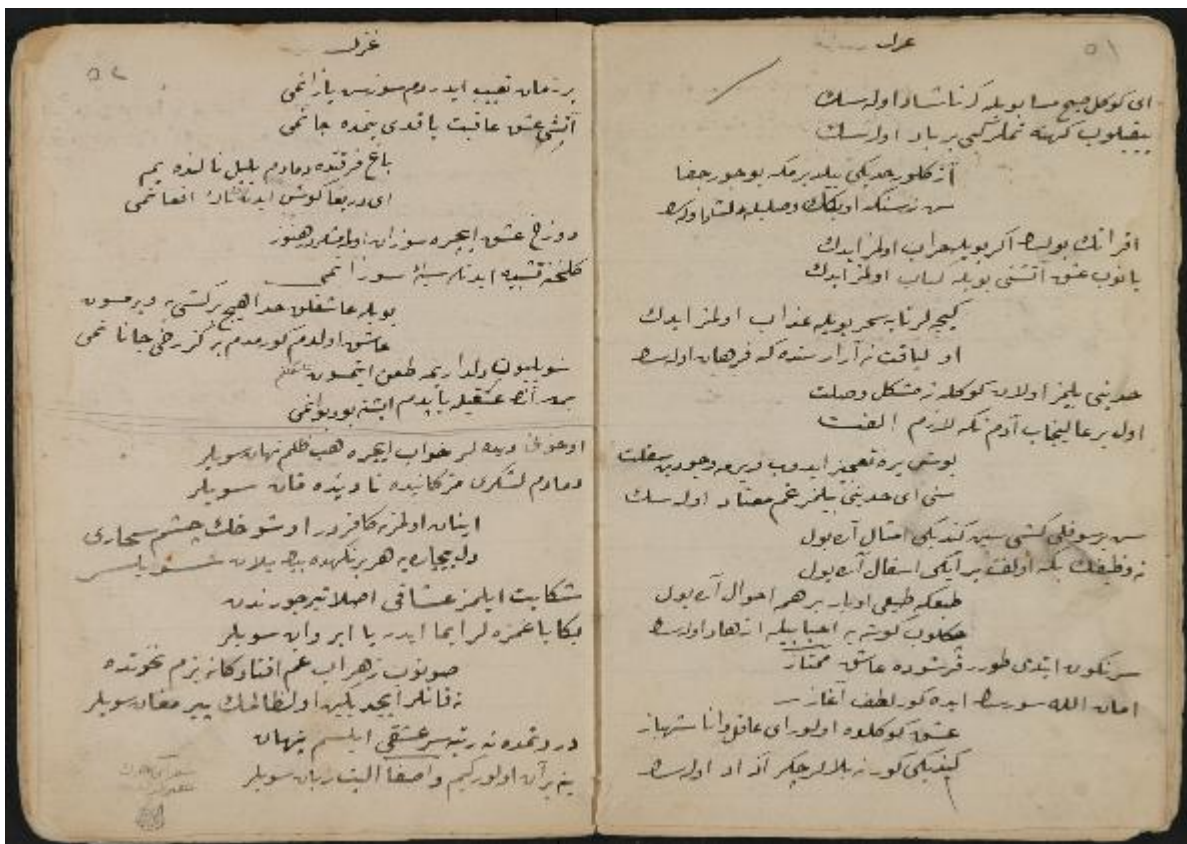
دجمن لهر خجید بدعا سقاقر برین حساب ایدر لر
 ایل اعترین طونخون اولر فو قرقم ای کلر کلا ایدر لر
 اسیر در عشق و صت جهم شو و چورده اما
 بیز مشهور اولر لیلی سکا مجنون بکا ایدر لر
 سنک مهر و وفا کوستر و بکک اغیار و چورده کو ایدم
 غلطد کیم سنی بی مهر او قور لر بی وفا ایدر لر
 سکا در لیت صین زلفک زنده سولر لر
 زلفی ایما فی یوقدر کفر سولر لر طایر لر
 بکا ایدر لر اول بر ملکه سود بکک اما
 کورن لر بر فقیر کولده ایمن بر ملر ایدر لر
 هر رض عشق عقد زلفک ایلر آرزو نیرا
 معالج لر بر مهلک و رده مشکلر رو ایدر لر
 فضولی عاشقه و بر لر اولر کیم ترک عشق ایله
 دجملرمی حفا نعبیر قیل حکم قضا ایدر لر

29a

28b

عزل

۵۸

برمانه نعیب اید درم سوسه بار نمی
 آتش عشق عاقبت با قندی خنده جان می
 باغ فرقه دردم بلبل ناله نیم
 ای دریا کوش ای دریا کوش افغان می

دو رخ عشق اجزه سوزان اولونم رهنور
 کلجه تشیه ایدنا سینه سورا نمی

بولد عاشقون خدا هیچ رستی در موه
 عاشق اولدم کوردم هر کز رفی جانان نمی
 سولبون ولد ارم طعن اتموه عشق
 همه آنک عقیده با دم اشته بودی نمی

او خوش دیده لر خواب اجزه لب ظلم نهام سولر
 دردم لشکر مر کانه نایده قانه سولر

ایناه اولمز کافر در او شوخک چشم سجاری
 ولی چاره هر برنده بیله ششویا سولر

شکایت ایلمر عشاقی اصلا تیر جور نده
 بکا با غمزه لرا جما ایدر یا ابر وانه سولر

صوتون زهراب غم افنا و کانه نرم نخونده
 نه قاندر ایجد بیره اولظا ملک پیر معانه سولر

در و غمه نه رتیر عشقی ایلمر نهامه
 یت بر آه اولور کیم واصفا البت نهامه سولر

عزل

۵۱

ای کوهل بیج سا بولم کنا سا اولرسک
 بیفویب کینه نعلر کئی بر بار اولرسک

آنکلور حدیکی بلمر مکرده بومور جفا
 سه نرسکد اولکک وصله بولسا اولرسک

اقر آنک بولم اکر بولم برب اولمز ایدک
 یا نوب عشق آتشی بولم لای اولمز ایدک

کیچ لرنایم بولم عذاب اولمز ایدک
 او لیاقت نه آرا رسنه که فرهاد اولرسک

حدی بی یلیر اولدره کوهل نه مشکل وصلت
 اوله برعای نیاب آدم کلمه لایم الفست

بوشی بره نهجهز ایدوب درم وجودی سفلت
 سخی ای حدی بی یلیر غم معنادر اولرسک

سه زوفی کئی سینه کندی ایصال آه بول
 نه وظیفک بلمه اولفت بر آیکی اسفال آه بول

طبعکله طبعی اولدر بر هر احوال آه بول
 حکموب کوشم ایما بلم انهار اولرسک

سر کوره ایدی طور فرشته عاشق ممتنا
 امانه الله سولر ایدر کور لطف افکار

عشق کوهلده اولور ای عاشق وانا شهبان
 کندی کور نه بلدر چکر آراد اولرسک

مردده ای در مزره کیم بر نوحوان بولدیم سکا
 جانده فدای قیل آکا بر روح سوانه بولدیم سکا
 بیلون نالده کلز ار عشقم دره ایدلش
 ایشته بر کلمه پوره و عشقه دهانه بولدیم سکا
 دیر مکه اولنده جانده برقی امانه اسفر ایدک
 ایشتم بر خون بر ظالم جانسانه بولدیم سکا
 اولنجه ای صرخ دل دام بلر زورده ایدر
 طره دلبر دیور بر آشیانه بولدیم سکا
 فارغ اول حتمی اد شوخی و نای بعد از همه
 بر طلق دلبر شیرینه زبانه بولدیم سکا

عزل دیگر
 حمد لله با نعم چاکم پارس و
 جانده دردم دلم دردم و ارم جانده
 سکا تعریف ایدم همه دلدار می بود
 ایدم محبوب که عاقله بیگ اولدی وار
 سخی بر آو ایلیم بر باد ایدم اما
 نیده بتم حضرت عشقه بوز جفک قاری وار
 جانما با جمالک کوز یوسوره سندی
 حمد لله با نعم چاکم پارس و

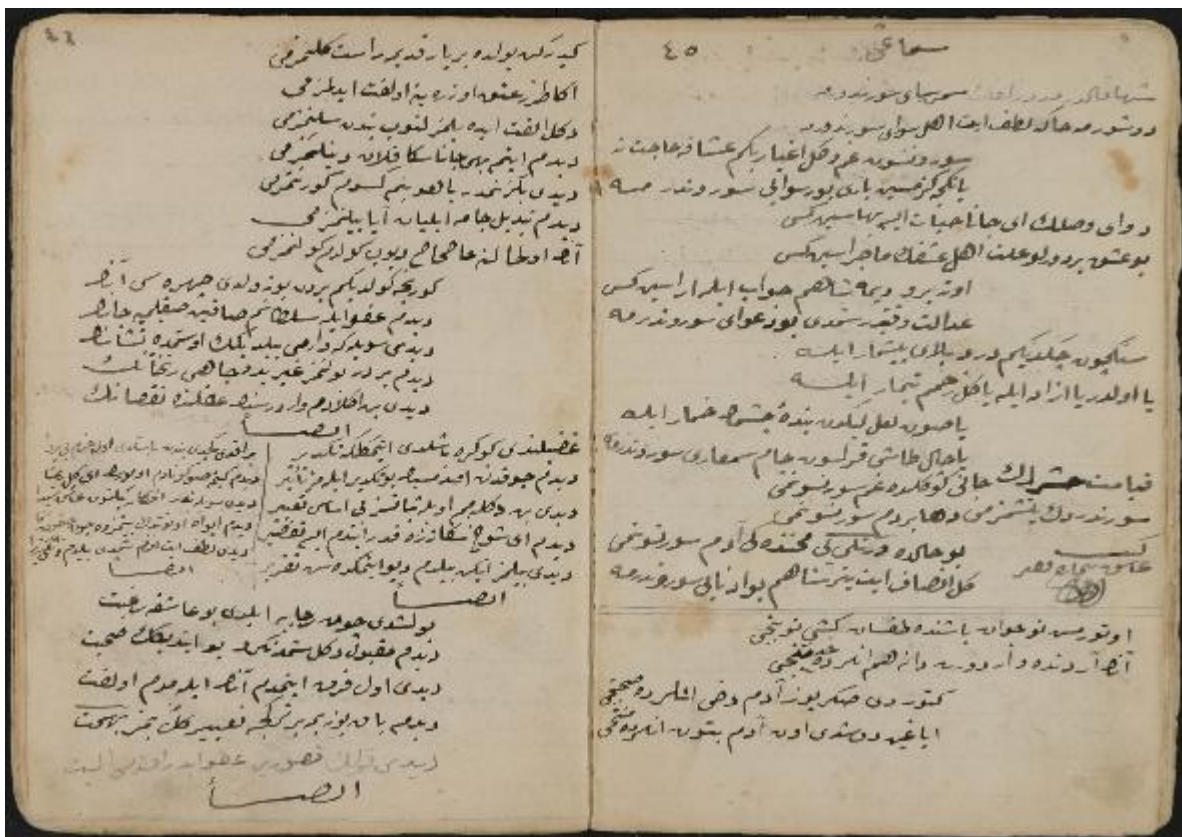
۴۹
 نداید و بگویم سورا ستم بر عشقیم
 آرزوی وصله قلدر الف قصه می ختم
 ولده سگای رخن کوز ره حیالی فالدی راه
 ایندیور بر کوی حک ترفیق او فرضه قدم
 قائم صبر و تحمل حسرتی جانم که
 اعلیم را غم سزایم آفر اولدی بکم
 آتش عقیده و نندردن درونم کلنجه
 ایندیور عشاقتم بر گره اولدی بکم

فکر اعلیای اولدی شهید ناز عشق
 فرقت دیدن ایلم هم غم بوی بجز غم
 دوه بجز دیو یاده کوز کده هلال ایدر
 عهد و صفت کدی طمه ایندیور سونده بیور ایدم

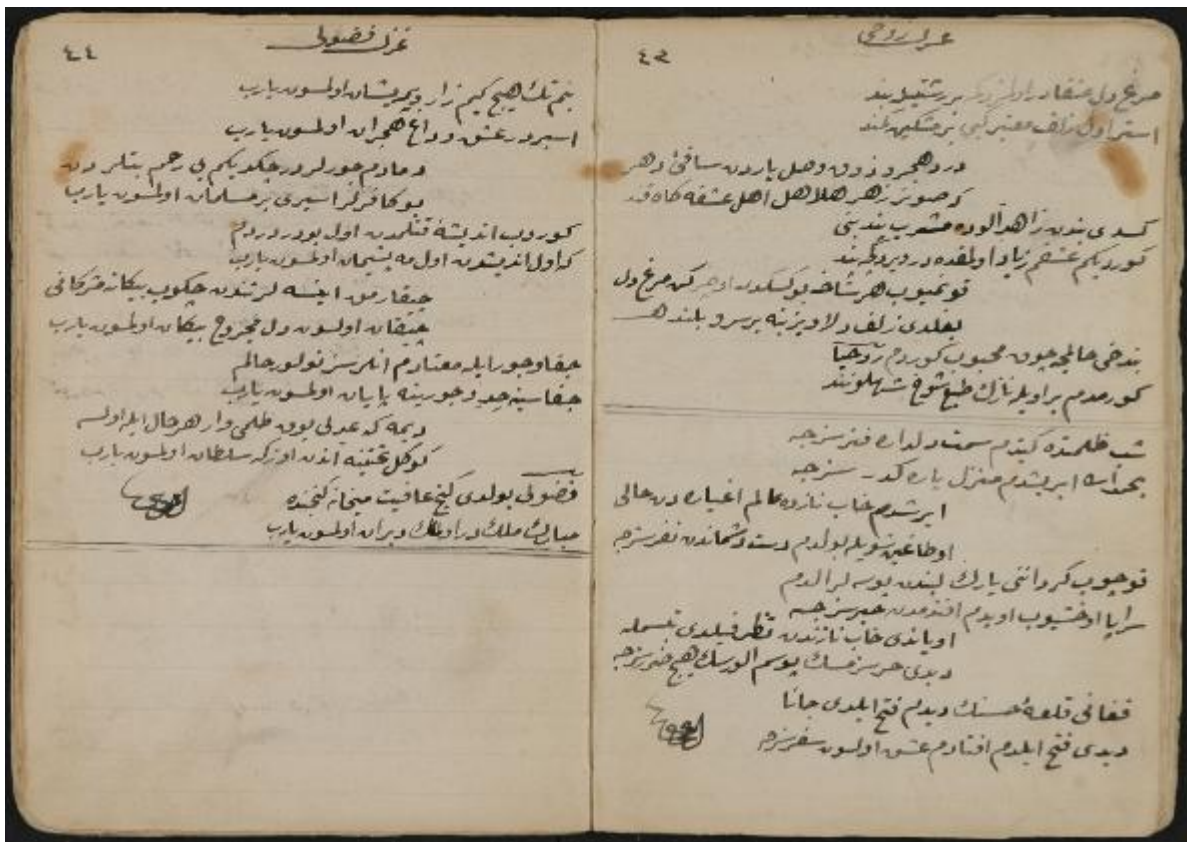
هیوش در بای عشقم سولدیوم اوصافتی
 آخسند بر معما سولدیوم یاده ایشتم
 خلق سینه کده السم آنریم بر و انیم
 عوش اولور دی حال اصله فالق اولدیوم

لطمه برای اسزهم امخان
 سال مسئول اولوب ویرمک حیوانی ناکرمان
 کوجه لوجده فریوس اولسا و جریان
 لاجرم کلنجه سکا به خط اولو حکمت مد
 یک صفدیرم اقدم زوجه و بولمجا

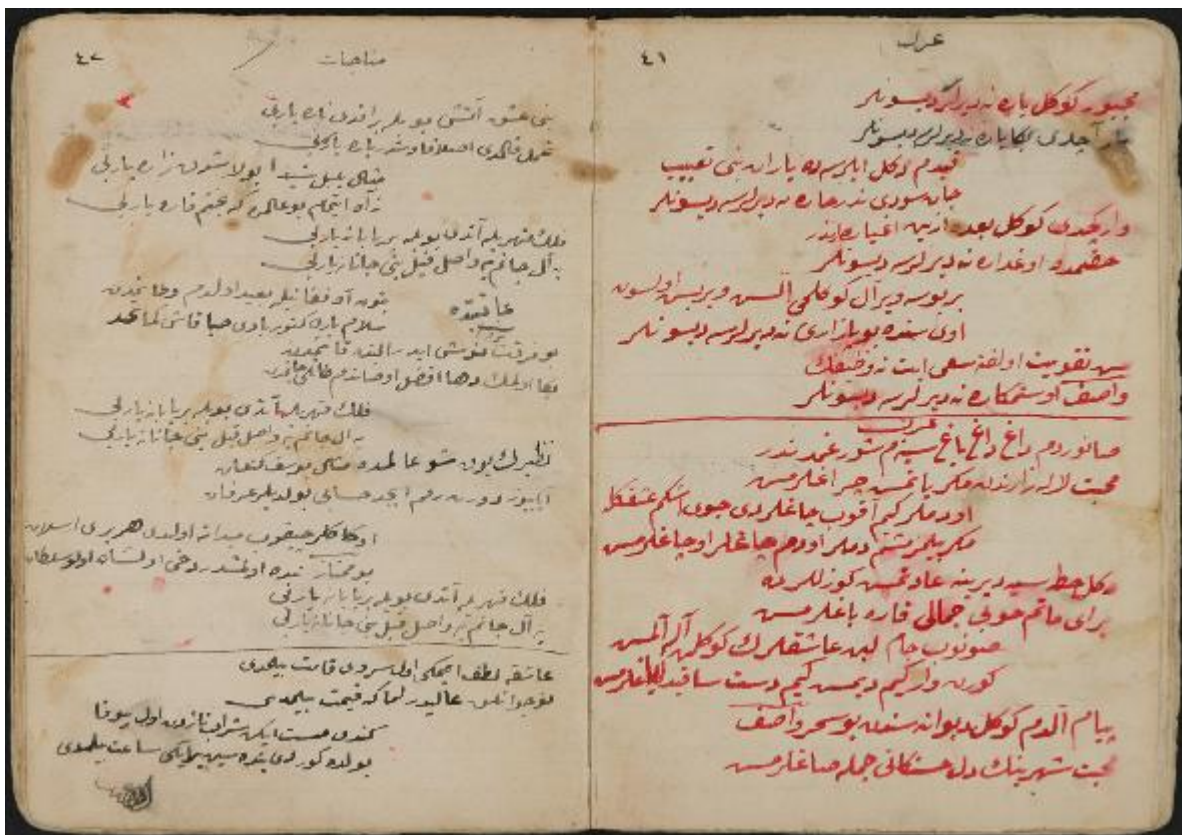

عزیزان
 ۲۳
 جمعی که در این روز در میان اولسونه یازده
 اسپر در عشق و رواج همواره اولسونه یازده
 در عازم جور کرد و یکدیگر می کشیدند
 بوکا فرزند اسپری بر مسلمانان اولسونه یازده
 کور و لب اندیشه قتلند به اول بود و در دم
 که اول اندیشه اول به پشیمان اولسونه یازده
 جفا نمود اینسه نرسند به کیویب یکانه شرفانی
 جفا نمود اولسونه اول عجز و بیگانه اولسونه یازده
 جفا نمود اولسونه اولسونه اولسونه یازده
 جفا نمود اولسونه اولسونه اولسونه یازده
 در همه که عدلی بود و ظلمی دار هر حال اولسونه
 که کل تخینه انده او که سلطان اولسونه یازده
 فضولی بولدی که عاقبت مخانه نخند
 میان ملک و اطفال و برانه اولسونه یازده

عزیزان
 ۲۲
 صبح اول منقاد را از روز بر شنبه
 استراحت یافت معین کوی بر شکم شدند
 در و همجو زوز و وصل بار دره ساقی و در
 که صورت زهره هلاهل اهل عشقه کاه قد
 کندی ندید زاهد الوره مشرب ندیدی
 کور که هم عشق زیاد اولفقه در روز نگردد
 تو خوب هر شاهد بود که در او که مرغ دل
 بعلدی زلف را از زین به بر سر بلند
 ندیدی حال چو خوب کور در رو حیا
 کور مردم بر او بزرگ طبع شوق شد باوند
 شب ظلمت کندم سینه در لایه فنر سنجید
 بختیسه ابرو درم مغز یازده - سنجید
 ابرو درم مغز یازده ظلم اعیان در حالی
 او ظلمت و ظلم بودم و سینه که مانند نفر سنجید
 نو خوب کردانی یازده بینه یوسه لرا لوم
 سرا او خوب او بدیم افتد در همه سنجید
 او یازده خواب نازند به نظر بملدی بسله
 دیدی هر سنجید یوسه لورسک هیچ فنر سنجید
 قفا فی قلعه سنجید و بدیم فتح المدی جاننا
 دیدی فتح المدم افتادم عشق اولسونه سنجید

محبوبه کوکل باغ **نیریز** **دیسونار**
 حیدری **کجا** **نیریز** **دیسونار**

تقدم **وکل** **اباز** **به** **بار** **سی** **تعیب**
جابه **سوری** **نرهار** **نیریز** **دیسونار**

و **ار** **جهد** **کوکل** **بعد** **از** **بیه** **اغیا** **عازد**
حضور **او** **غدار** **نیریز** **دیسونار**

بر **لوسه** **ویران** **کوکل** **السبه** **ویر** **سینه** **اولسونه**
اوی **سفره** **بو** **لاری** **نیریز** **دیسونار**

سید **تقویت** **اولفقه** **سنی** **است** **نیر** **و** **صفت**
واصف **اوست** **نکار** **نیریز** **دیسونار**

صانور **رو** **راغ** **و** **اغیا** **خ** **سیم** **م** **شور** **غمد** **ندر**

مجت **لاله** **نار** **زنده** **مکن** **با** **غمد** **چرا** **اغل** **مسه**
اود **مار** **کمر** **اقوب** **ما** **اغل** **دی** **جوه** **اکرم** **عقل**

مکر **بهر** **شتم** **دما** **اود** **هم** **ما** **اغل** **اوجا** **اغل** **مسه**
وکل **عطر** **سید** **دیر** **بینه** **عاد** **غمد** **کوز** **لار** **ده**

برای **ما** **تم** **هو** **بی** **جمالی** **فاره** **با** **اغل** **مسه**
صونوب **جام** **بهد** **عاشق** **کوک** **لار** **آر** **السبه**

کونه **و** **لر** **کیم** **و** **بمس** **کیم** **دست** **ساقید** **لار** **مسه**
پیام **الدم** **کوکل** **دیوانه** **سند** **بوسه** **واصف**
گفت **شهر** **نیک** **دل** **هست** **خانی** **جمله** **ما** **اغل** **مسه**

ای عشوه آتشین **بو** **لار** **نیریز** **دیسونار**
عشور **شاکری** **اصغرا** **و** **شدر** **با** **با** **کوک**

عشای **عین** **شیدا** **بول** **شور** **نیریز** **دیسونار**
نار **اوجا** **اغل** **مسه** **که** **خیم** **فاره** **با** **کوک**

فلک **شهر** **لار** **نیریز** **دیسونار** **بر** **با** **نیریز** **دیسونار**
ا **لار** **جابه** **نیر** **و** **اصل** **فیل** **بی** **جانه** **نیریز** **دیسونار**

شوه **آ** **نفا** **لار** **بعد** **اود** **هم** **و** **ط** **نیر**
سلام **بار** **نیریز** **دیسونار** **اوی** **صبا** **فارس** **لار** **اغل**

عاشق **لطفه** **ایمک** **الوس** **روی** **قامت** **بیر** **دی**
موج **والس** **عالم** **لار** **که** **قیمت** **بیم** **دی**

فلک **شهر** **لار** **نیریز** **دیسونار** **بر** **با** **نیریز** **دیسونار**
ا **لار** **جابه** **نیر** **و** **اصل** **فیل** **بی** **جانه** **نیریز** **دیسونار**

ا **وکل** **عطر** **سید** **دیر** **بینه** **عاد** **غمد** **کوز** **لار** **ده**
برای **ما** **تم** **هو** **بی** **جمالی** **فاره** **با** **اغل** **مسه**

صونوب **جام** **بهد** **عاشق** **کوک** **لار** **آر** **السبه**
کونه **و** **لر** **کیم** **و** **بمس** **کیم** **دست** **ساقید** **لار** **مسه**

پیام **الدم** **کوکل** **دیوانه** **سند** **بوسه** **واصف**
گفت **شهر** **نیک** **دل** **هست** **خانی** **جمله** **ما** **اغل** **مسه**

فلک **شهر** **لار** **نیریز** **دیسونار** **بر** **با** **نیریز** **دیسونار**
ا **لار** **جابه** **نیر** **و** **اصل** **فیل** **بی** **جانه** **نیریز** **دیسونار**

ا **وکل** **عطر** **سید** **دیر** **بینه** **عاد** **غمد** **کوز** **لار** **ده**
برای **ما** **تم** **هو** **بی** **جمالی** **فاره** **با** **اغل** **مسه**

صونوب **جام** **بهد** **عاشق** **کوک** **لار** **آر** **السبه**
کونه **و** **لر** **کیم** **و** **بمس** **کیم** **دست** **ساقید** **لار** **مسه**

پیام **الدم** **کوکل** **دیوانه** **سند** **بوسه** **واصف**
گفت **شهر** **نیک** **دل** **هست** **خانی** **جمله** **ما** **اغل** **مسه**

فلک **شهر** **لار** **نیریز** **دیسونار** **بر** **با** **نیریز** **دیسونار**
ا **لار** **جابه** **نیر** **و** **اصل** **فیل** **بی** **جانه** **نیریز** **دیسونار**

ا **وکل** **عطر** **سید** **دیر** **بینه** **عاد** **غمد** **کوز** **لار** **ده**
برای **ما** **تم** **هو** **بی** **جمالی** **فاره** **با** **اغل** **مسه**

صونوب **جام** **بهد** **عاشق** **کوک** **لار** **آر** **السبه**
کونه **و** **لر** **کیم** **و** **بمس** **کیم** **دست** **ساقید** **لار** **مسه**

پیام **الدم** **کوکل** **دیوانه** **سند** **بوسه** **واصف**
گفت **شهر** **نیک** **دل** **هست** **خانی** **جمله** **ما** **اغل** **مسه**

فلک **شهر** **لار** **نیریز** **دیسونار** **بر** **با** **نیریز** **دیسونار**
ا **لار** **جابه** **نیر** **و** **اصل** **فیل** **بی** **جانه** **نیریز** **دیسونار**

ا **وکل** **عطر** **سید** **دیر** **بینه** **عاد** **غمد** **کوز** **لار** **ده**
برای **ما** **تم** **هو** **بی** **جمالی** **فاره** **با** **اغل** **مسه**

صونوب **جام** **بهد** **عاشق** **کوک** **لار** **آر** **السبه**
کونه **و** **لر** **کیم** **و** **بمس** **کیم** **دست** **ساقید** **لار** **مسه**

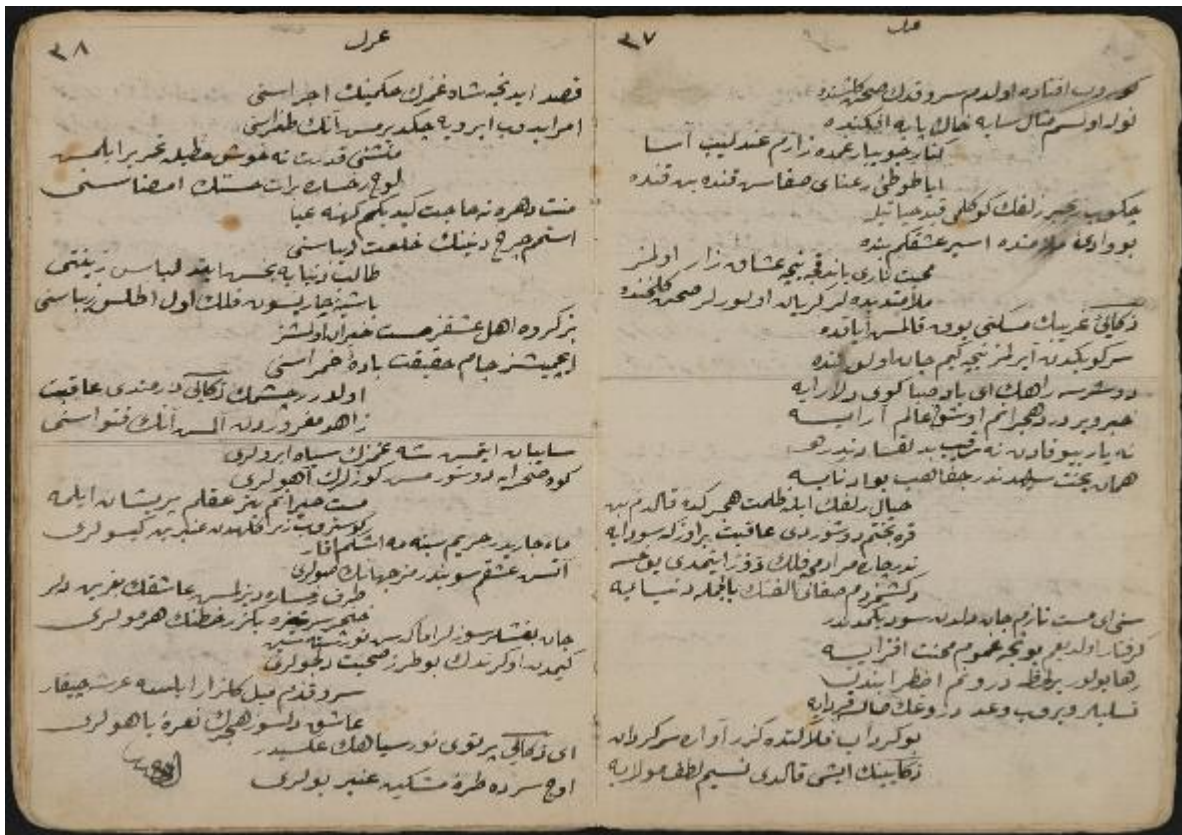
پیام **الدم** **کوکل** **دیوانه** **سند** **بوسه** **واصف**
گفت **شهر** **نیک** **دل** **هست** **خانی** **جمله** **ما** **اغل** **مسه**

۴۰
 خنوره عقله آواز دلرب مجال اولدی
 اناقت عاشوره رفته به اسر مجال اولدی
 بیغم بوکدی الف قدم حبیبی شکل لایم اولدی
 کل ایلمدی باقه برخطه کورباله نه ال اولدی
 مثال طالعه عمرم زواله فانی اولدی
 کوهله تابش سر بر محبت بریکان اولدی
 چکله زبانی ایتمش عشق جفا سنی کمال اولدی
 نوزال قافتم ابرو لرن قمر بیله زال اولدی
 سرورده طور سوب سوله ایلی استدی کجه دردی
 سرشام و صدم جیوشن ایلمدی دریا مثال اولدی
 ذکائی اول ملک سجا زبیا در لریا در کیم
 حبیبی شاهانندیشه مه عسره و جمال اولدی

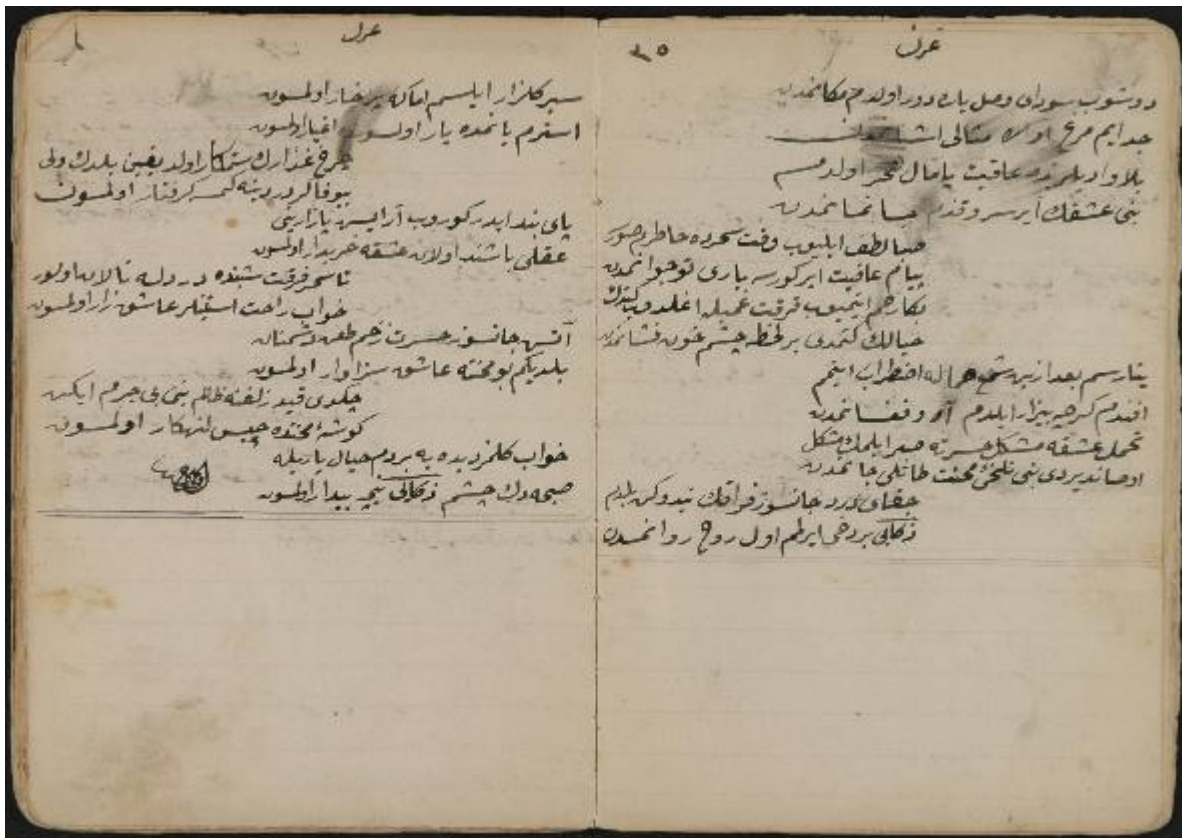
نالور استاو کل مرغ زیانده بیم
 عندلیبان جمله لرفغانده بیم
 بادده بنده قیض الورد برایی سر مست اید -
 چشم مسانه نکاحی تو جوا نده بیم
 اولسوره زنجیر غنچه کورون دلنده جفا
 کیم لزند و عقله اول عسره جانا نده بیم
 مهر و ماه جریغه تاب فرورده هر دو شب
 آه آتش آره شعل فغانده بیم
 کاشه عقیده ای و جیدی بوتانه لمریز
 خالیای اهل زلفه ایفا نده بیم
 معدود فقیر
 عسره
 اهل

۴۹
 نچیر بار اولسوره حواله طالعه مجال اولدی
 کورره او خونیه کیر بخت بیدار اولدی
 دیده ترغم سینه بر عم سرده سواي لنگار
 لوی بیلده درده ای لوی کور کور قنار اولدی
 آرنه سینه بره کتور کجه صاحب قوتش
 زال دورانه دی در تبا و قنار اولدی
 خوشن عده ایلم طیب سینه مجر و حوی
 بلیم اما لاله و در و دره هجرار اولدی
 سایه سنده بیم خاوند صفا یاب اولدی
 کل عذارم لرفه اعیانده هوار اولدی
 وقت مجر زده ترغم حال وصلنده و نسا
 هانک خانای برورده جفا کار اولدی
 جابه کار ایندی دکائی کرجه زهرم غمزه کی
 چشم و لبر صبرم ظالم کی غدار اولدی

۲۸
 عرل
 قصه اید خدشاد غمگینان حکایت اجزاسنی
 امرای و پادشاهان و پادشاهان طغیان
 منشی قدس نه غوش و طبله خبر را با
 لوی و قضاوت برات مستک امضا سنی
 منت دهر و نه حاجت کید بکرم کینه عبا
 استمصر و دینک غنعت کرباسنی
 طالب دنیا به جسد ما چند لباس برینتی
 باشی تا بی سوره فلک اول اطلوس ریاسنی
 بر کرده اهل عشق مست خیر اول و شتر
 از همیشه جام حقیقت باوه خمراسنی
 اولدر چشمک کفایت در وندی عاقبت
 زاهد مغرور درنده اسیر آنک فتواسنی
 ساینه ایچمه شده غمگین سواد ابروری
 کوه صحرایه دوستور مسر کوز لک آهولری
 مست حیدر اتم بتر عقلم بریشانه ایله
 کوه شریف زرافنده غمگین کیسولری
 ماء حارید حرم سینه ده اشک ما فای
 آنسه عشقم سویندر نه جویان کسولری
 طرف حسا و در زلسر عاشقک مغزیه لری
 همی سر خجرو بکنر خطک همی لری
 جان بقشله سوز را کسده نون شقه سینه
 کیمده اوکر ندک بو طرز صحبت در بطولری
 سر و قدم میل کلزار ایلسه عرش حیفار
 عاشق دلسور لیک نهره باهولری
 ای زکاتلی بر توی نور سیاه ملک غلمید
 او سرده طرزه مشکیده عنبر بولری

۲۷
 عدل
 کعبه و آفتاب اولدم سر و قدک صحنه
 نور اولدم شال سابه خالک پایه انکینه
 کنار ضوییا عمده زارم عدلیت آسا
 ایاطرطنی رعنا ی صفاسه قنده به قنده
 یکویب حیرت لک کوفلی قند صا تیل
 بو وارقه ملا منده اسیر عشق کلم شده
 محبت ناری بانقچه نیو عشاوه زار اولتر
 ملا منده به لری لری یاده اولور لر صحرای حینه
 ذکاتلی تحریک مسلخی بویه قالمسه یازده
 سر کویکینه ابر لری نیم جان اولور اولده
 در و شتر سه لک ای باور صبا کوی و لاریه
 خبر و برورد و لک اتم او شوق عالم آرا سینه
 نه یار بیوفانه نه مشیت بد لغسا رنیدر
 همارا بخت سلیمند در جفا قلب بوارد نایبه
 خیال رفک اینظلمت هم کله قالدیم بیده
 قوه ختم در توردی عاقبت بر اولور سواریه
 ندی جان مراد بولک قوز انجمنی بوش
 و کشتورم معانی الفضاک با فله در سیایه
 سنی ای مست نازیم جان دلدنه سوز بکمدنه
 دوزخ اولدم بو بیکر هموم محنت افزایه
 رها بولور بوظفه درونم اظفر ایندک
 قلمار و بری و عهد در و عنک صا شیره یاره
 بوکر داب ملا منده کدر آواج سر کوله
 زکاتینک ایشی قالدی نسیم لطف مولاریه

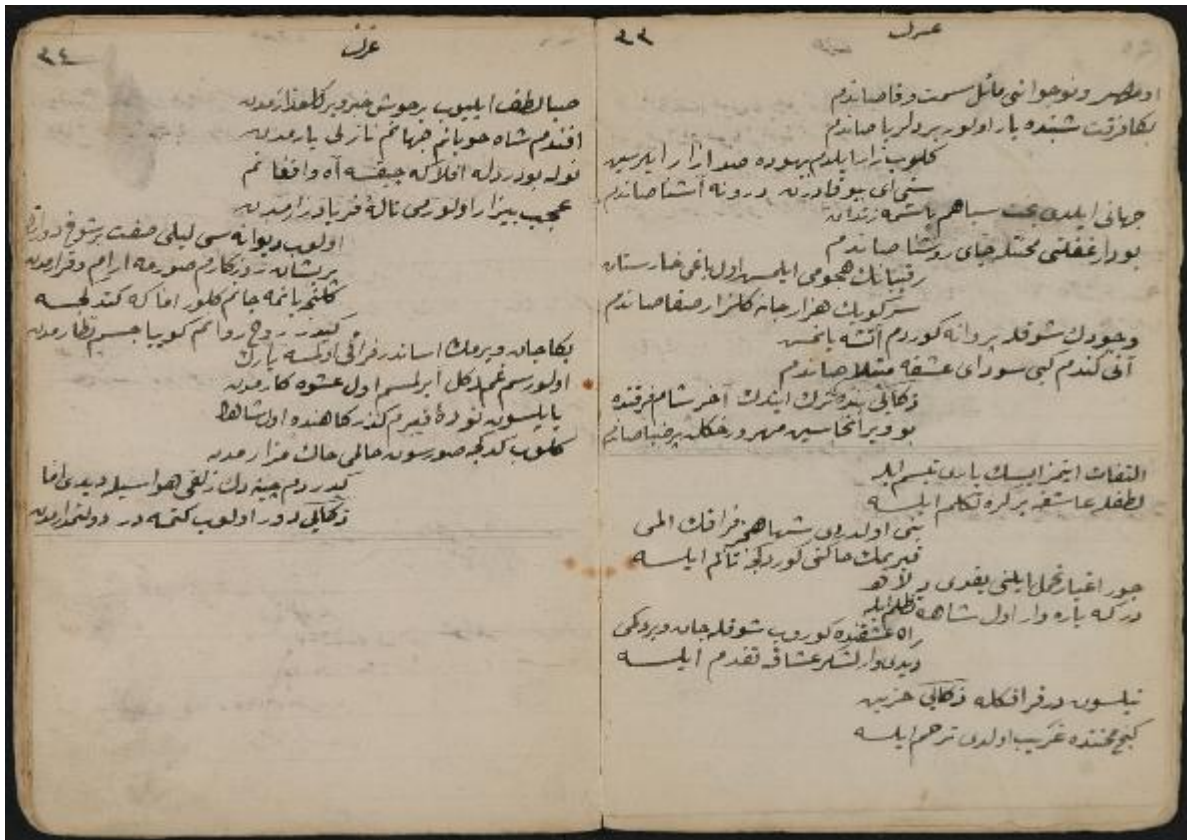
عزل

سیر کلزار ایسم ایگانه بر خزار اولسونه
 استقم یا خنده یار اولسونه اغیار اولسونه
 جعفر غذارک سترک اولد یقین بدک ولی
 یوفالرد ریشه کس کوفتار اولسونه
 یای بنداید کوروب آرایسه یازاری
 عقای باشند اولد عشقه خرید اولسونه
 تا سو فرقت شنده در دله نالار با اولور
 خواب راحت استیله عاشق اولسونه
 آتیه جانسوز حسرت هم طعمه دشمنانه
 بلد یاکم بوخته عاشوه سزاوار اولسونه
 چکدی قید زلفه ظلم سنی جرم ایگانه
 گوشه مخنده چیسو لنگار اولسونه
 خواب کلز ریده به بریم جیال یا بیلده
 صبه دن چشم زخلف سیر پیدا اولسونه

عزل

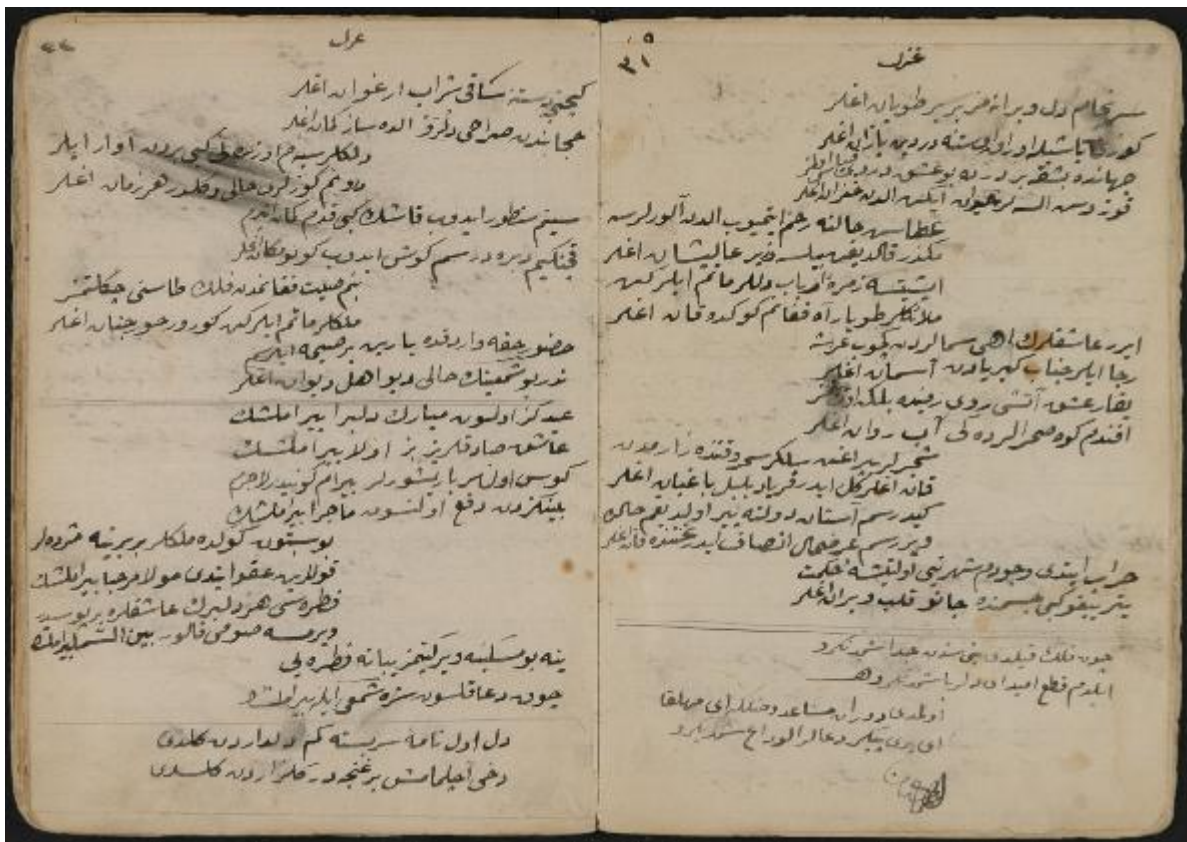
۲۵

دوستوب سوزی وصل بان دور اولدم بکامندی
 جدایم مرغ اوکده سالی اشک
 بلا واریدر عاقبت یا مال حجر اولدم
 بنی عشقک آیرس وقتد ما خا خا خا
 صبا اطف ایلوب وقت سوره خاطر صبر
 پیام عاقبت ایر کورس باری تو خور خنده
 نکاحم انجمنه فرقت عملد اعلد و کتیک
 خبالک کندی بر خط چشم خور و شانه
 ینا رسم بعدا نیر صهر اله اضطرار ایتم
 اقدم کره بیز ایلم آه و فغان خنده
 تحمل عشقه مشک و سرت صبر ایلم مشک
 اوصاندری بنی تلخی محنت خاتین جا خنده
 جفا و نذر جانسوز فراغک نید و کره بلیم
 زخلفی بررض ایلم اول روح روا خنده

عرب
 ادعای و نوحه و نوحه و نوحه و نوحه
 نکاه وقت شبده بار اول و بر دریا خواندم
 کلوب با اسبم بر بوده صد را را بر سینه
 سنی ای بوقا در نه درونه آشنا خواندم
 جوی ای بدیخت سباهر با شمه زینده
 بود از غفلتی بخند جای روشنا خواندم
 رفتن آن هجوی ای بس از اول باغی خار ستاره
 ستر کوبک هزار جامه کلزار صفها خواندم
 و جودک شوقه پروانه کوردم آتشه با نوسه
 آف کندم لبی سوزای عشقه منقلها خواندم
 ز کالی بند کترک ایندک اهر شامه فنده
 بود بر آنجا سهر مهر و هکله چنبا خواندم
 انفات اینزایسک باره تبسید
 لطفه عاشقه بر لره تکلم ایسه
 بن اولدی شمشاهه فراقک المی
 فیرمک هانلی کور کجه تا نام ایسه
 جور اغیار خرا ایلی بقدری بر لاده
 در که باره وار اول شاهه ظلم ایله
 راه عشقه کوروب شوقه جانده ویردگی
 دیدی وار اشغشاهه تقدم ایسه
 نیسور و ذرافکله و کالی حربه
 کچو خنده عرب اولدی ترجم ایسه

عرب
 صبا لطف الیوم بر جوش خیزد که کله از مدینه
 افندم شاه خوبانم خرم نامم تاری بار مدینه
 نوله بود درله افلاکه جیفه آه و افغانم
 عجب بیزار اولوسم ناله قزیا ویر آمدن
 اولوب دیوانه سی لیلی صفت بیخود دور
 بر شاه ز کلام صومعه ارام و قرام
 کلنجو با نمه جانم کلور اما که کند لجه
 کعبه روح روانم کویا جسم نظر مدینه
 بکاجانه ویردک اساندر فرقی اولسه بارک
 اولور سم غم کل ابر لسم اول عشوه کار مدینه
 با بسویه نوره فیرم کدر کاهنده اول شاهه
 کلوب کد لجه صومعه هالی حاک عزار مدینه
 کدر دم جینه دن زلفی هوا سینه ویدی انا
 ز کالی دور اولوب کتبه در و ولتر مدینه

عزل

کچھ پستہ سکاٹی شراب ارغوانہ اغار
 مچاندرہ صراحی دگر ذرا الہ سار لمانہ اغار
 دلکرا سیم از زنگ طاقی برده اوار اپار
 دووم کوز لرون حالی و ظفر عمر زمانہ اغار
 سینم سطر ایدوب فاشک کوی قدم لمانہ اغار
 قنایم برده در سیم کوشن ایدوب کوی و کمانہ اغار
 نیم صفت فغانہ فلک طاسنی چکاشتر
 مکار ما تم باہر کمر کور و حوی چنارہ اغار
 حضور چقہ واردندہ باربہ بر صومیہ اغار
 ندر بو شمعینک حالی دیوالہل دیوانہ اغار
 عمد کز اولسورہ مبارک دلبر ابرامشک
 عاشقہ صادر نازینہ بز اولدیرا ملسک
 کوسن اول سر با شکر لر برام کونید لاجم
 بینک زردہ دفع اولسورہ ماجرا ابرامشک
 بوستورہ کولردہ ملکر بر برینہ فرود لر
 قوللرہ عقوانندی مولدو ہا بر املشک
 نظر و سنی ہمز دلبرک عاشقارہ بر یوسد
 و بر سہ صومون فالو۔ بین السلیزلشک
 ینہ بوسلسہ ویر لیمز بیانہ فطرہ بی
 جیورہ دعا قلسورہ سترہ شمی ادر ایلرہ
 دل اول نامہ سر بستہ کم در امدارہ کلندی
 دخی اچیلر اسن بر شجودہ طارارہ کلندی

عزل

سر جام دل و برانہ صبر بر طویارہ اغار
 کورہ با سلا و زوینستہ در دیرہ نازارہ اغار
 جریانہ بشقہ بر دہ نہ بو عشق در دیرہ اولر
 فوز و سہ الہ سر کھیلورہ آلمہ الہ صفر اغار
 عطا سہر خانہ شرم اجمیوب الہ الہ الہ الہ
 نکرہ قالد بقہ میلہ صبر عالیساہ اغار
 استیقاہ صبرہ انریاب دللر ما تم ایلر کمرہ
 ملاکٹر طویارہ آہ فغانم کور کورہ قانہ اغار
 ابرہ عاشقک الہی سارا الہ کویب غرضہ
 جیا ابر چناب کبریا الہہ آسارہ اغار
 بقار عشقہ آتشی روی رشیدہ بلکد اغار
 اقدم کورہ صحر الکرہ کی آب۔ وارہ اغار
 شکر لر بر اغمہ سلکس و قشہ زار و درہ
 قانہ اغار کل ایدر قریر ایلر با غبارہ اغار
 کیدر سہر استانہ در و نشہ نیر اولدیر حالک
 ویرر سہر شہال انصاف ایدر شمشہ قانہ اغار
 حر سہا سندی و جود شہرینی اولقشہ حکمت
 یتر یبقو کوی ہسندہ جانو قلب و برانہ اغار
 جیورہ فلک قیلد و چن سترہ جیدا شکر و
 ایدرم قطع امید و در ارا شکر و
 اولدیر و در ارا ساعد و خلد ای صہا
 ای بری بیکر دعا الرورہ چ شکر و

سر ایله آیه عالمه اول سورایم
 هر دایم بیگانه لرله آشنا اولسونم
 دینه مو بین ایله هر زره بر ایلم نظر
 کونجلی بندلی بر صفا اول سورایم
 محو و صاف ایله درانه و هوید هانیه
 بحر نانه غرقه اولوب انده فنا اولونم
 عالم و حدیثه مرآت صفاته ناظر اول
 دنیا کستغره نور خد اول سورایم ای
 استرک و آل صمد و الراه سر زین جبر
 نده در کاشاه لافق اول سورایم
 سحره قاده ایله و کالی ارم معنای سره
 لیر تقیم و صلته اهل بقا اول سورایم
 زکر محض خواب غفلتده او یاندی نور لرم
 عاشقی دیر ارم آنچه وجه یار یونوز لرم
 دروش اولوب سودای عشقه ایلمک لرم
 بقدر ارم غریبت ایله اول دیماری اولرم
 شمع یسارک جیانی باندی بر جفا ده دی
 زلف شبر بیک عمیله کیمی در کونور لرم
 آیت حسنک عوالم لوحه تقدیر ایلمک
 قدره با قسم تم وجه الله او فخر هر یونرم
 اهل دل فریغی خواص حقیقت تم اید
 وز در پای معانی در کمال سور لرم

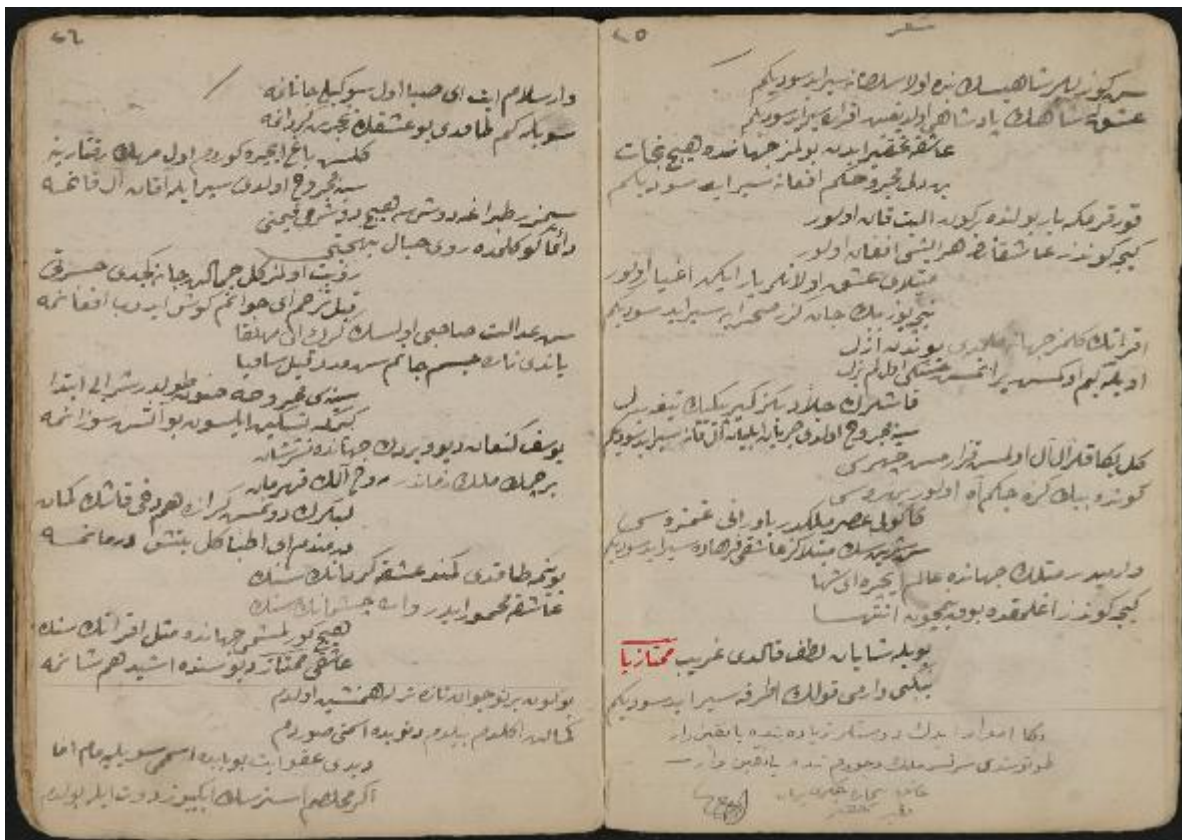
حالم اولدر که عزیزم خانانایندی بحر عشق
 بود قر ارم در دستب جو با شطاشندی تهر عشق

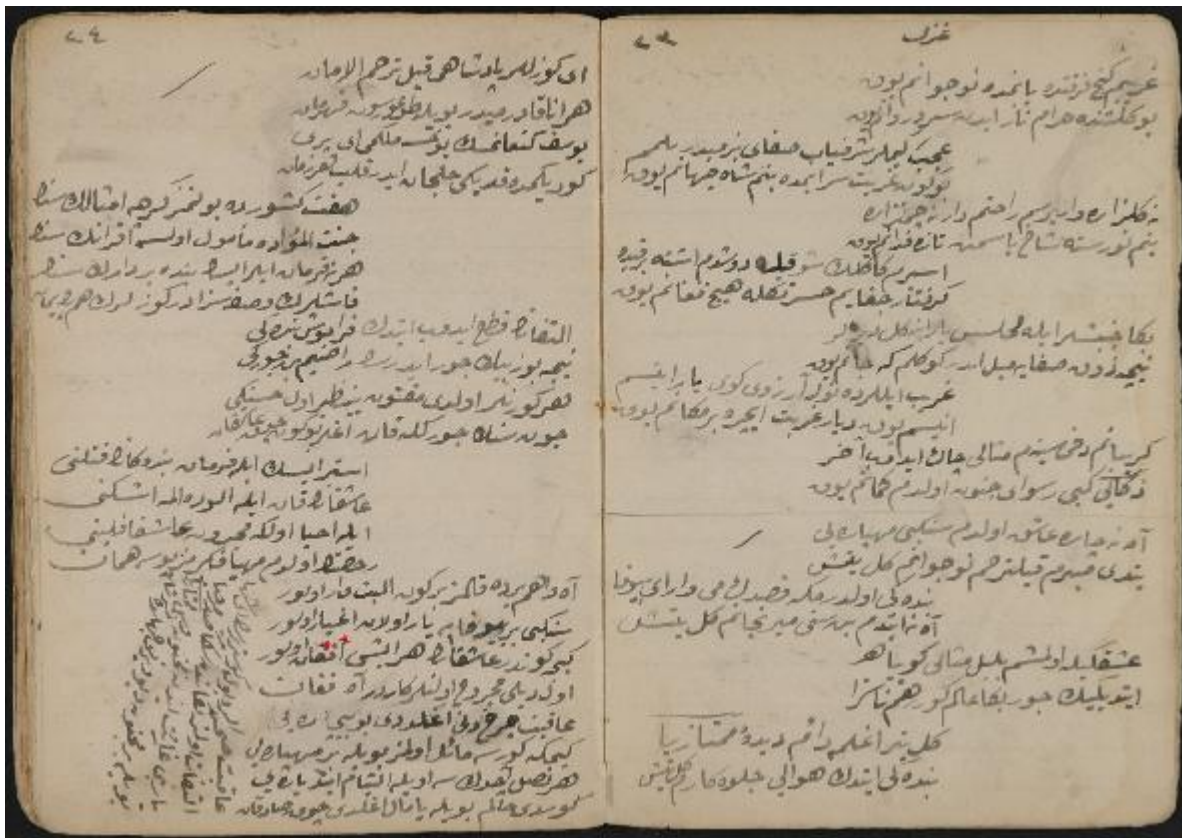
تباری در دار لای طیب بولد کی سره
 دایم اغم کز رسلی بیلدر بر کونور سره
 و خنک افلاطونی اولسک در بهالی لور
 ای دل دیوانه کونکیم حدیسی بیلدی سره
 ظهور یوب باب نوکلدر قناعت اجنبوب نه
 آوت سورقب میدانه بر زره عاقل اولدی سره
 یوغیلمک عجز کونکیم کده فوت لاجوست
 هر طرفه دره درشته اوید بغیر الدلی سره
 عوین حلق ایلمر و بر دی رزقک اولد
 الی بسره یا شسته کبرک شمع آبر اولدی سره
 راضیم هر نه اندر سر بکسر وی ستم
 تنقه جو ایلم صداره قلموسه بدتم
 بنی اولدیکنه عا ایلر ایلمه ستم
 واریم هم بلوا ایم بویحه طاقتیم
 طایفه بی زلف و لایونریکه بردار ایلمه
 چله هم اوشاهم کنوی المله ستم
 کورده شکر سمر کرمور ضعیفک کوریم
 ای سلیمان زماره بویلمر هیال اولدی ستم
 کوزمک باشی کوی جفدی کوزمده دنیا
 بارده غیر کور غیر کوزیمه ایلمه ستم
 غله هست اولور سه جله هم جان ایدم
 دم وصلدره بکافانک اولور بیدر ستم
 شمع کونور معانی ویر دام فلک
 کاشه باغ ارمده بقا بکدر وطنه

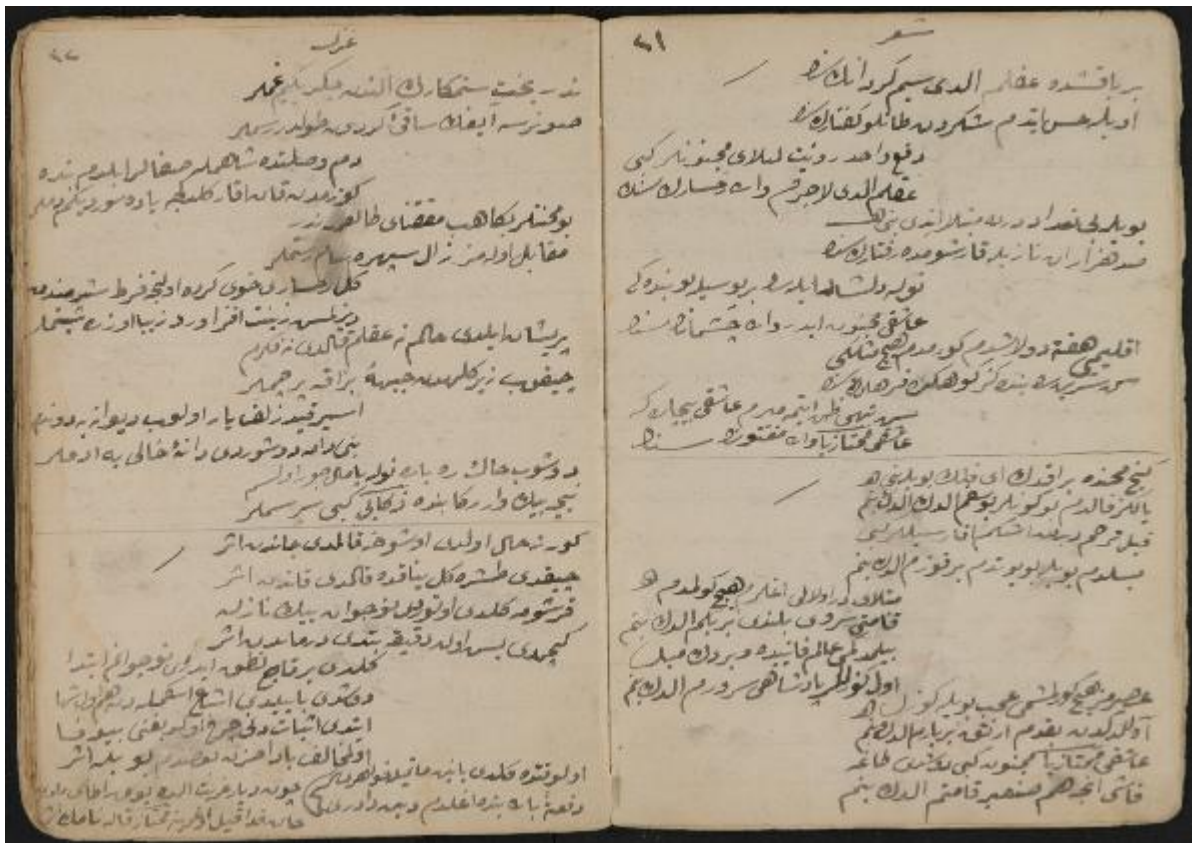

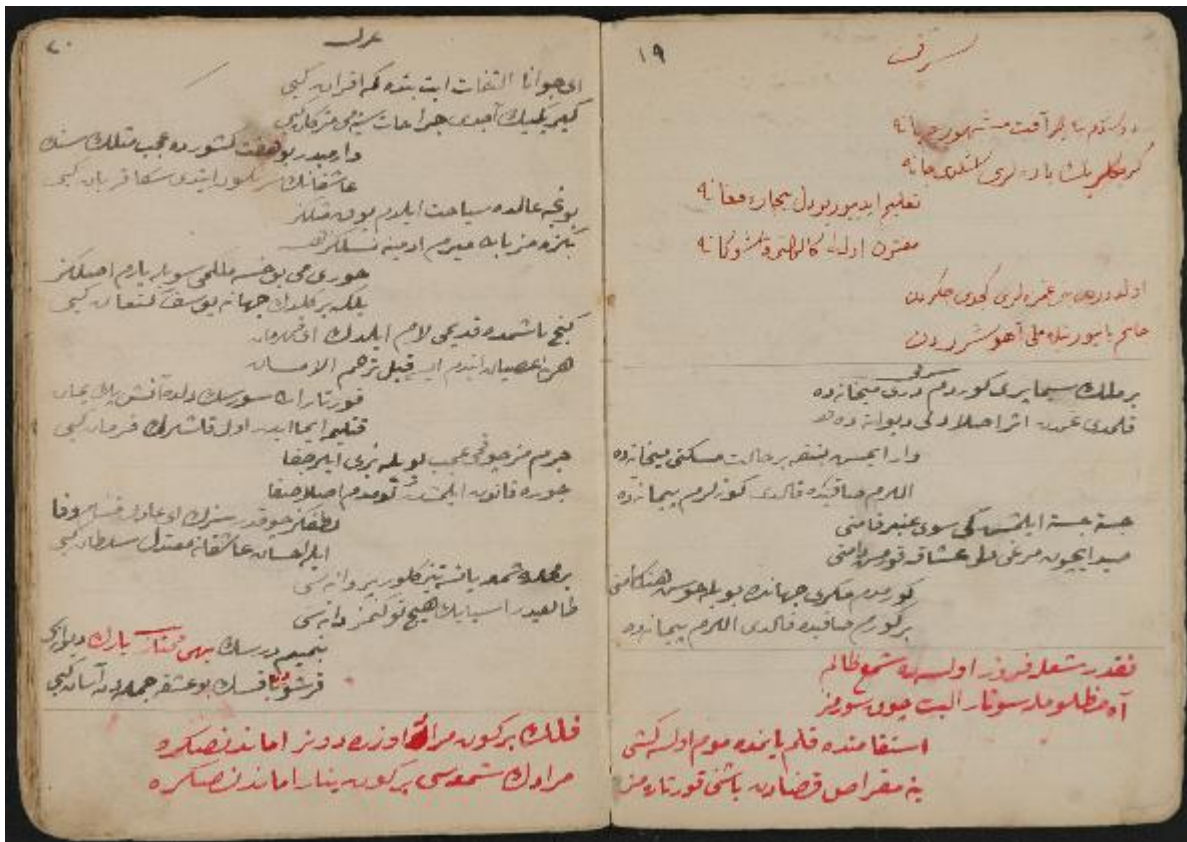
۱۵
 عر
 سینه قصه هلاک ابر نکاهن چشم جانانک
 تحمل اید نقشم فرماتنه و ارباب جانانک
 نه صبرم قالدی سواری و صلوات الله علیه ارامم
 دل عاقبتش جمعیتی فور و لقب پرستانک
 کانه ابرو کرد نه شاه غمزخ جلدی طفرانک
 بورد بر سر سر اقلیم صحنه امر فرمانک
 اولور سیک فوت بانور بستند کی مالک
 حکم از جمله سوت کانی زال دورانک
 شکست ایندی عددی دبی ضربت در الفظالم
 و قالی بنده سیدر بویله بر سلطان نه فرستانک
 ای دل جفا می اولدی ستمک استراحتک
 ای دیده قنده قالدی عجب خواب ارضک
 اولد برینار صیاده دکیه کیمر همورسه
 گوکل آونده شدی وار نار خضیره نلک
 بر آتش و در سوزانک همتله سیم
 خسر کتاب ایدر کیدرک سوز فرزندک
 بر لوطه کیمر ابله بیلم فرافکسه
 فی طافت ایندی کریدر اندم محبتک
 ای نوری دیده بولکه فرمانه اولور ستمک
 یکدیگر چشم او شده ما هر نانی دولتک
 بوقدر کوزورده نزه قدر قدری عالک
 دولت اولور که بار اولر همیزر صحتک
 شاد اولدی لطفک ایدر و قالی بوکوزر سیم
 هر دوه زاندر ابله سوی رفعتک

۱۴
 عر
 محزه دره عجز طاقتسه دی اماند کوزلرک
 کیمر بیلک آوره قاسلرک بخشیماسد کوزلرک
 اهل عشق قشیه زور ماندر کوزلرک
 فی بدله حسنک اما الزماند کوزلرک
 عقلم آتور بود لر بودر و ستم هر سیری
 حال خطت عاشقها نکر باغنه لهر سیری
 تا اون قر کانه ایسه باجه اناسلر هر سیری
 فی بدله حسنک اما الزماند کوزلرک
 بیلرم عالم نولور صبه دلمر مختارند
 کیمر فر ایدم بو طالع اناسلرک
 اولدر ز جنتک بی آخر نکاهن نازک
 فی بدله حسنک اما الزماند کوزلرک
 عاشقی مجنونه ایدر سواری رفق شیمک
 سبیل خوشبو میدر نکر کلکمه بر چینک
 کلیمدر حصار اقلک لعل لیمه شیمک
 فی بدله حسنک اما الزماند کوزلرک

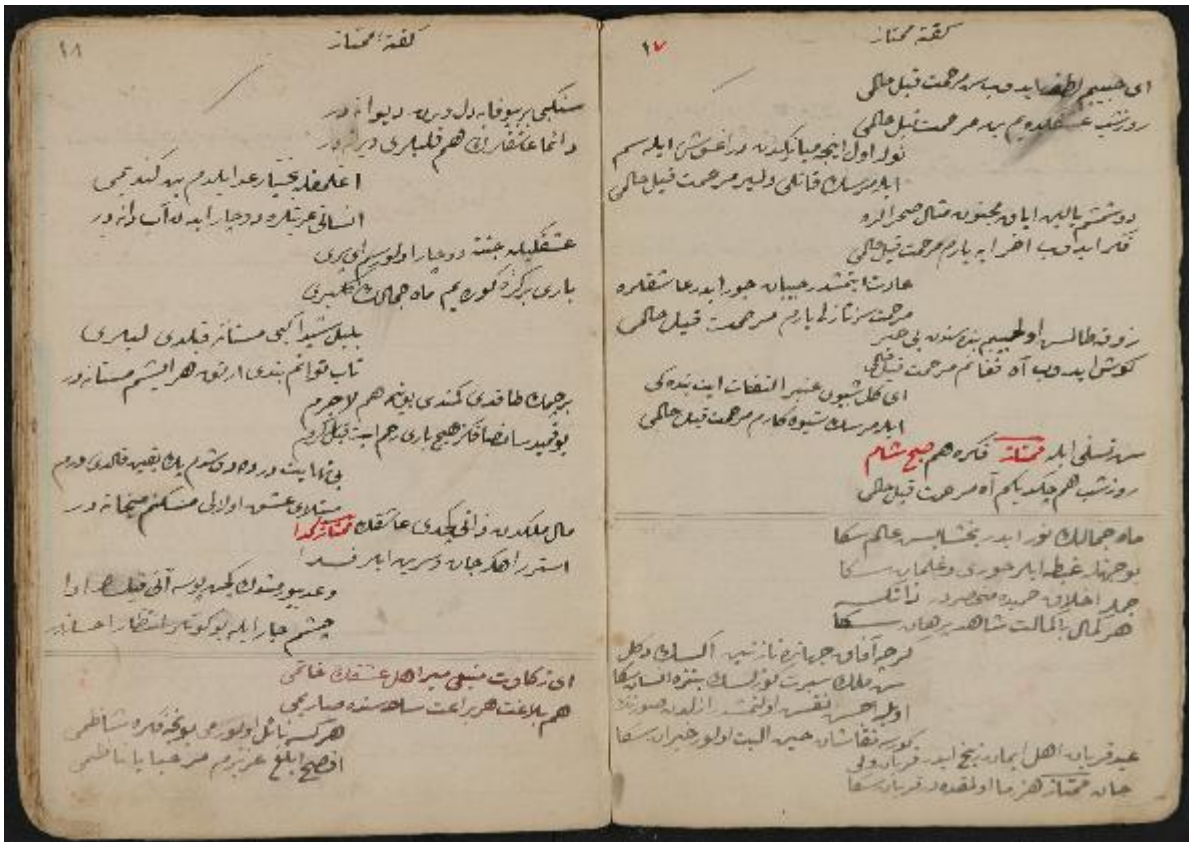

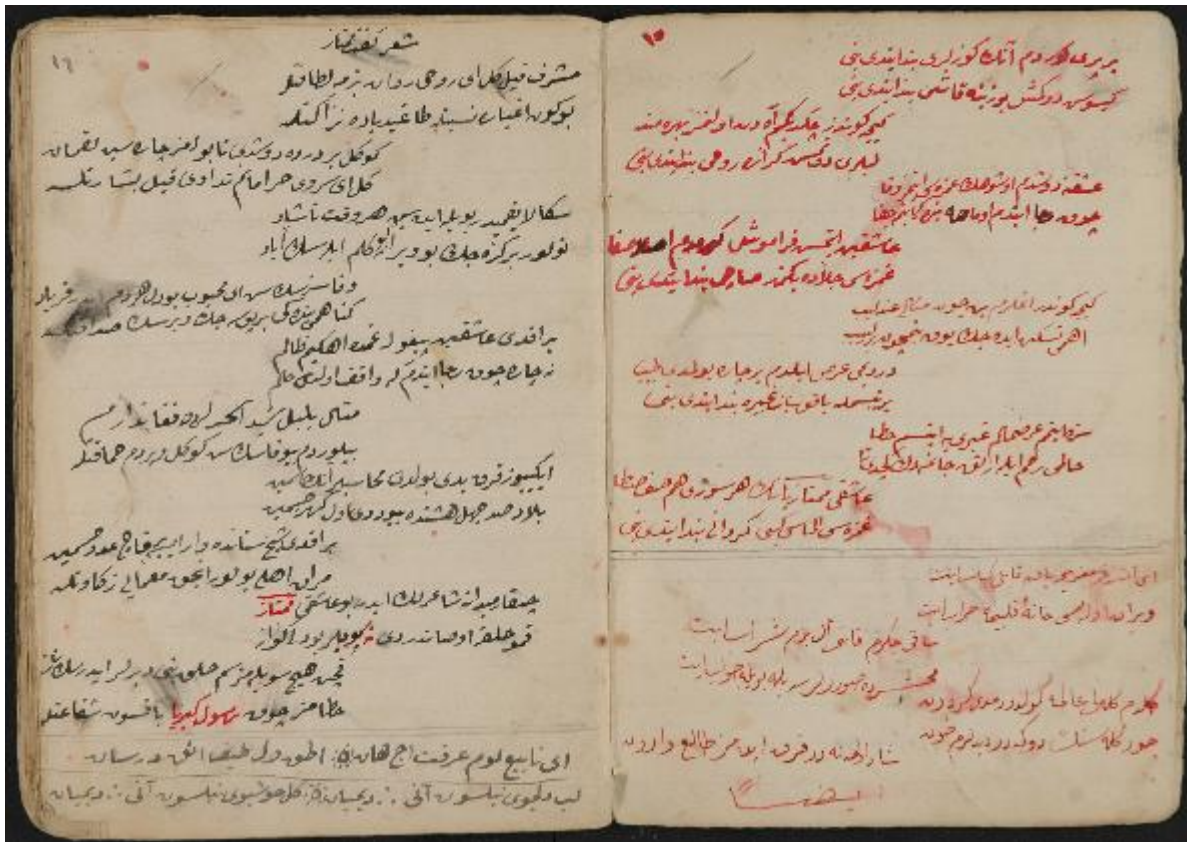

٤٠
 او جوانا الثقات ابنته لم اقرانه كبري
 كبريك اجيد جمل حان سيم مؤثر كاذبي
 وا جيبه بوقفت لتورده عجب ملك مستن
 عاتقنا لك كورانيه سقا قريانه كبري
 بوقيم عالمه سياحت الديرم بوقه قلندر
 بنزه مزيا به ميرم اديتم نسله قلندر
 هوري مي بوسه مللي سوار با دم اصلانز
 ملكه رلدان جهانم بوقه قلندر كبري
 ببح ماشمه قديمي لام الهمدك اقمه راه
 هنر بخصاله اندم اير قبيل ترجمه الامانه
 فوره تاراه سور ملك دله آفش ايل بجار
 قنبله ايرجه اول قاشريك فرور كبري
 جرم مزجوه عجب بولم نري ايرضا
 جوره قانونه ايلت توهمه اصلاصقا
 رطفا حوقه سزك او عارز قسار وفا
 ايرله اسه عاقا بمسك سدا ركي
 بقلده حمره باشه تير طوبى بر و انبري
 طالعير اسبابك الصبح تونعز طابري
 بنيمه در سلك بهي نكاه بارك ديلو ك
 فرشو بافسان بوعرفه جهده آساندي
 فللك بكونه مراد اوزده دورن اماند نكده
 مرادك شمع سي بكونه ينار اماند نكده

١٩
 سر قس
 دواتم با بر آفت مستم بور حبانه
 كور ملكك باره نري سلكي حبانه
 نعلم ايدور بوردل بچاره حبانه
 معترن اوله كالهيرة مشوكا
 اولدورده بر عفره نري كورن جلودن
 حاتم بايورتله ملي آهو شرردن
 بر ملك سيم ايريك كوردم نري بجانزه
 قلمري غمده اتر اصلاركي دبوله نري
 وار ايجسه بنفهم بر حالت مسكني بجانزه
 الهم حاقبه قائم كوز لرم بيمانزه
 حبه حبه ايلتسه كي سوي بغير فاني
 سيد ايجوره مريش بلو حشاقه قور بامني
 كورده بكارى جهانه بولم بوسه هلكه
 بر كور حاقبه فاكدي الهم بيمانزه
 فقده شعل فرود اولسه شمع ظالم
 آه نظام و د سونار البت جوي سوزن
 استقامنده قلم باند موم اولد كشي
 بن مفاصق قضايه باشي قورتاه من

بر پرده کرم آنک کوزیری بنایندی
 کیم کوسه دوکش بوزینه قاشق بنایندی

کیم کوزیر چلدگر آه دده او نگر بده
 لهری دگسه کز آنه روی بنایندی

عشقه دو چشم او شوده عزیزی
 پیوره حال اندم و ماه ۹ بیگانه

عاشقیده ایتمه زاموش کوهوم
 خراس خجلده بکنه صاهل بنایندی

کیم کوزیر انداز برده شوده ستاره
 اهرن کسکه باده خلق بوزه خجور

درومی عزیزی ایلمدم بر جیه بولده
 ریشسته باقون باغچه بنایندی

ستاره عزیزی غم غم اینسر
 حاله کیم بله افروزه خاشاک کوزیر

عاشقی ستاره ایلمد هر سوزی
 غمزه سی لاسی کوزیر بنایندی

ایمانه صبر باده قانی
 ویرانه اولموجا قلیه حر است

عاشق کلام قانم آن بوم شتر است
 محبت سوره صبور در سر بله اولموجا

کلام کلایه خاطر کوزیر
 جور کلایه سگ دود و دود بوم

شاهزاده در فرق ایلمد طالع وارده
 ایلمد

شعر عشقانه

مشرف قیل کله ای روی روانه زمره طاق
 بکون باغبان نسیب طاقیداره زاکند

کوه کل بر دره در کشف تا بولم جاع سبه
 کلای روی حرامم تداوی قیل بستان

سکالای فخره بولایه همه صبر وقت
 نولور بر کزه جلیق بود بر آنکلام ایلمد

دفا سزیک سواد محبوب بود ایلمد
 کنا هر نیک کی برین جرات و برست

بر اندی عاشقیده بیغور غمزه
 نه جاع جوده جلاله کیم واقف از کیم

مقاله لیلی کیم کوه روز فغان
 بیوردیم بوناسک سده کوه کل درم

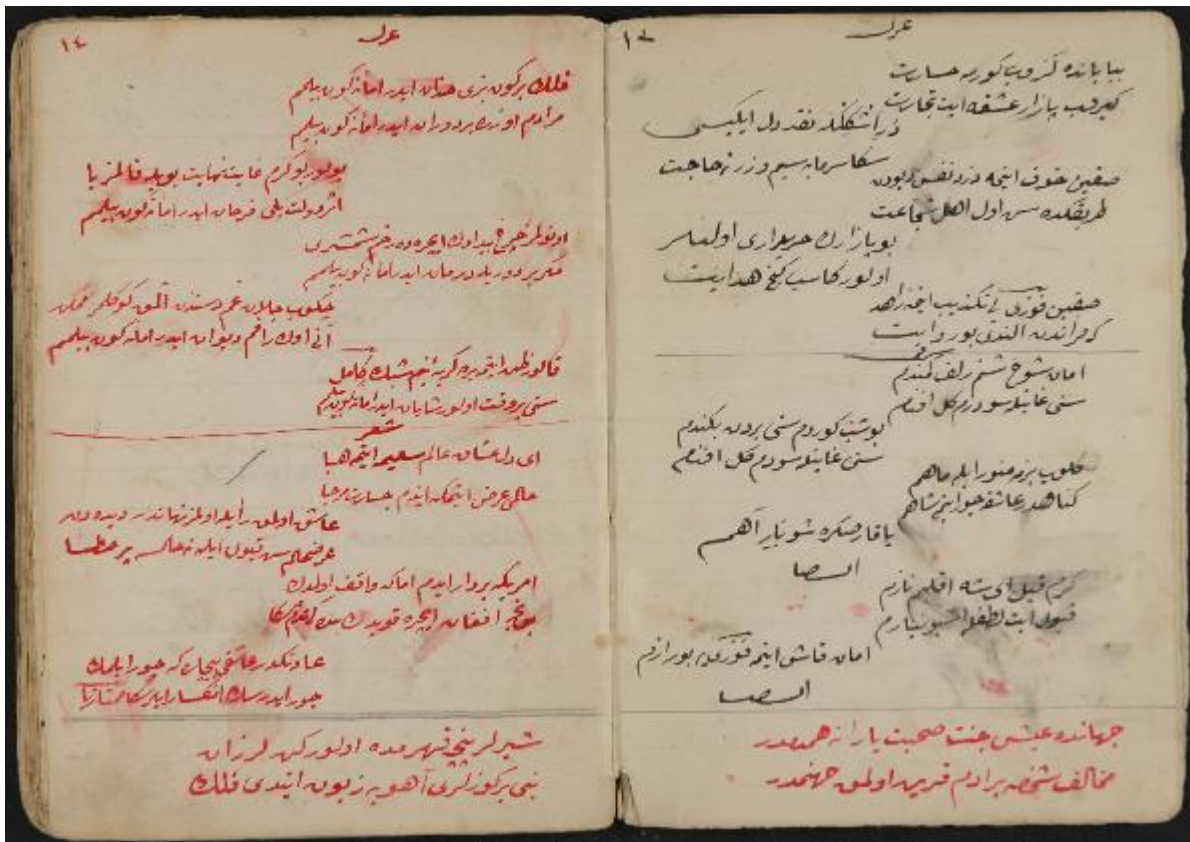
ایکیموز نرقه بدی بولدن کاسه
 بلور صمد جود هشتمه جود و کاز

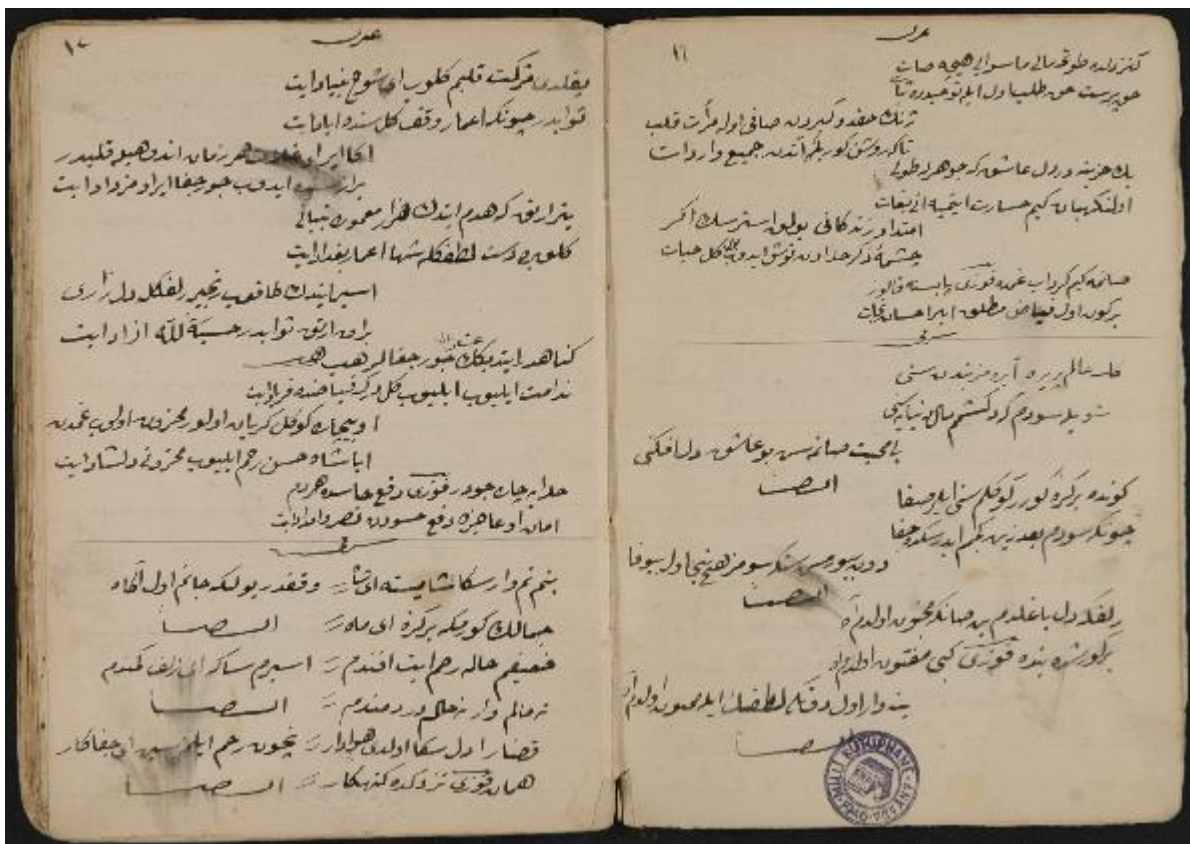
بر افند کیم سانه وارای بیغوج
 مرایه اصل بولور اجوه معمار زکاد

بند قاصدانه شاعر کیم ایلمد
 قوه خلقه او صاندری کیم بولور

نجمه هجوه سولیم کیم حقیقی
 خلاصه جودوه کیم کیم با سوره شاعر

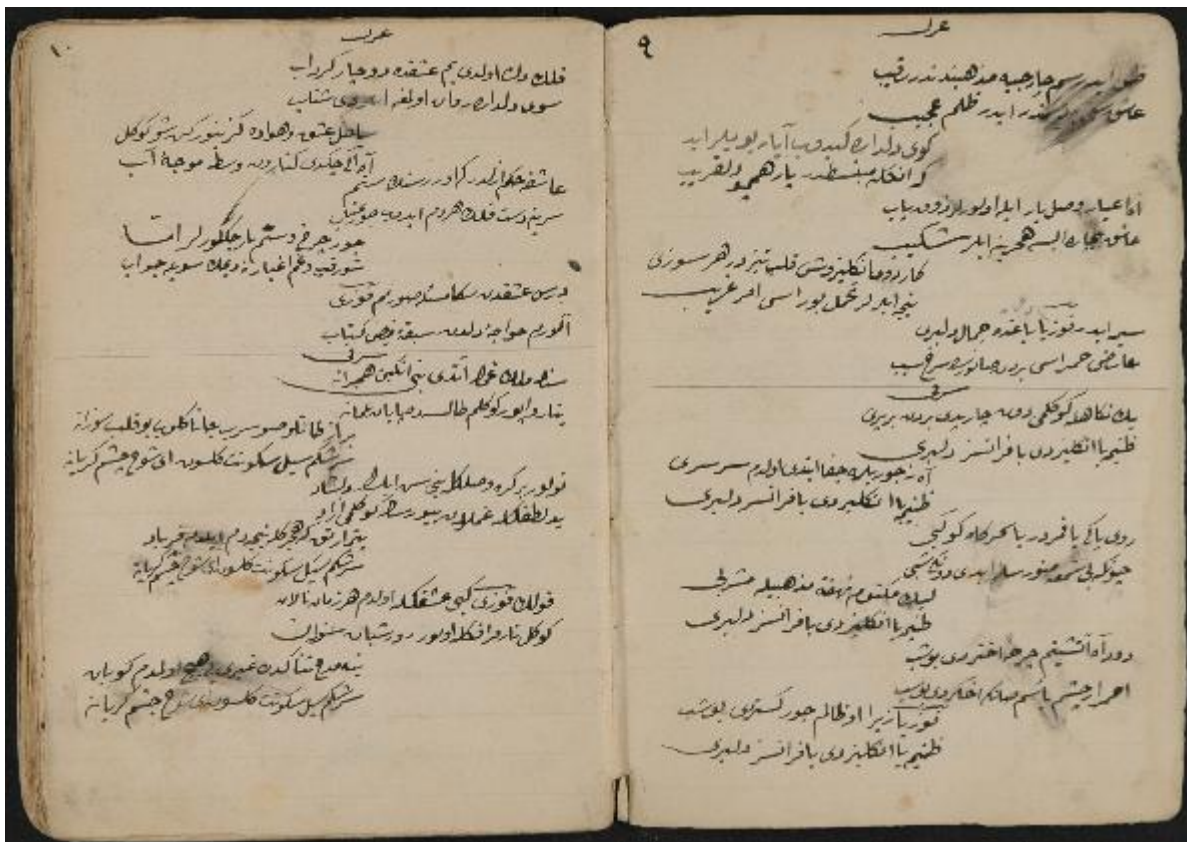
ای نایع کوم عرفت حاج قانده
 لب دلیون بلسوره آتی ز کیمانه

6a

5b

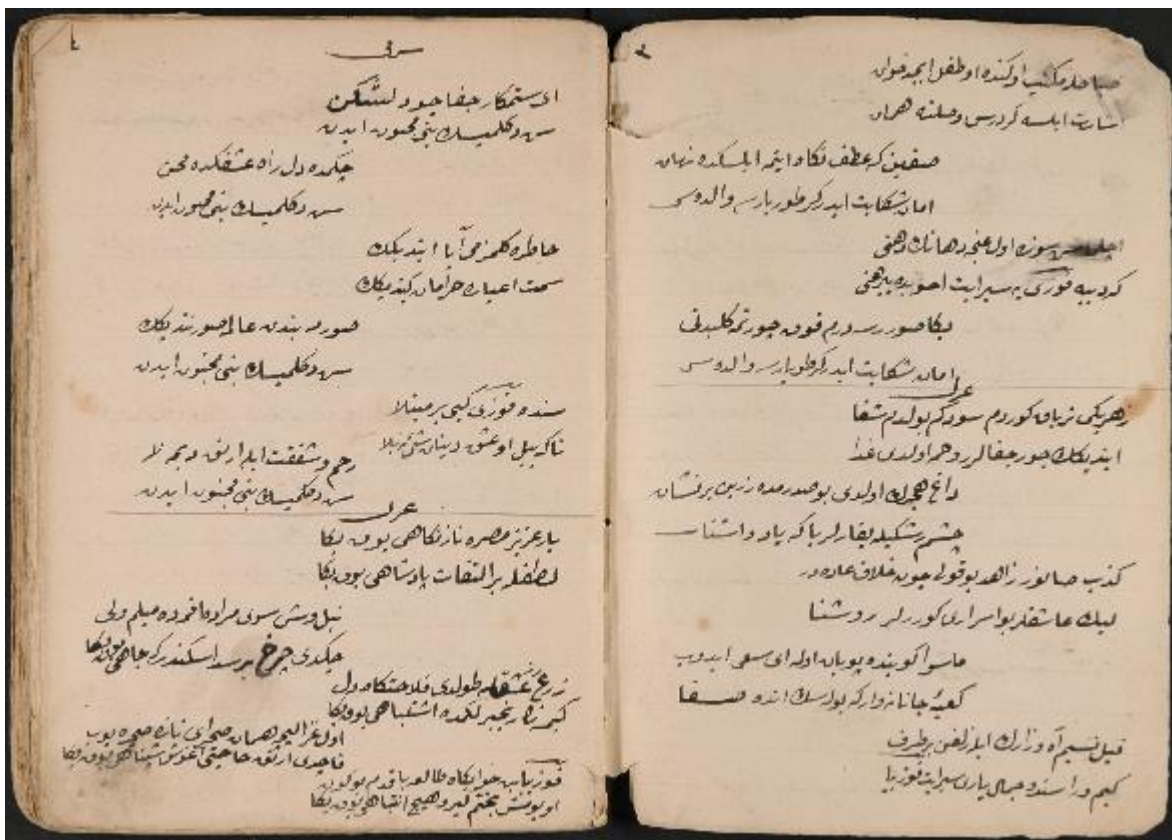
اوله سپرد دباغ نجاشام حليب
 سستی سوبله لرونه کرا عجم عرب
 زبوسرفی و حلاله دیونکنه سراق ایچون
 ایشه قورقده قورقده قورقده قورقده قورقده
 حطرا عاق حویان نسیان بقدر
 شمدون شوهار زمانه زغیب و زغیب
 ایشو عاقده شهبانه اولمرا ایچش حلاله عسویه
 اشکارا ایلراقی شاهد زردی رفغ و لیب
 سنی و چشم حکت کورن و لسا و قورق
 اولمرا م سیکه لیب سبوره حطرت رب
 سرفق
 امانه ای حشم حشم ایلد لسنکاه
 عاشقک ایلدی سایلده بیناه
 سور سیران بنی خاتم لکناه
 عاشقک ایلدی سایلده بیناه
 دردم اول سوغ ستمکاه منتم
 دیدی برده سبه اولور ساق چه کلم
 و نیم احسان ویا کیش و ستم
 عاشقک ایلدی سایلده بیناه
 بنی قوزی کنی شاد ایلد امان
 اولریم لاهل و صلتکده حیات
 سب و زوریه افکار هماران
 عاشقک ایلدی سایلده بیناه

اوله کورله همیشه سرکس کرعالبجاب
 ایلکنه سکا کورله عشاق اغتساب
 خشر ایدوب جادار برون قوسونه انقاره
 مرکت تجیز هیکه مرکانکد تیغ لیب قراب
 جوس حطام قلب وکل دوشته اریچیان
 هر کورنده دلریایی لوبه ایلد اضطرار
 سینه ایلد بویا جوس جواد بکیم صمبر اید
 واقه کله ایلد بیلد عفا طیبه ایلد ایتجه
 خلعت باس قنور اچیه صبور اول کورنیا
 طلمو و خند و طوغار البته بکونده اقباب
 لطفی حور و عناق قدر برور لیب بکوردیم
 سه سپر سار حویان جهان سب بکوردیم
 صاعق و آرا و حور و قورم جاسنه بکوردیم
 سه سپر سار لار حویان جهان سب بکوردیم
 بکوردیم حاکم کایا بیلدی ایشو کورنیا
 حیوانه کورنیا کورنیا امانه کورنیا کورنیا
 عالم حویانده امانه کورنیا اول ساقی و ایزین
 سه سپر سار حویان جهان سب بکوردیم
 و صلیک عاشقک لطفکده حویان اولدی
 روح سب و زان و صلیک اوزن بویا لطفکده
 قورق و سس مدخلکده و اتم شرقی کویا اولدی
 سه سپر سار حویان جهان سب بکوردیم

4a

3b

صفا حله و گشا و گنده او طفل ابرو بود
 شایسته ایسه کردیس وصلته همرا

صفین که عطف نگاه اینتر ایسکده نهاده
 اما ز کتابت ایدر که طور بار و والدوس
 اچله بیرون اولم بود هانان لطفی
 کوییه توری به سیرایت احوال به یمنی

بکام صور درم فونیه جور که کلیدی
 اما ز کتابت ایدر که طور بار و والدوس
 هر یکی ز یاق کوردم سو که بولدیم شفا
 ایدر بکلک جور جفا لر و حمرا و لدی غدا

داغ هجرت اولدی بو صدمه زین بر نشانه
 چشم شکید بقا لر با که یار و آشنا
 کذب صافور زاهد بو قول جوریه غلامی عماره
 لبیک عاشقده بو سراسری کور لر روشنا

ماسو آکوننده یویانه اولدی سو ایدوب
 کعبه جانانوار که بولسک انده صفا
 قبل تسبیح و زارک ایلر لطف بظرف
 کیم و راسته صبا یار سیرت یغوز با

ای ستمکار جفا حیدر لستگن
 سر و کلیمیک بنی مجنونه ایدر

چندره دل راه عشقده سخن
 سر و کلیمیک بنی مجنونه ایدر
 عاقله کلیمیک با ایدر بکلک
 صحت اعیان حرمان کینه بکلک

صوره بنده عالیمونده بکلک
 سر و کلیمیک بنی مجنونه ایدر
 سنده توری لبی بریندا
 ناکه بیل او عشق وینار سیرت ایدر

رحم و شفقت ایلر ارق و بحر لاله
 سر و کلیمیک بنی مجنونه ایدر
 با عزیز مصره ناز نگاهن بویون
 لطفله بر التفات با دناهی بویون

نیل و سس سوی مراد و اخروه میلم ویلی
 جلدی جریغ برسد اسکندر که جانان ایدر
 ز غم عشق طولدی ندره ستمکار دل
 کینه زنجیر لکده اشتباهی بویون
 اولمخر الیم صبا صبا یی نانه صوره یویا
 فاضلی ارتقا حاضری اغوش شینا صبر یویا
 فوزی با صبا حوا نگاه طالع با قدر بویون
 او بونش ختم لیم و صبح انشا هو بویون

2a

1b

